

A.T. 1798 7te Församling

A.T. 1799 N: 13 Den 1 april.

- — 27: Flickans v: 2 (Ack god morgon / jag är lika!)
- — 32: H: 12: 2 Runda
- — 36: En hälsning från Jockis C. min vän!
- — 41: Unglingens
- — 44: Portraits.
- — 51: Jullapp. min Sophia.
- 1805 N: 25: En flicka namnet
- 1806 — 40: Andrets Poem.

A.T. 1800-1805 N: 9. Tin En efter den 8 Januari

MICHAËL CHORÆI
SAMLADE
SKALDESTYCKEN.

ÖREBRO,

TRYCKT HOS N. M. LINDH, 1815.

MICHAEL CHORAT
SAMUEL ADL
SKALDESTYCKEN.

ÖLFER
Tavert hos N. M. Lindt, 1813.

UTGIFVARENS FÖRETAL.

*O*ttå och ett halft år äro förslutna, sedan Choræi död gaf anledning att vänta en upplaga af hans samlade arbeten; och sju år har man väntat den af min omsorg, efter min förbindelse med hans Enka. Också årnade jag redan 1808 i Åbo uppfylla denna väntan, hvad hans Skaldestycken angår; men kriget, som afbröt gemenskapen emellan Sverige och Finland, betog mig tillfålle att sammanleta åtskilliga på hvardera sidan om hafvet kringspredda blad, som ej borde saknas i denna samling. Äntligen är det, genom en oväntad ledning af händelser, i nejden af Hjelmaren, som dessa till större delen Finska alster utgifvas.

Hvad deras värde angår, vore det lika fåfångt, som obehörigt af utgifvaren, att vilja förekomma läsarens omdöme. Dock må mig tillåtas en anmärkning, hvilken, om den ock ingen ting betyder i afseende på de här meddelade arbeten, som hvarken kunna eller böra bedömmas efter annat, än hvad de i sig sjelfva äro, likväl torde vara ej alldeles öfverflödig för dem, som mer granska Auktorn, än hvad han författat.

Utom det att Choræus slöt sin bana nästan vid en ålder, då mången skald först

begynner sin, eller åtminstone upptäcker sin rätta kallelse; måste han af sin korta lifstid använda den mesta delen för sitt stånds yrke, som, ehuru nära sammanhang det i sin grund har med poesien, dock i sin utöfning lägger ett band på den frihet, som hvarje konst fordrar: en af orsakerna, hvarföre Choræi sångmö så ofta framträder såsom lärarinna, oaktadt sin naturliga fallenhet för det lekande och naiva.

”Den åkta skalden kan endast sjunga.” Denna anmärkning, som jag nyligen sett, om jag rätt mins i Iduna, torde i vissa fall kunna våndas om. Mången skulle blifvit en åkta skald, om han ej gjort annat än sjungit. Men få kunna det i vårt land, utan att göra sig olyckliga. Icke heller vore det nyttigt, om denna regel följdes af hvarje yngling, som tror sig född med en poetisk ådra. Man blir så lätt bedragen i denna inbillning, icke endast af sig sjelf, utan af andra. En annan sak är det med stora genier: de tvingas fram af en inre magt. Deras valspråk är, som Kellgrens: *omnis in hoc sum*; om de än skulle förspilla dervid hela sin timliga välfärd.

Äfven den tidepunkt, i hvilken Choræus framträdde, var törhända ej den förmånligaste för utvecklingen af poetiska anlag. Fler omständigheter hade vållat, att vitterheten ej mer skattades för sin egen skull: hvaraf följde, att hennes idkare genom den moraliska, religiösa eller politiska vigten af de ämnen, de

behandlade, sökte att bibehålla hennes anseende. Derigenom frambragtes väl många förträffliga stycken, som tillvunno sina författare en tvåfaldig aktning, den som man lemnar skalden eller våltalaren, och den som tillkommer medborgaren eller sedolåraren. Men någon gång hände derigenom också, att ett mått aff snille och talang, som i en liten lyrisk blomstersång med fördel kunnat användas, på ett didaktist sådesfält nästan förspilldes. Om närvarande samling i något blad ger anledning att beklaga den sednare verkan af en i sig själf alltid berömlig åsystning: så ger den åfven tillfälle, att glädas öfver den förra. Jag nämner blott det första stycket: Sången öfver Ehrensvärd.

Ett särdeles missöde har likväl, efter Författarens död, öfvergått detta hans förnämsta skaldestycke. Ämnet deri har genom tidens händelser blifvit sådant, att man endast med smärta kan läsa det, oaktadt dess beundransvärda skönhet.

Åfven öfver Chorœi Psalmer rådde en oblidstjerna. Ostridigt hade han till detta skalde-slag, icke blott den yttre kallelsen genom sitt stånd, utan en inre genom sin varma känsla, sitt enkla och lätta språk. Men utom det, att hans försök deri ej hunno fulländas innan hans död, hade man den tiden andra begrepp om den reform, vår gamla Psalmbok borde undergå, än man sedan fattat. Visserligen funnos

då redan de ypperliga Kyrkosånger, med hvilka Doktor Ódmann gjort epok i Svenska Psalm-poesien; men detta múnster gállde egentligen i afséende på nya Psalmer, och Choræi bemódande ásyftade endast de gamlas förbáttring. Den rátta konsten dervid var då ánnu icke funnen, icke ens af hans medtáflare och ván Doktor Wallin, som sedermera till fórtjensten af så många egna másterstycken, tillagt den mindre lysande, men dubbelt skattbara, att på ett förundransvárdt sätt hafva ráddat de flesta af de gamla. Choræus ár för ófrigt ej den ende, som i detta svára och grannlaga skaldeslag behóft tidens hjelp genom ófning och prof. Emellertid vunno hans Psalmer ett utmárkt bifall; och tjena ánnu till mångas andakt: hvarföre de áfven här blifvit á nyt aftryckta; helst större delen saknas i den nya Profpsalmboken.

Men det ár nu mera ej Fórfattaren, utan Utgifvaren af denna bok, som behófver en apologi.

Ofta villrádig i valet af de stycken, jag skulle upptaga, har jag liksom rådfrágat Fórfattaren sjelf, och, jag tillstår det, ej blott hans smak, utan hans hjerta, som mången gång för sin válvilja uppoffrade sin árelystnad. Likvál áro ganska många tillfállighetsverser uteslutna; och ibland de bibehállna synas mig några ej vara de minst vackra i denna samling.

F. M. FRANZEN.

FÖRFATTARENS LEFVERNE.

Man söker gerna en Författares bild framför hans skrifter: man vill se den i ansigtet, som man hör tala. Också ges det skriftställare, i synnerhet skald, hvilkas person är nästan oskiljaktig från deras arbeten. Dels visar den sig sjelf i dem, och utgör stundom deras förnämsta behag; dels förutsätta de, för att rätt kunna skattas, att läsaren liksom lever med auktor.

Den skald, som i närvarande samling å nyo framträder för allmänheten, har i det ena afseendet längesedan vunnit många hjertan; och i det andra är en teckning af hans lefnads omständigheter det bästa företal för hans skrifter. De förra torde äfven i sig sjelfva ej sakna allt intresse för den, som finner nöje i betraktelsen af de oftast obetydliga, stundom besynnerliga tillfälligheter, som bidraga att afgöra en människas öde, och att dana dess snille och dess hjerta.

Hofpredikanten Michaël Choræus var född den 15 Mars 1774 *). Hans fader var Comministern i Christinestad Michaël Choræus. Hans moder hette Hammar. Vid detta exempel gäller ej Lin-

---

*) Enligt den uppgift, jag från hans födelseort Vörå af der-
varande Presterskap erhållit. Alla andra anteckningar, som
förmodligen grunda sig på det betyg han bragt med sig från
Christinestad vid sin första flyttning till Sverige, uppgifva
att han var född den 20 September 1775.

nés idé, att barken härrör af fadren och kärnan af modren. Choræus hade ärft det inre endast af sin fader, som var en man af utmärkt hufvud, ej utan studier, och ryktbar för den gåfvan att oberedd kunna i predikstolen, med en sann ingifvelse, väl utföra sitt ämne. Ett för tidigt giftermål hade bragt honom i en bekymmersam belägenhet. Pastorsadjunkt nu i Vörå, nu i Vasa, nu i Solf, nådde han ändtligen högden af sin lycka, då han i Christinestad fick åtminstone en stadig boning. Sonen, som var född på det första stället, hade således redan i späda åren det ödet att ofta flytta; och man kan säga om honom, att han nästan aldrig haft något egentligt hem på jorden.

Äfven så ovisst är det, till hvad nation han skall räknas. Alla de nämnda orterna, ehuru belägna i Finland, bebos af en Svensk koloni, som i språk och seder fullkomligen skiljer sig från Finnarne, ehuru det ena folket bor tätt invid, stundom midt ibland det andra. Också vilja de Svenske bönderne ej kallas Finnar, ehuru deras Finske grannar, som kunna räknas till de mest hyfsade af sin nation, lika mycket sätta sig öfver dem, och om de öfverträffas i liflighet, umgängsamhet och vänlighet, deremot tillägna sig företräde i stadigt allvar och lugn rådhighet. I anseende till språket var Choræus blott Svensk, kanske äfven till lynnet; men till sin härkomst var han förmodligen en bländning, såsom de fleste af ståndspersoner, hos hvilka denna skilnad, äfven af andra skäl, är mindre märkbar. För öfrigt var det för honom lika, om han ansågs för Svensk eller Finne. Han öfverlefde ej den tidepunkt, då man med bestörtning blef varse, att det var ett haf emellan Sverige och Finland.

Också hade Försynen delat hans lefnad och hans lycka mellan begge stränderna af Östersjön. En be-

synnerlig skickelse förde honom redan i yngre åren till Sverige för att der uppfostras.

Hans fader, då han kände sig nära döden, kallade honom till sin sotsäng, och sade: "Jag dör, och lemnar din mor med dig och dina syskon i fattigdom. Vår Herre har gifvit dig goda anlag; men jag ser ingen utväg till din uppfostran på din hemort. Res till Sverige: sök opp Domprosten Fant i Westerås, och säg att en döende fader skickat dig till honom, och att din farmor hetat Fant."

På detta patriarkaliska vis blef den unge Chorræus skickad ut i världen. Men för att komma till Westerås, behöfde han en liten respenning. Någre Handlande i Christinestad sammansköto den, och skänkte honom kläder. Så kom han till Stockholm, utan ledsagare och utan rekommendationsbref.

Af de många slags förförelser, för hvilka en yngling är blottställd i hufvudstaden, mötte honom en, som ej synes farlig, men som var nära att göra honom olycklig för all sin tid, åtminstone föra honom på en helt annan väg än den, dit han var ärnad. De förledande varelser, af hvilka den staccars gossen, som aldrig förut sett något sådant, lät dåra sig till den grad, att han på dem förstörde hela sin kassa, voro — körsbär och päron. Sedan han ätit opp de sista han köpt, och ej mer kunde köpa något enda, öppnades först hans ögon: och han fann sig ensam i en fremmande verld, utan husrum, utan mat, utan penningar. Det fartyg, på hvilket han kommit, var försvunnit från sképpsbron, och intet Westerås-fartyg fann han, som kunde emotaga honom med sitt lilla bylte. Af de många ansigten, som mötte honom, kände han icke ett enda; och ingen brydde sig om honom det minsta, om

icke kan hända en eller annan smålog åt den lilla sällsamt klädda figuren från landet. Så gick han hela dagen, och glömde till slut all den öfriga sorgen för hungern. Dock kunde han ännu icke för-
må sig att begära allmosa, då han blef varse ett par gossar, som fingo penningar af en Officer. Han underrättade sig om orsaken, och fick höra, att de togo värfning. I hast beslöt han att följa deras exempel, och lät inskrifva sig, som skeppsgosse på ett krigsfartyg, som med det första skulle afgå till Sveaborg. Detta hände år 1790, och Freden i Verelä lär då ännu icke varit sluten, åtminstone ej kungjord. I alla fall såg det på fartyget ganska krigiskt ut.

I ett ögonblick var hela hans utsigt förändrad. Gymnasium, akademi, magisterkrans med mera dylikt, som vid namnet Fant fäst sig i hans håg, voro försvunna. I deras ställe stod nu, vid namnet Sveaborg, allt hvad förskräckligt är, för hans inbillning. Dock kom ej ångern, innan han ätit sig mätt: sedan först tänkte han efter, huru han sålt sig sjelf för en måltid, och gret som Esau; ty äfven sin faders välsignelse tyckte han sig hafva förlorat. Officern, som hade värfat honom, blef varse hans ängslan, och underrättade sig om alla hans omständigheter. Gif dig tillfreds, min gosse, sade han; du skall få behålla din svarta rock. (Han bar ännu sorgdrägt efter sin far.) "Blif prest: dertill passar du bättre, än till knekt. Res till Westerås, och kom hädanefter bättre ihåg, hvad din far sagt dig på sin sotsäng." Med dessa ord gaf han honom sitt afsked, lät honom behålla värfningspenningarna såsom en skänk, och skaffade honom rum på ett Westerås-fartyg. Mer än en gång hörde jag Choræus med rörelse beklaga, att han aldrig sedermera råkat denne hederlige man, hvars bild stod

alltid liflig och klar i hans tacksamma hjerta, ehuru han med sin ålders lättsinnighet skilts ifrån honom, utan att ens fråga efter hans namn.

Vid ankomsten till Westerås var det första han gjorde, ej att gå till Domprosten, utan att klifva upp i Domkyrkotornet. Ensam, som han der stod, mellan himmel och jord, dit kastad öfver haf och sjö, långt ifrån sitt hem och sin släkt, okänd af alla, i den stad och det land, han såg under sig, med ingen annan tillflykt än ett fremmande hus, der hans namn aldrig varit nämndt, med ingen annan grund till sin väntan att der blifva emottagen, än en döende faders önskan, borde han finna sin belägenhet bekymmersam, och bäfva för det ögonblick, som snart skulle afgöra hans öde. Men den sorglösa ynglingens själ var sysselsatt endast med det höga, henne upplyftande tornet, och med den vidsträckta utsigten af hans nya fosterbygd: så ansåg han orten genast; ty att han, på sin faders ord, ej skulle af Domprosten med öppna armar emottagas, föll honom aldrig in, att tvifla.

Äntligen steg han ned till jorden igen, och sökte upp Domprostegården. Doktor Fant hade fremmande hos sig, då hos honom anmältes en liten svartklädd Finnpojke. Han gick ut, och kom in efter en stund med Choræus vid handen, och visade halft leende, halft brydd, åt sitt sällskap det oförmodade testamente, han fått ifrån Finland.

Domprosten Fant var af det gammaldagsfolk, som röres af släktkärlek; och ehuru mycket aflägsen, och för honom oväntad, skyldskapen var, erkände han den likväl. Släkten Fant i Sverige härstammar i sjelfva verket ifrån Österbotten. Dessutom kunde hans kända godhjärtighet ej förskjuta den

värnlöse fremlingen; och hans frus välgörande tanksätt styrkte honom i det beslut, att anse sig bunden af ett blödande fadershjärtas sista suck, såsom af en pligt, och att emottaga den faderlöse, såsom af Försynens hand.

Gossen själf intog snart genom sin qvickhet och sina öfriga goda egenskaper begge sina fosterföräldrar. Upptagen som barn i huset, njöt han i sju års tid deras ömma och frikostiga omsorg, som följde honom från gymnasium i Westerås till akademien i Upsala, der han redan 1792 blef inskrifven. Den korta tid af blott tvenne år, som han förblef vid det förra lärosätet, förutsätter icke endast en ovanlig lärgirighet och fattningsgåfva, utan äfven en redan i Finland vunnen öfning i de gamla språken, hvarvid hans fader själf måste handledt honom; ty vid pedagogien i Christinestad kunde han ej lära annat, än det som hör till en folkskola.

Doktor Fant gjorde ej ett halfverk. Han öfvergaf ej sin fosterson, innan hans uppfostran var fullkomnad. De skiljdes först 1797, då Choræus på hans bekostnad tagit magistergraden.

Nu lemnad åt sin egen omtanke, sökte han sin utkomst såsom Lärare i enskilda hus, och kom der vid i en ny skola, som i början bittert nog lät honom känna sin åga.

Domprosten Fant, själf gläddig och eldig, hade ej qväft Choræi naturliga qvickhet; och Domprostinnans visa godhet hade emot dess alltför fria utbrott sökt en motvigt endast i hans egen godhjärtighet. Emedlertid fick han tidigt en vana att sticka omkring sig med små infall, som hos den värnlöse halfvilde gossen från Finland hade ett eget behag, men hos den från Upsala komne yng-

lingen ofta misstyddes, och stundom i sjelfva verket ej kunde annat, än misshaga. Redan vid Akademien hade han gjort sig känd, icke endast för kittelighet i umgänget, utan för verser af en förolämpande art, dem han sjelf i en mognare ålder aldrig kunde förlåta sig. Denna lust att retas hos ett ungt snille, som vill försöka sin gadd liksom sina vingar, om den ej alltid bevisar ett öfverlägset hufvud, såsom någre förmäna, bevisar icke heller alltid, såsom mången föreställer sig, ett önskefullt hjerta. Choræi hjerta åtminstone var godt och oskyldigt, som ett barns.

Han var icke den enda yngling, som då han ifrån den Akademiska parnassen, der han drömer endast om guddomligheter på molnskyar, nedstiger i hvardagslifvet, med ett hemligt förakt anser alla dess föremål, ända till dess hans erfarenhet lär honom att skilja den verld, i hvilken man blott tänker, ifrån den, i hvilken man ty värr! måste lefva. Det händer mången dervid, som det hände en viss resande ungherre i en småstad. Han kom i en sal, der det dansades; men som han ej fann sällskapet sig anständigt, och tyckte sig se ett inre rum, der han hoppades finna en mera utvald cirkel, ville han skynda sig dit, och märkte ej i hastigheten, att det han ansåg för en dörr, var blott en stor spegel, som han stötte emot och slog sönder. En sådan spegel är mångens inbillning, då han träder in i verlden. Hos några är den ett verkligt trollglas, som visar dem öfverjordiska syner, och fullkomligheter som blott kunna tänkas; och när de misstaga dem för verkligheter, hafva de stundom den olyckan att stöta sönder glaset. Hos andra deremot är det blott en vanlig spegel, der de betrakta endast kopior, och dem stundom vanställda, af den hvardagsverld, i hvilken de lefva; dem de likväl ge

ut för idealer; och orsaken, hvarföre de hellre se i spegeln, än rundt omkring sig, är förnämligast den, att ibland bilderna derinne, deras egen alltid står främst.

Chormæus, utan att egentligen höra till någondera klassen, ty han var ganska öppen för det verkliga, och lemnade sig åt dess behag med en naif änsla, kom likväl, äfven han, ifrån Lärosätet med hufvudet fullt af idéer, som i den krets, der han nu inträdde, funno ingen ting motsvarande. Hans redan förut satiriska lynne bröt derföre ut på ett sätt, som stötande många omkring honom, studsade tillbaka på honom sjelf.

Det var i synnerhet hans egen fosterbygd, som i det afseendet blef hans skola. Han hade lemnat den såsom en rå gosse, och återkom efter sju år såsom en bildad yngling. Genom en naturlig förvillelse flyttade han i sin föreställning denna råhet och denna bildning ifrån sig sjelf, på landet dit han kom, och landet der han varit. Redan på fartyget, som förde honom öfver till Österbotten i sällskap med flera unga fruntimmer ifrån Jacobstad och Gamla Carleby, hade han bort finna sitt misstag; men den tagg, han fick röna hos dessa Finska rosor, verkade ännu hos honom ej annat, än att han besjög dem i verser, som läto äfven dem känna taggen under rosen. En kraftigare varning väntade honom, sedan han var landstigen. De pannor, han i de nämnde städerna stötte emot, voro hårdare än hans; men kunde dock icke straxt göra honom varsam. Såsom ett vidunder af qvickhet och förarglighet, blef han i en hast ryktbar kring hela landet; och till slut väpnade man sig emot hans tunga med ett medel, hvaremot inga infall förslå. Småningom förändrade han sitt sätt att vara; och innan han lemnade orten, var han lika allmänt älskad, som han i början varit illa ansedd.

Vid Abo Akademi, dit han begaf sig 1799, och der han kort derefter blef Docens i Vältaligheten, förvärfvade han sig genast både sina förmäns bifall och de studerandes förtroende. Såsom tillika Informator i ett af Stadens förnämsta hus, hos Länets Höfding General-Majoren Baron Willebrand, hade han tillfälle att känna världen på en ny sida; och hvad redan förut var bortnött af de kanter, han burit i den borgerliga krets, der han förut varit, blef nu i den högre sällskapscirkeln än mera jernadt och glattadt. Likväl öfvergaf honom aldrig hans medfödda öppenhet i lynnet och lätthet i umgänget; och den förekommande vänlighet, hvarmed han nu mera intog alla menniskor, var så naturlig och hjertlig och afsigtslös, att man omöjligen kunde tro honom någonsin hafva varit annorlunda. Också hade han ej på det sättet förändrat sig, att han antagit ett för honom fremmande väsende: han hade endast bortlagt en ovana: en ovana, som åtföljer de bästa hufvun och hjertan, och har sin grund i det misstag, att till de yttre formerna i umgänget öfverföra den ton af sjelfständighet, som hör till det inre tankesättet.

Särskilta omständigheter af en egen art bidrogo vid denna tidepunkt, att utbilda både hans karakter och hans snille. Den utmärkta godhet, hvarmed han bemöttes af den vördnadsvärda Fru, hvars Söner han underviste, den vackra belägenheten af de landställen, Runsala och Jockis, der han till följe af denna förbindelse tillbragte sommaren; ett vänskapsfullt umgänge med ett ungt fruntimmer af förstånd, känsla och smak, som ofta vistades i samma hus, och hvars bild han tecknat på hennes graf (se pag. 174), förenade sig att röra de innersta strängarna af hans hjerta, och frambringa dessa

harmoniska ljud, som först väckte en allmännare uppmärksamhet på hans skaldegåfva.

Det var ibland Runsalas *) namnkunniga ekar (om icke de enda, åtminstone de förnämsta i Finland), som han författade stycket *Åskan* (pag. 81) och några andra af sina mest intagande sånger. Det var på Jockis, af sin präktiga byggnad, sin vackra trädgård och sina Engelska fabriker i det sköna Tavastland utmärkta gods, som ett i sanning poetiskt lif hos honom utvecklade dessa älskvärda egenskaper, hvilka sedermera, hvar han kom, tillvunno honom allas välvilja och bifall.

Ett af hans sätt att åstadkomma ett oskyldigt nöje må nämnas: helst några af hans verser syfta derpå. På en holme i en å inom trädgården stod en liten enslig hydda; der de promenerande gingo in att hvila sig. Oförmodadt yppade sig der en osynlig invånare, som lät förnimma sig i en bok, der mången af de besökande öfverraskades med ett tankespråk, en anmärkning, en fråga, som stundom träffade den hemligaste vrån af hans hjerta. Snart blefvo hyddan och boken ett slags orakel, som man nalkades, lika nyfiken, som fruktande; och sällan gick någon derifrån utan en väckt tanke eller känsla, som med de sköna minnena af Jockis och dess herrskap förenade en hågkomst af den så kallade *Gubben i Hyddan*. Den i början okände anden, som under detta namn uppenbarade sig, var för öfrigt ej alldeles ensam. En annan osynlig röst höjde sig stundom med eller emot hans, och rörde en

---

*) Resande, som endast fara förbi Runsala, undra med skäl öfver dess rykte; men om de såge det inre af ön med dess vikar och lunder, skulle de erkänna att hon förtjenar sitt beröm.

qvinlig genius, hvars särskilta karakter upplifvade det romantiska spelet. Begge voro snart försvunna. Endast boken låg qvar i hyddan, såsom en minnesbok, der hvar och en, som besökte stället, antecknade sitt namn. Men mången, som känt de tvenne, snart äfven ur tiden försvunna vännerna, tycker sig ännu i lunderne af Jockis märka deras närvaro, åtminstone hvar gång, som godssets förträffliga ägarinna, hvars ädla beskydd begge åtnjöto i tiden, vistas på stället.

Om Runsalas och Jockis sommarnöjen ej voro obetydliga medel till utbildningen af Choræi känsla och smak: så gaf deremot vistelsen vid Akademien i Åbo, och i synnerhet den oförgätlige Porthans handledning, som tidigt insåg och uppmuntrade hans snille, en allvarligare riktning åt hans bemödanden. Äfven för hans skaldegåfva erböd sig snart ett högre ämne. På Akademiens vägnar uttryckte han fäderneslandets då varande hopp om den nyss födde thronarfvingen i ett tal på vers, som för ögonblicket gjorde ett stort intryck, och äfven efteråt, då det af Akademien blef utgifvet, vann bifall och väckte en högre väntan af den unga skalden. De tvenne pris, som vid samma tid af Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Götheborg honom tilldeltes, bidrogo att fortskynda hans rykte. Dock var det i synnerhet hans mindre stycken, som tillvunno honom den äran, att icke endast hans namn, utan ock hans verser, flögo ifrån mun till mun kring hela riket. Deras ovanliga lätthet och naturliga behag intogo äfven den större allmänheten; och den lycka, som till exempel *Enkans Visa* gjorde, skulle ej försmås af skalder med högre anspråk, än Choræus; ty att äfven i den lägsta hydda framlocka en sång och en tår, borde, om ej

smickra deras ärelystnad, åtminstone röra deras hjerta.

En ny förändring i Choræi belägenhet synes hafva verkat både på hans sinnes och hans lyras stämning. Under en landtlig enslighet på Ter-vik i Nyland, der han tillbragte ett år såsom lärare för en ung Baron De Geer, den samme hoppfulle ynglingen som under sista Finska kriget olyckligen omkom i hafvet utanför Gesle, träffade han i några Elegiska stycken en af de bästa tonerna i sin lyra. Se t. ex. *En tanke på min egen graf* (pag. 86). Denna melankoliska ton hade likväl redan förut röjt sig äfven i hans gladare sånger. Till och med hans lärodikter hafva en elegisk anda, som utgör deras mesta behag.

Oväntad var denna karakter af hans sångmö; icke endast för dem, som hört omtalas hans första inträde i verlden, eller sett hans älsta satiriska försök, utan äfven för dem som i en sednare tid närmare kände honom och intogos af hans lekande qvickhet i umgänget. Det är väl icke ovanligt, att en författare vid sitt skrifbord är en helt annan person, än då han talar eller handlar. Likväl var denna motstridighet hos Choræus mera skenbar än verklig. Mellan satiren och elegien är ett närmare sammanhang, än det först synes. I begge skaldslagen är det ett starkt misshag till det verkliga, som väcker känslan: den yttrar sig blott olika efter det olika lynnet hos skalden, som antingen ler eller suckar deröfver, antingen anklagar blott andra eller sig sjelf tillika, och uppehåller sin uppmärksamhet antingen vid det felaktiga, han erfar, eller vid det bättre, han tänker. För öfrigt är det med Choræi sångmö, som det var med honom sjelf.

Så

Så naft hon tycks fatta äfven det minsta behag i det verkliga lifvet, och så lätt och sorglöst hennes uttryck oftast faller sig: så är likväl hennes innersta väsende sentimentaliskt. Och han sjelf, oaktadt den muntra och skämtsamma liflighet, som alltid bibehöll sig i hans väsende, tärdes likväl af en hemlig trånad och oro, äfven i de lyckligaste ögonblicken af sin lefnad.

Dessa väntade honom på andra sidan om hafvet. Kongl. Krigs-Akademien på Carlberg öppnade för honom 1802 en ny bana, der han inom en kort tid kom i åtnjutning af allt hvad man plär anse förmånligt. Såsom Kongl. Hof-Predikant och Regements-Pastor för Södermanländningarne, jemte det han var Theologie Adjunkt vid Krigs-Akademien, hade han redan, inom sitt stånd och för sin ålder, gjort ett betydande steg, och hoppades en snar befordran till någon förmånligare plats. Såsom andelig talare, kom han i ett sådant rop, att då fremmande åhörare ifrån Stockholm hotade att alldeles uttränga de egentliga på Carlberg, nödgades Academiens Guvernör bestämma antalet af de personer, som i kyrkan skulle få inträde: en omständighet, som likväl gaf Choræus mer oro, än hans rykte gaf honom nöje. Vida större var hans tillfredsställelse vid det tillfälle, då flere Kadetter, rörde af hans predikan, kommo till honom och yppade okända förseelser.

Såsom skald, emottog han ett pris i Svenska Akademien, som i anseende till hedern var det högsta, för ett skaldestycke, hvars patriotiska ämne tillvann honom äfven Konungens uppmärksamhet.

Men en sannare lycka tillföll Choræus, än den tvetydiga att vara berömd, som nästan all-

tid medför det ödet, att i samma mån vara tadlad tillika. I sitt kall aktad och älskad, både af sina embetsbröder och dem han underviste; i umgänget af högre och lägre väl ansedd; af sina vänner (sjelfva hans medtäflare blefvo det) med den hjertligaste tillgitvenhet omfäktad: vann han slutligen 1805 äfven af huslig sällhet en mindre vanlig lott genom sitt äktenskap med Enkefru Sophia Christina Robsahm, född Wester.

Men sorgen tycks så nödvändigt tillhöra människolifvet, att om den ej tillskickas oss utifrån; skape vi den oss sjelfva i vår inbillning, eller föds den inom vårt blod, i vår andedrägt, i de organer, hvarmed vi känna och tänka. Stundom blir äfven ett öfverflöd af lycka en orsak till vår osäkerhet; och ett tillfälle att välja emellan tvenne lyckliga belägenheter, kan göra ett böjligare sinne, åtminstone för ögonblicket mindre lyckligt.

Alla dessa orsaker förente sig hos Choræus, att i sjelfva den tidepunkt, då hans sällhet fullkomnades genom en Sons födelse, och genom det mest sannolika hopp om befordran till en Theologie Profession i Åbo, förbittra och kan hända förkorta hans dagar.

Troligen bar han länge hos sig sin egentliga dödsorsak i ett svagt bröst. Åtminstone varnades han i det afseendet af en kunnig läkare många år förut. Dock var hans hektik ej uppenbar förrän mot slutet af år 1805, efter en långsam och besvärlig resa ifrån Åbo, der han aflagt prof för den sökta Professionen. Till den hastighet, hvarmed sjukdomen utvecklade sig och fulländade hans upplösning, medverkade sannolikt äfven en sinnesoro, hvars orsak jag tror mig böra förklara, då jag der-

igenom kan rättvisa den döde, utan att såra någon af de lefvande. Härvid måste jag gå tillbaka ända till första ursprunget af händelsen.

Kring hela riket, åtminstone i städerna, hade upphöjt sig en klagan öfver den ringa uppbyggelse, man oftast fann af den offentliga Gudstjensten. Änskönt förnämsta orsaken härtill låg hos åhörarne sjelfve, i deras brist på andakt och tro, i deras större uppmärksamhet på det yttre och menskliga, än på det inre och gudomliga i hvad de sågo och hörde: så gåfvo utan tvifvel äfven presterne, i synnerhet de yngre, anledning till detta missnöje. Det borde väcka så mycket större uppmärksamhet, som det yttrades lika af olika slags åhörare. En del klagade, att de ejingo höra Guds ord; en annan del, att det menniskoord, som för dem frambars, var alltför ostädadt. Mången församling stötte sig öfver kärfva afhandlingar i ett för dem obegripligt skol-språk, mången öfver kärnlösa utrop i svassande ord med tillgjorda åtbörder. I allmänhet saknade man hos unga Predikanter icke endast öfning och erfarenhet, utan ock insigt och urskilning. Om stundom äfven hos de äldre åtskilligt kunde klandras, och om i synnerhet deras språk ej svarade mot tidens fordran: så öfverskyldes likväl dessa brister af deras allvar i hufvudsaken, och af den trohet, hvarmed de höllo sig till den Heliga Skrift. Roten till det onda låg för öfrigt i den obenägenhet, att ingå i Presteståndet, som röjde sig hos de flesta ynglingar af natursgåfvor och grundligare studier. Ibland de nitiska och verksamma kyrkans män, som begynte kraftigt motarbeta detta förfall, var Biskopen i Åbo Herr Doktor Tengström. Ett hufvudsakligt medel deremot syntes honom ett redan vid Akademien öppnadt tillfälle att pröfva och utbilda de

blifvande Predikanternas embetsgåfvor: Med de eftertryckliga varningar, han sjelf både enskilt och offentligen gaf emot de rådande felen, ville han förena den verkan, som åtföljer egen åskådning så väl af det felaktiga, som af det goda. Allt detta kunde åstadkommas blott genom ett Seminarium; och ett sådant blef genom Akademiens i Åbo då varande förträfflige Kanslers, Hans Ex. Grefve C. A. Wachtmeisters välvilja och nit, efter den plan, Herr Biskopen i samråd med andra insigtsfulla män uppgifvit, bragt till verkställighet; hvarefter dylika inrättningar skedde äfven i Upsala och Lund. Afsigten dervid var visserligen icke, att för den praktiska öfningen uppoffra de theoretiska studierna, och befrämja den ytlighet, som var tidens allmänna fel. Tvertom skulle fordringarne både af språklärdom och af filosofisk underbyggnad ökas och skärpas. Men så länge bristen på Prestämnen gjorde ett visst öfverseende till ett oundvikligt ondt, borde de, som skulle framträda såsom lärare inför Guds församling, om de saknade en djup lärdom; åtminstone i sjelfva embetets utöfning, äga någon färdighet och urskiljning.

Den nya inrättningens första framgång skulle naturligtvis mycket bero på den man, som ställdes i spetsen för densamma; och som Choræus vid samma tid genom sina predikningar vunnit stort bifall i Stockholm, och redan i Åbo var känd både för kunskaper och för talegåfva: så blef han, ibland andra, uppmuntrad att söka den Theologie Profession, hvarmed styrelsen af Seminarium skulle förenas.

Han sjelf, ehuru lycklig på Carlberg, frestades af kärleken till sin fosterbygd, och af hoppet att der kunna uträtta något godt; men oroades genast af den

tanken att stå i vägen för andra sökande af större akademisk förtjenst. Likväl, då all anledning var till den förmodan, att vid denna nya syslas besättande allt afseende på personer, äfven hvad deras för öfrigt ostridiga rätt angick, skulle uteslutas: så tyckte han sig utan förebråelse kunna lemna sitt öde i deras händer, om hvilkas allvarliga och oväldiga nit för saken allena han var fullkomligen öfvertygad. Men så nöjd han skulle varit, att se en medtäflare, hvars företrädere i ålder, tjänstår och lärdom han gerna erkände, och för hvars karakter han yttrade och hyste all aktning, sig föredragen: så smärtsam var för honom den föreställningen, att hans befordran, som ansågs otvifvelaktig, skulle åtföljas af missnöje och söndring inom det verk, der han skulle inträda. Denna föreställning, hvartill han både vid sin resa till Åbo och vid förslagets upprättande funnit någon anledning, ehuru den mycket förstorades af hans lättrörda sinne, oroade honom under hans sjukdom; och om hans själs ömtålighet mycket härrörde af hans helsas svaghet, så verkade den likväl tillbaka på hans kropps förstöring.

Redan i Februari månad 1806 kände han sjelf, att han bar döden inom sig, ehuru han ej förklarade sig deröfver ens för sin maka. Efteråt erinrade hon sig likväl, att han fyra månader för sin död sagt henne: "Jag har haft tre svåra nätter; men nu är jag lugn: ske Herrans vilje!" Ifrån det ögonblicket lefde han ej mer för verlden. Allt som förut smickrat eller förtrutit honom, väckt hans hopp eller saknad, rörde honom ej mera. Endast dem, han älskade, omfattade han ännu med en stilla ömhet. Förut orolig vid den minsta kroppsliga smärta, bar han nu med tålmod de största plågor. Till sista stunden bibehöll hans själ sin eld och kraft. Mellan det han liksom räknade sina steg till

grafven vid den rörelse, han i sitt rum tog, der hans cirkelkring golfvet blefvo, såsom han sjelf anmärkte, dag från dag allt mindre och färre, skref han flere skaldestycken af religiöst innehåll, af hvilka likväl endast det, som slutar denna samling, hann utföras. De sista raderna af hans hand voro dessa:

*Så lång är dagen ej, att aftonen ej nalkas,
Och aftonen ger lugn, och bådard nattens frid.
Du trötte vandringsman! din heta törst skall svalkas:
Du källan finna skall uti behaglig tid.*

På sjelfva sin dödsdag höll han, sittande i sin säng, utan tvifvel i den inbillning, att han stod på predikstolen, med upphöjd röst en kort predikan om en christelig död. Flera närvarande vittnen intyga, att de aldrig hört någon ting mera rörande och uppbyggligt; men äfven ett mindre fullkomligt tal måste i en sådan belägenhet smälta det mest hårda hjerta. Sedan han slutat, lade han sig ned likasom för att dö, och låg en stund alldeles orörlig. Dock väcktes han ännu på några timmar till känsla af sitt kroppsliga lif, innan han drog sista andedraget. Han afsomnade den 3 Junii 1806 i en ålder af 32 och ett fjerdedels år.

Hans äktenskap hade varat endast ett år och fyra månader; och den son, han lemnade efter sig, följde honom snart i grafven.

Till det rörande af detta dödsfall bidrog äfven hans makas öde, som nu var andra gången enka i en ålder af några och tjugo år. Om hans likfärd, som skedde genom Carlbergs trädgård till Solna kyrka, skref en närvarande vän till en frånvarande, ibland annat, detta: "De dystra alleerna, den mörka skogen, den efter regn och åska ännu mul-

na himmelen, allt sammanstämde med den känsla, som uppfyllde våra hjertan. Knappt var liket nedlagdt i jorden, innan himmelen klarnade, solen sken fram och den skönaste afton följde: en tvåfaldig bild af menniskolifvet, antingen man tänker på det ljus, som för den döde uppgår ur griften, eller på sorgens flyktighet hos de efterlevande.”

Flere skalder hedrade hans stoft med blommor, som ej förvisna; och på hans graf i Solna kyrkogård läto hans vänner lägga en ohuggen gråsten med endast denna påskrift: *Choræus*. Man har funnit denna minnesvård förmäten. Utan tvifvel skulle den passa äfven för ett snille af första rangen eller för en stor man: den vore då sublim. Nu är den blygsam, liksom dess föremål, och begär ej uppmärksamhet af andra, än dem, hvilkas hjertan *Choræus* i sin lifstid, antingen som vän; eller predikant, eller skald intagit, och som önska ett svar uppå hans egen fråga:

*Hvar är min graf, hvar är det mörka tjellet,
Der jag skall ensam bo?*

TILL CHORÆUS *).

*S*triden var så olik. Himlen vann,
 Stark som Theseus, vänskapen, som han;
 Hämtar älsklingen förgäfvets åter
 Ur den tysta långa nattens famn;
 Iåsfängt, spanande hans kära hamn;
 Klappar hon på dödens port och gråter.

O! hvi blef ett nyttigt lif så kort!
 Med hvar ädel dödlig, som går bort;
 Flyttar sig en stjerna från hans bygder,
 Bryts en dam mot tidernas förderf,
 Släcks ett hopp för mensklighetens värf,
 Undanrycks ett stöd från unga dygder.

Religionens lärare, hur väl
 Gick du vägen rakt till hörarns själ;
 Utan irrsteg kring en molnklädd mening!
 Himlens sanning och förnuftets röst,
 Öfver dina läppar, från ditt bröst,
 Vällde fram med känslan i förening.

---

*) Tryckt i Stockh. Posten N:o 149, 1806. Utgifvaren hoppas att Författarne till detta och till det följande Skaldestycket Herr Expeditions-Sekret. Wallerius och Herr Notarien Grangren, icke illa upptaga den frihet, han tagit sig att med dessa sköna minnen af Choræus pryda hans samlade arbeten.

Och din milda lyra, hur hon böd
Andakt och beundran! Hur hon ljöd
Skaparns, hjeltarnes och dygdens ära!
Tidigt dogo tonerne hon gaf,
Och, vid blicken på din egen graf,
Kanske såg du henne ej så nära.

Sällheten du stegvis skulle nå
Och, lik vandrarn uppsör berget, gå
Genom des's affsättning till spetsen;
Först bland oss du skulle lycklig bli,
Vinna än en grad hos din Sofi,
Och den högsta uti englakretsen.

Du är borta, — jag på stranden står;
Äfven jag skall helga dig en tår,
Äfven jag min röst i chören blanda.
Så, när Guds Profet försvann i skyn,
Stod Elisa qvar med häpen syn,
Bedjande om hälften af hans anda.

W.

VID CHORÆI GRAF *)

Multis ille bonis flebilis occidit

HORAT.

Träffad af en Nordisk sommarfläkt,
En Hesperisk blomma tidigt faller;
Och behagens ljusa morgondrägt,
Multnar inom griftens mulna galler.

Jordens drömda sällhet, snilletts pris,
Friden, hemguden och framtidshoppet —
O! de flydde — O! så flyr den is,
Som en vårflod våldsamt drar i loppet.

O! de flydde. Ja, på tidens sand
Bygg din lycka, grunda dina öden;
Vinka glädjen: — till ett annat land
Vinkar dig, vid glimt af lian, döden.

Obeveklig med sin jernhand får
Herjaren palats och tjell till jorden;
Snilletts son minuter andas får,
När den tanklöse är grånad vorden.

Fåfäng klagan! Fader! ofs förlåt
Hjertats suck och saknans qualda stämma.
Lär i sorgens stund ofs le deråt,
Mildra känslan, och desfs uttryck hämma.

---

*) Tryckt i Åbo Tidn. N:o 49, 1806.

Lär oss gisfa ti'l en högre lag
Och ett sammanhang af bättre öden;
Lär oss tro, att lifvets sista dag
Är ej den, vi falle rof för döden;

Att det nyttiga vi tänkt och gjort
Ej med oss i griftens moln försvinner:
Att det godas minne, ljusst och stort,
Öks, likt bäcken som i hafvet rinner;

Att förtjensten, olönt eller lönt,
Ej med timmans skiften slutar banan:
Att allt ädelt, gagnande och skönt
Opp till evigheten medför vanan;

Att den tolk, som dygdens budord gaf,
Rena, viktiga och tröstligt ljusva,
Icke stängdes i en ödslig graf,
Men flög opp med en symbolisk dufva;

Att de Hymner, en Davidisk Bard
Ärnade till stöd åt Religionen,
Skola, med en röst, på jorden spard,
Heligt ljuda invid Gudathronen;

Att den suck, som genom öknen flyr
Från en Makas hjerta, obesvarad,
Hörs af Den, som tingens öden styr,
Och bland Himlens minnen blir bevarad;

Att de spädas vårdare och far
Skyddar arsvingen af namnets heder,
Och på jorden än en engel har,
Som, lik Fant, den faderlöse leder.

Att om vänskapen med eldad bön
 Icke vann den älskades förskoning,
 Har hon dock af minnets frid en lön;
 Och i hoppets rymder en försoning.

'Hvila, stoft!' i jordens modersfamn,
 Tag Odödlighet! ditt lån tillbaka.
 Vårda, Tacksamhet! Apostelus namn,
 Stanna, Vänskap! att vid urnan vaka.

Och du yngling! nya dagars hopp
 För det land, som gaf dig hem och daning!
 Glöm ej, under mannaårens lopp,
 Lärarns efterdömen och förmaning.

Om du, tidigt bildad för ditt kall,
 Blir, som Erhnsvärd, länders skydd och ära,
 Äfven du en dag berömmas skall,
 Och din hugkomst skaldens val begära.

Och om då, som nu, en ovan röst
 Bär den armes skärf till offergården,
 Skall hans uppsåt ge ditt sinne tröst;
 När det saknar snillets högre värden.

G. S. S. S.

INNEHÅLL.

Prisskrifter.

	Sid.
Ehrensverd. Skaldesång	5
Yppigheten	13
Trollhättan	25

Lårodikter.

Menniskans Värde	37
Sällheten	47
Den dygdiges hopp	57
Den stilla Dygden	61
Tviflan och Tro	68
Oskuldens hämd	76

Elegier.

Åskan	81
Till mina Barndomsvänner	85
En tanke på min egen graf	86
Det åldriga Templet	89
En suck för Altaret	95

Blandade Dikter.

Blygsamheten	99
Minnet och Hoppet	104
Enkans Visa	106
Den högtidliga förlofningen	108
Vid lilla Ludvigs graf	111
Ord till en Finsk melodi	112
Idyll	114
Sommarnatten	116
Afsked af Runsala	117
Gubben till Ungdomen	120
Mitt tycke	121

	Sid.
Barnsligheten	— 122
Trösten	— 124
Oskulden	— 125
En blick mot framtiden	— 126
Bortresan	— 128
Första Maj	— 129
En munter Gubbes dryckessång	— 130
Förvandlingen	— 132
Lilla Calle	— 133
Visiten	— 135
Till min sjuttonåriga Kusin	— 137
Sång till en ung Flicka vi hennes mors död	139
En helsning ifrån Jockis	— 143
Sång författad på ett åkerfält	— 146
Ederna	— 149
Ynglingen	— 151
Till den sjuke Mæcenat	— 152
De Botfärdige	— 154
Till Leuconoe	— 156
Till en Moders skugga	— 157
De tre åldrarne	— 159
Vid Fru Fants graf	— 161
Till Fru Grefvinnan Cronstedt	— 165
Skaldebref till Prof. Tengström	— 167
Af en Mor till sin Dotter	— 172
Eva Loffman	— 174
Vid Baron Beckfris's graf	— 176
Vid en Graf	— 178
Krigsförklaring mot Herr Grefve C.	— 180
Bref till Fru V.	— 183
Sång till Herr Lektor Moberg	— 186
Julk rapp till min Sophi	— 188
På en Taskbok	— 192
Lilla Hedda till sin Pappa	— 193
Sång till min lyckliga Vän	— 194
På en afleden makas porträtt	— 197
Skål	— 193

	Sid.
Till Fröken **	199
I anledning af en inskrift på en bild af Fru L.	200
Ett barns Sång	201
Babels Torn	203
En liten läxa till Aspasi	209
Andra priset	212
Man försäger sig lätt i hettan	214
Rosen, Fjäriln och Biet	216
Stickelbärsbusken	218
Blommor till de Sköna	220
Fastlagsris	223
Inpromptuer	224
Flugan och Ljuset	225
Claras Canariefågel	226

*Psalmer i Gamla Svenska Psalmboken
omarbetade.*

N:o 84	229
N:o 95	230
N:o 166	231
N:o 143	234
N:o 144	235
N:o 184	237
N:o 229	240
N:o 231	242
N:o 241	244
N:o 245	245
N:o 255	247
N:o 263	251
N:o 264	253
N:o 274	255

Fragmenter och ofulländade Stycken.

	Sida
Stycken af ett Tal hållet för Kongl. Acad. i Åbo den 29 Nov. 1799	- 275
Menniskans bestämmelse	- 288
Sång öfver GUSTAF III	- 300
Andakts-Poem	- 307

Den tillämnade ordningen i denna Samling, har ej strängt kunnat följas af den orsak, att många stycken först under tryckningen blifvit igenfunna. Så fanns af Menniskans bestämmelse endast ett bristfälligt koncept, tills att hela poemet af okänd hand blef utgifvet i Christianstad.

Rättelser.

- S. 85 r. 13 står *skall*; läs: *O skall*
 S. 112 r. 2 nedifrån står *höst*; läs: *tröst*.
 S. 185 r. 13 står *hans*; läs: *dess*
 S. 206 r. 4 står *hvarföre*; läs: *hvarfär*
 S. 208 r. 8 står *de språk*; läs: *det språk*
-

PRIS - SKRIFTER.

EHRENSVÅRD.

Skaldesång *).

*Hvem tackar hon? de hjeltars mod
Som, när de lefde, hon försmädde,
LEOPOLD.*

Han stundar då den dag,
Som låker dina får, få många och få djupa,
Som ej fer andra nederlag,
Ån skördar, som för län stupa.
Ja, Finland! ofta svag din lyckas telning var:
Ån han i drifvan dött, ån lifvats opp och knoppats;
Han åndtligt mognar nu.. och GUSTAFADOLFS dar..
Se der den gyllne tid, som du få länge hoppats!
Se glad des morgonfol bestråla dina tjäll:
Förtjena ditt beskydd, att vara dubbelt fäll;
Och, att med större glans din fällhetstafla höja,
Låt då och då din blick vid dessta taflor dröja,
Der minnet fyns af fordna mörka år:
Liksom i moln en blodig måne står.

Ja, du förgåts ej, Natt!
Med förra seklet född och kring Europa gjuten,
Då Kriget på des throner satt
Och Ålkan förde ut besluten;

A 2

---

*) Belönt af Svenska Akademien år 1802 med den andra guldpenningen, men med samma heder som åtföljer stora priset.

Lång var du, dubbelt lång för mina faders bygd,
 Och dubbelt digra moln du öfver henne tømde,
 Och fjelfva altaret gaf icke mer ett skygd,
 Och fjelfva grafvarne sitt rof förgåfves gömde.
 O Finland! är ditt hopp för alla tider flåckt?
 Blott vilda norrskens blofs i hemsk och blodig drågt,
 Som rusa mot hvarann, kring fåstets rymd du skådar;
 Men stjernan synes ej, som dagens ankomst bådar;
 Dock fatta mod! der stiger redan en
 Ur molnets bådd, och sprider hoppets sken.

Var helsad, EHRENSVÄRD!

Det är då ödets dom, att stora själar födas;
 Den stund, en lutad samfundsverld
 Behöfver deras arm att stödas.

Mörk var din barndomstid: Mordengeln trakt
 från trakt *)

Kring Sveriges gränfor flög och störtade defs söner,
 Men skonade dock dig. Det ges en högre Makt,
 Som genom molnen hör betryckta folkslags böner.
 Svik ej ett troget hopp: men vet, det störtas skall
 I samma ögonblick som ser ditt eget fall;
 Bland lågor och bland fvard, beredd att dig fördjupa**)
 Tänk, att en åra fins långt öfver den att stupa;
 Strid icke mer: se blottad för hvar tjern
 Din fosterbygd — och svär att ge den vårn!

---

*) Ehrensvärd var född 1710.

**) Ehrensvärd följde Lewenhaupt i Finska kriget och
 utmärkte sig vid flera tillfällen,

Men ångra ej din ed!

O! fåge du förut med hvilken du skall strida!

Det är förgäfves att du tred

Vid Hjelten FREDRIKS egen fida*):

Der gällde blott ditt lif, här gäller det din dygd;

Der ågde du din arm, ditt öga och din klinga;

Men skall du hämnna dig uppå din fosterbygd?

Hvad vapen har din hand? ditt hjerta åger inga.

Här pröfvas ej blott nit, här fordras ej blott mod,

Men ock den vifes fans, den klokes tålmod.

Vålan! du var den eld, som härjar och försvinner:

Det ges en ådlare, som utan thördön brinner,

Som, ofta glömd och ofta undanskymd,

Dock sprider glans och skördar från sin rymd.

Dröj ej i mörkets skygd!

Du är ej lyckan vård, om du för faran ryfer;

Förfakelsen är ingen dygd,

Om du kan gagna då du lyfer.

Råds icke tadlets orm, som hvåser vid din fot,

Råds icke harmens pil, som ljungar mot din panna,

Gå driftigt till ditt mål i trots af klippans hot,

Som stålles i din våg och bjuder dig att stanna:

Gå, likt ett åskmoln, fram, i trots af lyckans vind,

Och se blott målets gagn, för vågens mödor blind,

Och gif åt dina barn en misskänd dygd att ärfva:

Det är en fådd för några dar förstörd

Men lifvad opp till hundrafaldig skörd.

*) Besviftade Böhmska fälttåget 1740.

Stort år ditt företag,
Långt bort flår hanans gråns, hvars irrgång du
   beträder.
Förlorad evigt år den dag,
Hvars aften ingen framgång gläder.
Hvad kaos för min syn af klippor och af skår,
Mot hvilka böljan flår, kring hvilka stormen hviner!
Dock tvåfvar ej en fläkt af samma anda der,

**) På en byggnad på Sveaborg läses följande: Om Thunberg ej varit, hade Ehrensvärd ej byggt denna dam. Flera exempel kunde anföras af den stora Mannens rättvisa och oegennyttja.

Som kallade en verld ur ödsliga ruiner.
 Medborgeliga dygd! hur måktig är din hand!
 Hon refer opp ett Rom uppå en öde strand,
 Hon ródjer öknén bort, hon bergen undanvåltar,
 Gör hjelten till en Gud, och qvinnorna till hjeltar;
 Och redan står med murar, torn och torg
 Ditt stórverk der! — Var helfadt Sveaborg!

Var helfad ock du Hår!

Som ifrån strand till strand far uppå stormens vingar,
 Och skyddar landets nakna skår,
 Och tröst till forgsna hyddor bringar.
 Flyg från din lugna hamn, tag plundrarne emot!
 Låt hånden blixst på blixst mot deras panna ljunga,
 Och helpa deras barm med dessa afgrunds klot,
 Dem döden dig har smidt, dig EHRENSVÄRD lår
 slunga *);

Sänd dem kring rymden ut, som afstryck af ditt mod:
 De vänta blott en vink, de törsta efter blod.
 Men, sedan du befäst ditt vålde öfver hafven,
 Så nedlägg fegerns rof till Ehrensvårdska grafven:
 Den örn, som der djerfs stämpla mot din ro,
 Slår plötsligt ner uti ett lejonbo.

Förmåtna Sångmö, fly!

Fly från ett skådespel, som döden blott kan njuta!
 Förskräckligt är kanonens gny,
 Dets dallring sönderslår din luta.

---

*) Ehrensvärd uppfann konsten att kasta bomber med dubbel hastighet, eller à la ricochet, som det kallas.

Välsigna hjelten blott! *Din* kallelse det var,
 Af bygdens mödrar lård och deras ombud vorden.
 De hafva hört, att han, med ömhet af en far,
 Rest detta värn för dem och hela fosterjorden;
 Att deras barn, som de, i trygghet skola bo,
 Förnöjda af sin teg och fina makars tro:
 Att samma stilla lugn, som fädrens aska funnit,
 Skall unnas äfven dem, sen modans dag försvunnit:
 De hafva hört, hur du var dyrkansvård,
 Och tacka dig, förföljde EHRENSVÄRD!

Förföljs du? EHRENSVÄRD!

Vålan! ditt höga mål med jettefleg du hinner:
 Man är ej jordens dyrkan vård,
 Om man des afund icke vinner!
 Hvar fåg du ett Athén, hvar fans vål ån ett Rom,
 Stort genom hjeltars mod och ädla sjäalars styrka,
 Som ej föraktligt föll till orättvifans dom,
 Till denna fega nyck, att skymfa eller dyrka?
 Se der din oskuld kränkt, se der ditt rykte fäldt,
 Och till ett allmänt mål för tadlets viggar stäldt,
 Och gå med kufvadt hat och hemligt gjutna tårar
 Tillbaka till din dåld, och odla dina fårar,
 Och vårda der — då dig ej unnas mer —
 Det tråd, som frukt åt andra åldrar ger*).

Nej, hjelte, fatta mod!

Var nöjd, du har gjort gagn, du kan ej mer begära.
 Gif ondskan, om hon vill, ditt blod,

---

*) Ehrensvärd dömdes 1765 af Ständerna förlustig sine
 embeten, och drog sig undan på landet.

Gif henne, om hon vill, din åra;
 Men gif ej detta nit för en otacksam värld.
 Det öppnas för din fyn, odödlighetens tempel!
 Han tråder fram, Sokrat, och ropar: "var mig vård!
 "Och älskar du mitt namn, få råds ej mitt exempel."
 Ja vet att, till din tröst, det trofiga Athén,
 Hvad ej hans hjerta njöt, beskårt hans multna ben,
 Att knåböjdt inför dem hans dygder det förlåtit,
 Gjort mer . . fördömt sitt hat; gjort mer . . hans död
 begråtit.

Blif honom lik, förföljde EHRENSVÄRD:
 Det fins en Gud, det fins en efterverld!

Dock mera ljuf än stor,
 För fosterlandets skull förfakelsen är vorden:
 Lått är att lida för en mor,
 Då denna mor är — fosterjorden.
 Hvad skatter för en man, som verkligt hjerta har,
 Är ej hans faders graf, är ej hans egen hydda,
 Och templet, dit hans dygd sin glada förfstling bar,
 Och minnet evigt kårt af stunder, lyckligt flydda!
 Ja, Paradisets fröjd: den första känslans tid,
 Och mannaålderns vinst: gagn, åra, samvetsfrid,
 Och allt som njuts i dag, och allt som du begråter,
 Allt, allt, din fosterjord dig skänkt—hvad ger du åter?
 Ditt lif — Vålan! du har betalt din skuld:
 Så pocka ej på rökelse och guld!

På denna tankegrund
 Stod EHRENSVÄRD med lugn i alla lyckans ilar,

Som klippan i orkanens stund
 På sina gömda rötter hvilar.
 Ditt rykte är ett strå, din lycka är en flågt,
 Din pligt står evigt fast, och klar som nordens stjärna.
 Vål! VASA fick en thron, men hvad fick ENGELBRECT?
 Och hvilken blef din lön, CHRISTINA GYL-
 LENSTJERNA?

Så jemt, som skeppet går ifrån sin stapelhögd,
 Den vise går sin gång, åt ingen fida böjd,
 Af hoppets sackla lyft, med dygdens harnesk väpnad,
 Mot lyckan utan stöj, mot faran utan häpnad,
 Och tänker glad: förtjenstens tempeldörr
 Skall öppnas dock med grafven — om ej förr.

Hon öppnades för dig
 Ännu på livvets strand: din fruktan blef bedragen*)
 Och klar den solen fänkte sig,
 Som skred mot molnen hela dagen.
 Mildt leende som hon, till andra verldar gå!
 Gif taflan af ditt namn till skånk åt minnets tempel;
 Vet, sanningen förtjuft skall teckna deruppå:
 "Till våra dars triumf, till andra dars exempel!"
 Den skola hjeltar se, och svåra vid din dygd,
 Att gagna, såsom du, en ålskad fosterbygd.
 Vet, GUSTAFS egen hand din minnesvård skall
 grunda,
 Och teckna der i guld för tidehvarf, som stunda,
 Framst för sin son, sin första efterverld,
 Ett heligt bud: Förgåt ej EHRENSVÄRD!

---

*) Återfick 1772 sina embeten. Det var hans dödsår.

Ditt hjerta feger njöt,
 Ditt rykte hade ej sin fulla feger njutit;
 Men Sverges lejon genombröt
 Den skogseld, som det inneslutit.
 Af fordna segrar stolt, till nya rof det gick;
 Men blef af lågan fångdt. För klokt att den förbida,
 För stolt att frukta den, det glödgade sin blick,
 Och skakade sin man, och rufade att strida.
 Hvar faller spets vid spets? hvar brinner flam
 vid flam?
 Der banar det sin våg; der störtar det sig fram.
 Förgåfves följes det af jägarens skurar,
 Det gniftrar redan hämd från dessa trygga murar;
 Och ingen röst från denna dag har sport:
 Hvad Sveaborg till Sverges trygghet gjort *).

Snart ifrån glädjens högd
 Steg fredens engel ned och spred en allmän ljusning,
 Och alla tempel sjöngo fröjd,
 Och alla hyddor ljödo tjusning;
 Och fosterlandet föll för GUSTAFS fötter ned
 Och offrade den krans, som tacksamheten knutit:
 "Njut glädjen af det lugn, för hvilket sjelf du stred,
 "Och deltag i den fest, du åt ditt folk beslutit."
 Men GUSTAF svarade: I grafvens mörker göms,
 Och då hon icke fyns, hvad under att hon glöms!
 I grafven göms den hand, som freden dig beredde.

---

*) Efter Björkö reträtt hade troligen hela flottan varit för-
 loralad, om den ej haft Sveaborg att inlöpa uti.

Och nu till denna grift han fosterlandet ledde —
 Här föllo de med blottad hjesfa ned,
 Och tackade för seger och för fred — *).

*) Vigten af segern vid Svenskfund är allmänt bekant. Denna sista vers är grundad på en muntlig berättelse, om hvad som verkligen tilldragit sig efter den afgörande bataljen.

YPPIGHETEN*)

*Privatis illis census erat brevis;
commune magnum.*   HORAT.

Djupt ner i dalen står det halmbetäckta tjäll;
Der jag min morgon njöt och sluta skall min qväll;
Jag byter icke bort min frihet och min koja,
Mot veklighetens slott, mot yppighetens boja;
Med glädje skådar jag den rikes bättre lott,
Om han är lycklig fjelf, om han gör andra godt:
Men om för svarta troll af gnagande bekymmer
Det glada lugnet skrämdt hans tjäll, hans hjerta
rymmer;
Om ödet åt hans bröst en känsla har beskärt,
Så hård som den metall, han brottsligt dyrka lårt;
Om af en usling mött han håpen återvänder
Och riglar fina lås, och sluter fina händer:
Då faller jag på knä och tackar jordens far
Att mig en torftig mor uti sitt sköte bar.
Af mera ädla skäl, än dem som afund föder;
Jag fjunger den barbar, som tjufar och föröder;
Som med sitt dolda gift, och med sitt granna svärd
Skall länge härja än en vekligt somnad värld,
Egyptens engel lik kring jordens rymder sväfva
Och hvarje manlig dygd uti sin födsel qväfva.
Jag har ett fosterland; det är ej blott ett namn;
Det är min faders sköt, det är min moders famn:

---

*) Belönt af Götheborgska Wetenskaps och Witterhetsförsamlingen med dubbelt Accessit 1799.

Vid brådden af defs graf, som yppigheten bådgar,
 Besvär jag världens Gud att han defs fällhet råddar.

Men är det icke fant att Statens yppighet
 Är blott ett återsken af defs fullkomlighet?
 Ju högre dagens Drott på himlahvalfvet skrider
 Defs mera värmer han, defs större glans han sprider.
 Begår ej att defs lopp i dag skall ändra sig,
 Förbanna ej defs glans, blott för den fårar dig.
 Begår ej att en Stat, åt Fädrens vanor trogen
 Skall evigt jaga rof, skall evigt vända plogen,
 Den har ett högre mål, den har sitt Zenith der
 Af vackrare behof, af ädlare begår.
 Vill du att människan på samma punkt skall stanna?
 Vålan! mot jordens stoft tryck hennes höga panna,
 Smid bojor åt defs blod och återhåll defs lopp.
 Förgåfves! — tanken dock bevingad flyger opp.
 Nej ROUSSEAU! på din graf den känslofulle gråter,
 Den vise ditt system beundrar och förlåter,
 Beundrar känslans blix, som dig med blindhet slog,
 Och snillet djerfva flygt, som orått kosa tog.
 Du såg bland ståt och prakt ett olycksaligt slagte,
 Och det var denna syn, som din förvirring väckte.
 "Är detta, sade du, den enkla människan?
 "Kom hon ur Skaparns hand så usel och så grann?
 "Nej gifvom henne snart tillbaka åt naturen,
 "Ät denna ömma mor, uti hvars sköte buren
 "Hon redbar fällhet njöt, ej blott defs granna namn.
 "Hon tillbad dygden sjelf, ej blott defs prydda hamn,

"Hon kände ej de brott, dem våra dagar fira,
"Hon var sin herre fjelf, och stafven var des spira;
"Nej! hon är vilseförd, hon finna skall igen
"Sin fällhet och sin dygd uti Arkadien.
Odödelige Man! du brann för menskligheten,
Men ditt förslag är fvårt — fvårt som omöjligheten.
Om menniskan i dag till råhet återgick,
Var vifs, hon dröjde der ej många ögonblick;
Var vifs, hon skulle snart den blomsterhögden hinna,
På hvilkens sköna spets hon hoppats glädjen finna.
"Stig upp från höjd till höjd, fall ned från dåld till dåld
"För dagen lycklig blott, för stunden tillfredsstäld:
Så lyder Skaparns dom, förkunnad för mitt slägte,
Den stund, ur intets natt des varelse han väckte.

Såg ej, att dygden qvåfs, der yppigheten trifs.
Det måttliga är fant, det falska öfverdrifs.
Jag vet, att dygdens frön i dalens skugga lifvas,
Att höga tänkesätt i låga kojor trifvas;
Jag känner Romarns namn, han som i samma hand
Bar spaden för sin teg, och spiran för sitt land;
Jag vet med hvad beröm man fordna dar bestrålar,
Med hvilka fårgors prakt man deras dygder målar:
Jag desä taflor sett; — men deras teckning fann
Kanske för mycket skön, kanske för litet fann.
Hvem är den onda magt, som vårt begrepp förvillar,
Då det hos fordna dar få många laster gillar,
Då fröet till en dygd, hvars planta skjutit fram
Med samma vördnad nåms, som hennes mogna stam?

Är fibrens spånstighet, och styfheten i leder
 Med själens styrka ett, och vårdig samma heder?
 Kan känslans tröga gång bli vålluftens förakt?
 Kan blodets starka svall, bli hjeltemodets magt.
 Och hvilken är den dygd, vi lärt hos Cato dyrka?
 Är det vål själens mod — nej, envishetens styrka.
 Sokrat är mera stor, om gråtande han dör,
 Än denne, som med köld till hjertat dolken för.
 Att dö, är ingen dygd, nej det är hjeltens ära;
 Att gagna med sitt lif och tyft des bårdor bära.
 Helt visst är dygden gjord för alla tidehvarf,
 Helt fåkert skall hon gå från slägt till slägt i arf.
 Rom, Sparta och Athen! visst ägdes hon af eder:
 Men bör jag söka den i edra raa feder?
 Bör jag ej söka den i nit för allmänt vål,
 Som styrde eder arm, som lifvade er fjål?
 Och rädde icke dygd i Svithjods äldsta bygder?
 Så fasta som des berg har verlden sett des dygder;
 Men des så grymma mord, men des så hämndens krig;
 Var detta, ädla dygd! en fest beredd åt dig?
 Nej, sånd från himlen ned att trösta jordens slägte;
 Din hand Olivens qvist, och aldrig svärdet sträckte,
 Din röst förkunnade ej fälor eller blod,
 Men allmänt brödraband och allmänt ädelmod.
 Du tårs af inga år, du stängs af inga gården,
 Som solen lifvar du hvar enda vrå af verlden;
 Det var upplysningen som renade din dag,
 Det yppigheten är som ökar des behag.

Förfök ej skilja dem, det fins en hand allena;
 Som fliter desfa band, dem hon förmått förena:
 Kometen skrider fram med enkelt majeståt,
 Men skåda hvilken prakt han leder i sitt fjåt;
 Den vise från sitt torn, i nattens tyfsta stunder,
 Af helig vördnad tjust, betraktar detta under.
 Det yppigheten är som vidgar ljusets glans,
 Som flåtar nyttans guld i nåjets blomsterkrans,
 Som refer vård på vård åt stora hjeltars minnen,
 Som uppå tusen fått förtjusar våra finnen.
 Se der ett Tempel rest af yppighetens hand
 Åt stora skådespel uti ditt fosterland,
 Der snillets gudaröft den största bof förleder
 Att svåra dygden tro, och hålla fina eder,
 Der känslans varma tår till menklighetens tröst
 Så ofta lenat opp ett hårdt, ett ifadt bröst.
 Förtjust af all den prakt, som trollade ditt sinne,
 Glöm ej en tacksam suck åt GUSTAFS dyra minne!
 Tråd fram på detta Torg: hvad ser ditt öga der?
 Fall ned för hjeltens fot: det GUSTAF WASA är.
 Hans minne skall ej dö förrån med Religionen,
 Hans Stod ej störtas skall förrån med Kungathronen!
 Det yppigheten är, som rest hans ärestod,
 Medborgarns varma nit, och rika ådelmod.
 Du ej på Stockholms torg fåg stolta minnesvårdar
 Om fattigdomens bild stod lutad på desfs gårdar.

Det är Förfynens lag, att Statens öfverflöd
 Skall gifva nöden tröst och torfgheten bröd.

Ej desfa rika haf sitt stora förråd gömma;
 Vålsignelser från dem åt alla sidor strömma:
 Der fryker floden fram med trotstigt majeståt,
 Der smyger sig en bäck med skörden i sitt fjät.
 Arbetarn offrar glad åt andras fält sin möda,
 För att med sina barn fjelf dela tåppans gröda.
 Glad sträcker han sin arm att resa andras slott
 För vinsten af ett bord i egen koja blott;
 Och äfven i den stund han under bördan dignar,
 Han glömmar hennes tyngd, och hennes lön vålsignar.
 Hvem födde sjuklingen, för hela världen gömd,
 Ut af sin enda vän — af fjelfva döden glömd?
 Hvem hindrade hans qual? Gör rätt åt yppigheten:
 Det hennes dotter var, det var vålgörigheten.
 När ifrån trakt till trakt den mörka plågan går,
 Fördubblar hon sin gång och flyger i desfs spår:
 Det fins ej någon vrå, dit hennes blick ej hinner,
 Det fins ej någon tår, som henne okänd rinner.
 Gläds, gläds mitt tidehvarf! det blef din fälla lott
 Att villja tänka ömt, att kunna göra godt.
 Tron icke, lyckans barn och yppighetens vänner,
 Att vid er prakt och ståt den vise afund känner;
 Men om på lifvets ban J tagen intet fjät,
 Att ingen hulpen bror hörs ömt vålsigna det,
 Men denna varma suck, för er till Skaparn höjes,
 Men tacksamhetens tår som uti ögat röjes,
 Men denna finnesfrid, åt dödens stund beskård:
 Se der den ädla lott, han finner afundsvård!

Hvad gör jag? är det jag som yppigheten gillar?
 Kanke med falska liden min syn hon blott förvillar;
 Likt denna sköna konst, i öfrigt aktningsvård,
 Som stora under gör uti en pappersverld:
 Förblindad af den prakt, som för mitt öga strålat,
 Jag tror en verklighet, den endast konsten målat.
 Mitt dyra fosterland! förlåt mitt hjertas brott:
 Jag fåg ej ditt förderf, jag fåg din fällhet blott;
 Jag vände bort min syn från skymten af din fara,
 Ty hjertat fode mig att du bör lycklig vara:
 Jag vet, den slagen är, en dubbel fveda får
 Af hvarje ömsint hand, som rör vid hans får.

Dock huru helas de, om de ej tåla röras?
 Må då förnuftets röst mot yppigheten höras!
 Ve den, som har en själ, och ser förfagd och kall
 Sitt dyra fosterland på branten af sitt fall,
 Och ej med ådelt mod sin fista styrka famlar,
 Och fätter skuldran till, och krosfas, när det ramlar!
 Nej, fågom icke mer, att yppighet och prakt
 Den rätta profsten är af fria Staters makt;
 Den glans som tjuvar ofs, en ryslig afgrund döljer,
 Och döden oförmärkt i praktens fotspår följer.
 Lykurg! må än en gång ur grafvens mörka famn
 Ditt minne tindra fram och glansen af ditt namn.
 Spartaner! på er mull jag driflar fråga eder:
 Var det på skådespel J lärden edra feder?
 Gåts dygden i er själ med drufvans lena saft?
 Hvad krydda skänkte den sin liflighet och kraft,

Att tjufa eder fjål, att fångåla edra tycken?
 Hvar köpte hon sitt smink; och sina sköna smycken?
 Hvar lärde hon den konst att tala granna ord?
 Nej f  dan fatt hon ej vid edert enkla bord.
 Det var vid detta bord, der redbar spis förtärdes;
 Som kroppen hellsa vann, och själens styrka n  rdes;
 Som hvarje Statens lem med lika skiftad rätt
 Var rörd af samma nit, och samma t  nkes  tt.
 Hvad saknar detta folk till högden af sin lycka?
 Kanke en svag Tyrann, blott m  gtig att förtrycka;
 Kan hända granna brott uti ett yppigt hof
 Och Skalders köpta h  r, som sjunger deras l  f;
 Kanke den goda ton i våra nya Stater,
 En skymfad helgedom, en segrande theater;
 Kanke från Ganges strand det pr  ktiga förgift,
 Som sl  cker tankens eld, och qv  fver k  nslans drift?
 Nej, Sparta, om din arm f  rst  r att sv  rdet b  ra,
 Och om ditt hjerta l  rt att föka f  ridens   ra,
 Sl   des  a fiender! Athen beg  r ditt blod,
 Men des  se fordra mer: din frihet och ditt mod.

I yppighetens famn tror du att dygden n  rdes?
 Kan hända var det der, hon småningom förtärdes.
 Se der en telning ryckt ifrån sin fosterjord,
 I gyldne urnan ställd uppå de storas bord;
 Men trött af konstens hand, som stundligt honom drifver,
 Och sjuk af öfverflöd, han inga frukter gifver,
 Han tränar långsamt bort, han tynar stundligt af,
 Och sjunker visnad ner uti sin prydda graf.

Du hör Historiens röst med rörelse och styrka
 För alla jordens folk den stora fanning yrka,
 Att yppighet och prakt är federnas förgift,
 Och veklighetens bådd medborglighetens grift.
 O! skåda detta Rom så stort i forna dagar,
 Stort af den visa magt, som gifvit världen lagar,
 Stort af ett fruktadt namn, af årans segerståt,
 Dock störst af manlig dygd som följde åran åt.
 Men låt det rövra guld från öfvervunna länder,
 Men låt det resa flott kring Tiberns kala stränder;
 Låt skådespelets prakt dit flyttas från Athen:
 Och dygden flyttar snart från hjertat och till scen.
 Det är ej mer det folk, som gick att lagrar skörda:
 Det stupar nedertryckt af sina skatters börd,
 Det somnar vekligt in i yppighetens famn,
 Och glömmmer segrens glaf, och själfva dygdens namn.
 Men denna styfva arm, och denna finnesstyrka,
 Men denna religion att sina pligter dyrka,
 Men samma fosterland i hvarje enskilt bröst,
 I glädjen deras allt, i sorgen deras tröst,
 Men denna strånga sed, som lagens bokstaf lydde:
 Se der den ädla dygd som torfligheten prydd.
 Athen! hon fanns hos dig, hon fanns en tid; men ack!
 Hon döden med Sokrat uti Cicutan drack.

Har himmelen bestämt, ibland mitt slägres öden,
 Att uppå smakens tråd, det måste äta döden;
 Då, ROUSSEAU! ömt begråt den olycksfålla dag,
 När menskan bröt des frukt, förledd af des behag.

Dock är det icke här, som villan ofs bedrager?
 Är icke snillet's ljus den fanna dygdens dager,
 Är icke smakens frukt med fina blommors glans
 Den ådles möda vård, och vård den vifes ans?
 Mitt dyra fosterland! låt ljufets fackla brinna,
 Låt ifrån trakt till trakt defs milda flålar hinna,
 Att yppighetens fken, som länge tjufat ofs,
 Skall vika för defs glans likt nattens sköna blofs.
 Låt konstens unga Son, sig sjelf, och dig till heder,
 Ge skönhet åt ditt vett, och smak åt dina feder:
 Se detta åkerfält, som rika skördar bår,
 Hur trifs ej nyttans ax med nöjets blomma der!
 Vänd icke ögat bort med harm från din Theater,
 Har Sverige ej sin smak få vål som andra Stater?
 Glöm blott, att hvad du ser är bildningsgåfvans svek,
 Att känslan är en dröm, att dygden är en lek;
 Glöm, och förlåt det nit en ynglings hjerta dårat,
 Glöm att hans svaga suck ett heligt minne fårat!
 Men GUSTAF WASAS Stod — o himmel! är det der
 Som flården trofva vill att hon ej brottfelig år!
 Så hör då hjeltens röst: "o mina Fosterbygder
 "Hvi dyrken J mitt namn, och skymfen mina dygder?
 "Är detta granna prål den fanna dygdens drågt,
 "Är denna fega fjål med Nordens hjeltar slågt?
 "Flyn granne veklingar, flyn yppighetens slafvar:
 "Hvi skymfen J vårt namn och trampen våra grafvar?
 "Flyn dygdens fosterjord! jag känner icke er.
 "O mina Fåders Gud, fins intet Sverige mer?
 "Hvar år du enkla dygd? hvar år du fasta heder?
 "Hvar år du varma tro? mitt öga föker eder,

"Hvar är den ådla jord, som eder fordom bar?
 "Stå icke bergen mer på fina grunder kvar?
 "O Sverige! om min arm har dina bojar krosfät,
 "Om från en feg Tyrann dig WAsA har förlosfät:
 "Så fatta detta fvård som fördes af hans arm,
 "Och fänk defs hvåfsta ågg i yppighetens barm;
 "Der har du ån i dag tyrannen, som dig trycker.
 "Ve dig! om du ej snart från honom spiran rycker!"

Hur har du, yppighet! ej tufen skilda fått
 Att skåmma i sin grund Nationers tänkefått!
 Med nøjets bågare förstår du att dem föfva,
 Att qvåfva dygdens röst, och årans kånsla döfva.
 Af denna dvaldryck föfd, hvem hör den fvaga röst
 Som talar varnande ur djupet af vårt bröst?
 Förgåfves pligtens bud förkunnas af den vise,
 Vi glömme hvad han lårt, och hans förtjenster prife;
 Vi byte redbar dygd, och verkfamhetens lif
 I tufen granna fel, mot ljufva tidsfördrif.
 Blygs fallna mensklighet! född till en verklig åra,
 Är du i dag förnøjd att samma tittlar båra?
 Du frågar icke mer: förådlar det min fjål?
 Du frågar: tjufar det, och klåder det mig vål?
 Våld, högfård, rikedom, med stolthet till sig rycka
 Arbetarns ringa lön, och flitens hela lycka.
 Förtjenstens blyga röst är under tårar qvåfd,
 Och rått till defs förtryck djupt in i guldets gråfd.

Hvad är att lätta dem, som under bördan digna,
 Att höra hår och der ett hjerta ofs vålfigna,

Om millioner bröft uti en efterverld
 Förbanna under gråt vår yppighet och flård.
 Ack! om uppå din graf ett sjukligt barn skall stanna;
 Och under forgens gråt sin varelse förbanna,
 Förbanna detta arf, som öks med årens lopp,
 Af en förslappad fjål, af ett förmörkadt hopp:
 Hvad batar att din slit desfs stora anspråk fyllde,
 Att med en ytlig glans desfs brister du förgyllde?
 En bådd af Eiderdun, en bådd af halm och strå,
 Ack! plågan föker opp och trifs i begge två!
 Se der i åldrens vår en sjukling stödd mot stafven,
 Som ifrån nøjets flott en genvåg fann till grafven!
 Se der ett halfvåxt barn med höften på sin kind,
 Se der en ynglings lif bortblåsa med en vind!
 Se der en fattig mor i torftighetens hydda,
 Hvars smak förgiftad år utaf en utländsk krydda;
 Hon rycker från sitt barn ett tårbefuktadt bröd,
 Och går att byta det i skadligt öfverflöd.
 O! skuggor af de mån, som hedrat fvenfka jorden,
 Som fådden dygdens frön bland klyftorna i Norden:
 Sen edra barnabarn, försummande desfs ans,
 I dag, blott pryda sig med nøjets blomsterkrans;
 Sen med förlåtelse, hur glömske af er åra
 De under flårdens ståt ett vekligt hjerta båra,
 Och lifven med er blick en manlig dygd igen:
 Då skall en lycklig dag ett Sverge finnas ån.

TROLLHÅTTAN*).

*Det ädla, som Ni tänkt, det nyttiga Ni gjort;
Se der hvad Visheten skall ensamt kalla stort.*
BLOM,

Från brådden af det haf, der Nordanstormens Gud
Med skarp och vredgad röst förkunnar sina bud,
Och ån en skummig våg mot aftonstjernan häfver,
Och ån i böljans djup en ryslig afgrund gräfver:
Jag helfar skuggan af den strand,
Som vattnas utaf Venerns bölja:
Att kånslans svaga utbrott dölja,
Och slagen af en okänd hand.

Men hvilket år det då, som jag på afstånd hör;
Som skingrar örats ro, och hjertats lugn förstör?
Ack! dundra åfven här de ljungande kanoner,
Som stöta dalens tjell, och hota högdens throner?
Fins ingen vrå, dit lugnet flyr,
Fins ingen döld, dit glädjen ilar
Och leende i skuggan hvilar,
När stormen öfver jorden gnyr? —

---

*) Belönt af Götheborgska Vettenskaps- och Vitterhetsförsamlingen med högsta priset, 1800.

Dock detta skarpa ljud, som höres långt ifrån;
 Är ej ett fältslags skri, är ej en fegers dån.
 Nej, desfa länge nog ha öfver jorden dundrat,
 Nej, redan länge nog vi bödlarne beundrat:

Från stådens grus, från templens brand,
 Nog länge desfa härskrin skallat,
 Som hämnens viggas nederkallat
 Mot hjertat af ett fosterland.

Det är ett större verk än detta usla stoft,
 Som menskan dyrka lårt, och blott förbanna bordt,
 Som i en framtids dag, när fegrarns stoder ramla,
 Och tusend hjeltars namn i glömskans öknar famla
 Skall dundra detta stora bud,
 I mensklighetens döfva öra:
 Den fanna åran vill blott höra
 De gäneliga storfverks ljud.

Jag nalkas: hvilken syn? hvad öde förde mig
 Från elfvens lugna strand hån till ett inhemskt krig?
 Hör! hur med vreda dån de om hvarandra brusa,
 Se! hur med flaggigt mod de mot hvarandra rusa:
 O! måtte dagens ljusa Drott,
 O! måtte nattens herskarinna
 Af inhemskt krig och tvedrågt finna,
 I Manheim, denna tafla blott!

Mitt öga vändes bort: det aldrig dröja skall
 Vid någon ryslig bild af höga olycksfall:

Se der en stilla å! defs åfyn mig behagar:
 Så lungt och tyft, som den, förrinne mina dagar!
 Så uti ödets granskap står
 Den vise, der hans dag förrinner,
 Och bullret blott hans öra hinner,
 Men ej hans ådla hjerta når!

Dock! det är känslans pligt att lifligt taga del
 I Skaparns underverk, i konstens skådespel.
 Men fåfång är den prakt, som endast känslan tjuvar,
 Förgåfves elfven ler, förgåfves forsken brusar,
 Förgåfves flusarne mot skyn
 Med stolthet sina kronor höja;
 Den vifes blickar icke dröja
 Vid yttre glansen af en fyn.

Se der! utbrister han, ett kraftigt vittnesbörd
 Att menniskan är stor, fast hon är vilseförd:
 Så måtig, som den röst, bland desfa klippor ljuder,
 Så måtig är den röst, som hennes storhet bjuder:
 Som bjuder att med våldig hand
 De himmelshöga klippor språnga,
 Med hvilka ofs begåren stånga
 Ifrån fullkomlighetens strand.

Ja, jordens ådle Kung! hur är du icke vård
 Beundrans höga rop — och tårars tyfta gård.
 Din egen lilla vrå med stolthet du förgåter,
 Och stakar stjernors gång, och himlens omkrets måter.

Hon störtar klippans spetsar kull,
 Hon sönderbryter hennes grunder,
 Den hand, som darrar några stunder
 Och evigt göms i jordens mull.

Men hvilken var då du, som dyrkansvård och djerf
 Först lade verkfam hand vid detta stora värf?
 Du måste ägt en fjäl af tvefald koppar sluten,
 Du måste ägt en hand ur hårda marmorn bruten,
 Och alla hjeltar nederlagt,
 Och sköflat alla jordens länder,
 Då slutligt du din fana vänder
 Emot naturens egen magt.

Ja det var du, o CARL! hvars storhet vördas änn
 Utaf det trogna folk, som dyrt betalat den:
 Ja det var du som gick att med din järnarm lyfta
 Ur forsens grymma djup den första tunga klyfta:
 Som gick att fosterlandets nit,
 Och Polheims ädla snille mana
 Att genom berg och forslar bana
 En jemnad väg för nyttig flit.

Gläds! detta stora värf med mera styrka skall
 Förkunna hvem du var, än bräckta murars fall,
 Än Narvika trummors klang, än Holofzins kanoner,
 Än fallna Ståders dån, och nederbrutna Throner;
 Det skall Pultavas jämmerkri
 Med kraftig stämma öfverrösta,

Och menisklighetens hjerta trösta
Och fosterlandets åra bli.

J hjeltar! J, som stridt med tigrens grymma mod;
Som lefvat utaf rof, och hedrat er af blod:
Ve Er! om intet vår i hålderna förkunnat
Att J blott någon stund åt ådla störfverk unnat;
Ve edra namn, om dagens ljus
Uti den fena eftertiden
Blott låser dem på Pyramiden,
Upprest på fallna Ståders grus!

Förlåt dem, Menisklighet! förlåt dem deras brott,
Glöm deras segrars mängd, mins deras dygder blott:
Och Du! som blickar fred från solens höga bana
Och fånder stormen blott att ofs till lugnet mana:
Glöm allt, hvad flården kallat stört,
Glöm krigets hjälm, och segrens fanor
Och hjeltens stjerner, hjeltens anor;
Och mins det nyttiga, han gjort!

Men glöm ej, Efterverld! de stora företag,
Som byggdes hundra år, och föllo på en dag;
Nej lås med håpen blick i präktiga ruiner,
På hvilka nattens Drott med foriset öga skiner:
Det är ej nog till hjeltens pris
Att styrkans arm åt nitet låna,
Och verlden med dess vår förvåna:
Han måste äfven vara vis!

Se der af oklokt nit, se der af ovis magt
 En evig minnesvård i fafans hela prakt *).
 O hvilka armas fyvett, som der förgåfves runnit,
 O hvilken mängd af år, som fruktlöst der förfvunnit,
     O hvilka skatter dränkta der,
     Att ge den vise detta nöje,
     Att fåga med ett tåradt löje:
 Se menniskan hur vis hon år!

Mitt slägte stanna här, och se din vishets bild.
 O! för ett falskt begrepp hur mycken möda spild:
 System uppå system i glömskans flod stå fänkta,
 Likt desfa flusfar här, förstörda och fördränkta.
     O hvilka mödosamma år!
     Hur många tidehvarf förfvunnit
     Förrån man blotta vågen funnit,
     Som till det fannas tempel går!

Och har man funnit den i våra ljusa dar?
 Är det ej blott ett sken, som tjuftar och bedrar?
 Skall icke samma fors med styrkan af sin bölja
 De vifas byggnader i evighet förfölja?
     Skall ej ett annat tidehvarf
     Med blygsel våra mistag årfva

---

*) Polheims driftiga försök att genom sjelfva klipporna spränga flusfar, misf lyckades alldeles. Forsens raseri gjorde på en gång till intet, hvad som kostat oändliga mödor och skatter: det är denna händelse, som Författaren besjungit i de följande stroferne. Den nu redan brukbara Kanalen går på fidan af fallen, och har således intet att befara af forsens våldsamhet,

Med h gmod andra fel f rv rfva
 t fina barnabarn till arf?

Nej gl ds! den vifes blick i dag fin svaghet fer;
Och bygger ej fin tro på forsens ynneft mer.
Han f ker icke mer att desfa klippor spr nga
Som tankans högre verld från finlighetens st nga.
Nej, störd af religionens hand,
Han trygg Kanalen genomfeglar,
Der himlen sig i böljan speglar
Och hinner t st en önskad strand.

O du, som djerf och blind  n f ker denna rymd
Af tron allenast fedd, för tanken evigt skymd;
Den blick du höja vill, du i en afgrund f nker,
Du all din m das guld i intets b lja dränker,
Du med en tunn och bräcklig flup
Den vilda forsens b lja plöjer,
Som blott en stund af  mkan dröjer
Att störta dig i dödens djup.

Ja svage dödlige! din egen vanmagt känn;
Se din f rm gas gräns, och  fverst g ej den.
Var glad i n jets stund, var lycklig i din yra;
Men l r af v gens svall att  fvermodet st yra.
Den vife ej f rm ten g r
Att mot naturens krafter st rida;
Han smyger sig på forsens sida
Och glad ett  nskadtt s ste när.

Så restes detta verk, som Sverges åra gör;
Uppå en annan grund, den forsken ej förstår.
Förtörnad våg på våg han utur djupet håfver
Och i sin egen barm förtvislande dem qvåfver:

Då glad med skörden i sitt spår
Kanalen rinner genom fålten,
Lik den förtryckte dygdehjelten;
Som leende bland bödlar går.

Snart flydda tidehvarf! du för då icke blott
Till evighetens dom förödelse och brott:
Din sköna aftonfol ej rodnande beskiner
Blott fallna tempels grus, och thronernas ruiner:

På Gôtha elfvens glada strand
Dets sista blick med tjusning dröjer,
Till dets hon der fullkomnadt röjer
Ett måfterverk af fridens hand.

Den nästa morgonfol, ur böljan rinner opp;
Skall purpra desfa verk i följdén af sitt lopp:
Skall med förtjusning se, hur flagg vid flagga höjes,
Hur böljans jemna rygg af tusen kôlar plôjes:

Hur fliten fästade sitt hem
På Venerns blomsterrika stränder,
Upplyfter sina hundra händer
Och trött af skördar fänker dem.

Du fosterlandets vån! hvars kånslöfulla fjål
Förtvislar vid dets nöd, förtjusés af dets vål,

O fåg, med hvilken blick du detta storverk skådar
Som tusen åldrars vinft med kraftig röst bebådar:

O lår ofs att på deras mull
Med tackfämhets känsla vaka,
Som vågat egen vinft förfäka
För detta ådla storverks skull.

Ja, helig är hvar graf, som i sitt sköte bär
De ådla armars stoft, som fordom svettats här:
Och J! hvars öppna hand åt fosterlandet räckte
Det guld, som sprider vinft från slägte och till slägte;
Så länge höjden gifver fall,
Så länge forsfens bölja röres,
Och detta dån kring rymden höres,
Vår tackfämhets ej tyftna skall!

Och J, som fädens der, i andra tidehvarf,
Och dragen redbar vinft af detta stora arf,
Förfamlets någon gång på edra fäders grifter;
Och svåren evig tro åt fredliga bedrifter;
Och svåren att med flitens hand,
Och svåren att med nyttans dygder
Försköna edra födlobygder,
Och gagna edert fosterland!

Ja ömma fosterland — o evigt dyra mor!
Blif hådanefters fall, du hittills varit stor.

Du länge håpnad väckt, gå nu att afund väcka;
Och om åt dina barn du än skall lagrar råcka,
O! må de räckas åt den arm,
Som fridens glada yrken sköter,
Och endast mordgevåret stöter
I klippans ofruktsamma barm!

LÅRODIKTER.

LARODIKTER.

MENNISKANS VÅRDE *)

Hvilket värde äger du mitt slägte?
 Hvar står målet för din bana fatt?
 Skall den slump, som dig till dagen väckte,
 Återförta dig i intets natt?
 Såsom löfven födas, vifsna, falla,
 Och förtrampas och förstöras alla,
 Tills en annan lika flygtig vår
 Lunden klår i lika sköna dragter;
 För att äfven pryda den sitt år:
 Så försvinna slägte efter slägte,
 Och begravas djupt i jordens famn;
 Och ge fina rum åt andra namn.

Dock! som fremling du på jorden dröjer,
 Skapad för ett högre fosterland.
 Stolt af denna tro, din arm du höjer
 Att slå svärdet utur dödens hand.
 Slagen själf, du trotfar dina öden:
 Endast Gud är evig, icke döden,
 Och min själ, Hans afbild, kan ej dö;
 Hvad är vishetens och snillets åra?

---

*) Detta Skaldestycke är författadt vid tillfälle af Magisterpromotionen i Åbo d. 15 Juni 1802: hvilken skedde i Deras Majestätets Konungens och Drottningens höga öfvervaro.

Endast blommor! men af himmelskt frö,
Som dock en gång frukter skola båra.
Hvad är dygd, Socratiskt skön och ren?
Ifrån Skaparns thron ett återken.

Ljuf och skön och hög är denna lära:
Ack! men är hon lika evigt fann?
Dock förnekom icke jordens åra,
Stridom för des visshet man för man.
Ve den tro, som lastens kulor födde!
Och för hvilken flera hjertan blödde,
Ån för Alexanders segerfvård.
Stolte visling! ljufets ägta vänner
Logo alldrig åt en tröstlös värld.
Råds den stund, du skämtets båge spänner:
Pilen, kastad kall ifrån din arm,
Återljungar glödgad mot din barm!

Segrar tviflet — då låt bålet brinna,
Låt, Tyrann, din bila sprida sken,
Då låt mödrars blod och tårar rinna
Uppå deras barns förbrända ben:
Laster! villor! lemnen edra nästen,
Och bestormen dygdens gamla fåsten.
Jordens tempel! fallen för en flågt.
Båfven, Magter! edra throner ramla:
Himlens glans är svept i forgens drågt;
Jorden är ett chaos, der vi famla
Om hvarann i samma djupa natt,
Utan synmål för vårt öga fatt.

Håpen för den tafla som jag målar;
 Seende en afgrund i mitt fjåt,
 Flyr jag till den högd, der hoppet strålar
 Klart och rent i himmelskt majeståt.
 Hvars år handen, som räckts ut att lyfta
 Från mitt hjerta tviflets tunga klyfta,
 Och att skingra molnen ifrån skyn?
 Hvars år facklan? hvilken präktig ljusning!
 Öppnas icke himlen för min syn?
 Känner ej mitt hjerta defs förtjusning?
 Hvars år rösten, som bland grafvars chor
 Ropar högt: den dygdige år stor!

Det är din, du Ängel! fänd till jorden,
 Såsom Hårold ifrån Skaparns thron,
 Med de höga heliga budorden,
 Ådla, dyrkansvårda religion!
 Tviflets rop du kraftigt öfverröstar;
 Lyser villan, och bekymret tröstar:
 Ack! men dina vänner äro få!
 Svagheten i dikter dig förklåder,
 Tidens starke andar dig försmå,
 Brottet skyr dig, dåren dig försmåder,
 Och den vise fjelf, din fanna vän
 Söker Templets första grundsten än.

Dock den hvilar ej på svekets diktér,
 Eller uppå lättrons lösa sand;

Men på lagen, som befaller plikter,
Lades han af fjelfva Skaparns hand.
Hvad år Sinai, som molnet håljer
Der rättfårdighetens Gud sig döljer?
Hvad år dundrets fruktansvärda röst?
Hvad år taflorna med alla buden?
Trogna aftryck af ditt eget bröst:
Der, just der! den evigt dolde Guden
Uppenbarar sig ännu i dag
I den rena dygdens strånga lag.

Sök då! ty du söker ej förgåfves
Dygdens grund, den finnes i ditt bröst;
Pliktens känsla någon gång förqvåfves,
Men den hörs igen med ålkans röst:
O! var vis att qvalet icke ljuger,
Som ditt hjertas ådror långsamt fuger:
Verkligt år defs flyng, du känner det.
Gör ett brott, och göm det undan dagen;
Led i öknen dina dolda fjåt,
Stå med oblyg panna inför lagen;
Friad der — gå bort och döm dig fjelf
Och förtviflans Etna på dig vålf.

Men var dygdig, njut en segervinning
Öfver laster, villor och begår:
Ingen lager flåtas kring din tinning;
Men din seger ej förlorad år.

Återgå med dubbelt mod till striden,
 Lastens svärd skall brytas mot egiden,
 Och han själf skall störtas till din fot;
 Och de fordom trotliga begåren
 För en skymt utaf förnuftets hot,
 Kasta från sig alla mordgevären:
 Öknen der du stred försköna sig,
 Änglar stiga fram och tjena dig.

Ja, det gifves dock en våg att pröfva
 Dygdens visshet, som ej misfledt ån,
 Och det är att henne redligt öfva:
 Menniska åg mod att vandra den!
 Gif åt honom, som du kan förtrycka
 Med din båtnad, ån en bättre lycka;
 Led den oskuld till en högre dygd,
 Som din vållust brottsligt hårja kunnat,
 Gif dens barn i andra dagar skygd,
 Som dig hatat, dig ej lefva unnat;
 Gör det utan vittnen, gör ån mer:
 Glöm ock att en Gud din gerning ser!

Nedlägg någon gång den lätta spira
 Som du fört på glädjens sköna fest,
 Och gå bort för att en högtid fira
 Såsom nödens eller forgens gåft.
 Fastån haglet dina tegar mördat,
 Så välsigna dem din ovån skördat;

Och förlåt hans lycka som hans dygd.
 Gråt ock du, när menskligheten blöder:
 Hela jorden är din fosterbygd,
 Alla som förtryckas, dina bröder.
 Glömd af lyckan, denna vållust kån
 Att förtjena och ej åga den!

Pryd först taflan af din lefnads stunder
 Blott med ett af dessa ådla drag;
 Störta sen odödlighetens grunder,
 Jäfva sen förnuftets strånga lag.
 Se dig kring, och dubbelt skön är jorden,
 Dubbelt majestätlig himlen vorden,
 Och dess stjernor vinka äfven dig
 Till en värld, der du skall finna åter
 Detta Eden, som blott visste sig
 För din barndom, och som du begråter;
 Der från region till region
 Du skall nalkas Helighetens thron.

Ja, hur långt din dygd dig ock må lyfta,
 Målet dock på evigt afstånd står:
 Örnén fritt åt ljusets rymd må flytta,
 Solens thron han likväl alldrig når.
 Ehvad godt och ådelt som du gjorde,
 Fins dock mera som du göra borde:
 Långt står Nero från Trajani krets,
 Men Trajani dygd bör ock förstoras,
 Sjelfva Titus nå en högre spets,

Ingen dag begråtas och förloras.
Så tycks Atlas's krona hinna skyn,
Men den gåckar blott din svaga syn.

Men han kan ditt hjerta alldrig gåcka,
Han, den vise verldarnes regent,
Och för något, att den plötsligt slåcka,
Dygdens himlalåga han ej tåndt.
Icke fådan han sig uppenbarat,
Icke få sin vilja dig förklarar,
Ordningens och helighetens Gud.
Du skall ej ditt ändamål förfela!
Var och blir i evighet hans bud
Så för grandet, som det stora hela.
I hans rike är allt plan och skiök
För den godes och den vises blick.

Icke tändes blott för forgens dagar
Ditt begär till ett oändligt godt,
Icke skrefvos helighetens lagar
För ett svagt och finligt hjerta blott.
Men ock här hans spira måste hyllas,
Och hans stadgar vördas, om ej fyllas;
Klar och hög som solen står hans lag;
Och den lyser så för dig som alla,
Och han skall ur grafvens djup en dag,
Alla slågter för sin domstol kalla,
Och dem fråga: hvilken vinst han bar,
Denna skatt, som anförtrodd dem var.

Säg ej här, att jorden alldrig hyfte
 Någon enda dygd, som varit ren,
 Att de gerningar som stundom lyfte,
 Voro bågar med ett lånadt fken.
 Gå ej feg att dygdens borg förråda:
 Nej tag in Historiens högd, och skåda
 Öfver rymden af förflutna år,
 Öfver alla jordens skilda bygder:
 Hvilket fält för dina ögon står!
 Hvilka stora vårer och höga bygder,
 Än på afstånd fåsom Lapplands fjell,
 Än som tempeltorn bland bygdens tjell!

Ja, de funnos desfa höga finnen;
 Som förfakat allt för pliktens skull,
 Håfaterna förvara deras minnen,
 Jorden är af deras åra full:
 Sköna, vördnadsvårda, som vid polen
 Forskarns öga skådar midnattsolen,
 Lyfa än i natten deras namn.
 Der fyns Regulus, den stund han fliter
 Sig till döden, från sin makas famn,
 Der Sokrater, Epikteter, Titer,
 Der den gamle, blinde Belifår,
 Der Rousseau, förlåtande Voltaire!

Och hur många dygd står ej ofs nära;
 Men vårt hjerta oförändradt än,

Ser med afund andras vundna åra;
 Är för fegt att fjellt förvåfva den.
 Mången man, som tadlets vrånghet dömmar;
 Åger likväl dygd, men henne gömmer,
 Såsom klippan guld i sin famn.
 Mången fann förtjenst af låford fåras,
 Och för med sig i sin graf sitt namn.
 Ljufets Ånglar se det dock och tåras,
 Och med tjusning fåga de hvarann:
 Ock i stoftet dygden mogna kan!

Ja, hon finnes, och du skall befanna;
 Med din lefnad hennes ågta glans,
 Ådla Ungdom! kring hvars glada panna
 Snillet fått i dag sin friska krans.
 Om din Konung lade bort Sin spira,
 Att med dig din första högtid fira,
 Att med dig besöka Pindens topp,
 För att der på fosterlandets vågnar
 Sprida fruktfull glans omkring defs hopp:
 Så förgåt ej hvad ditt hjerta ågnar,
 Så lägg handen på ditt bröst, och svär
 Att förgås, om du ej dygdig är.

O min Konung! Du som ådelt hågnar
 Denna Ungdoms lifligaste fröjd;
 Skåda ock på fosterlandets vågnar
 Trohetstären i defs öga röjd.

Ja, med heligt alfvar vill den svåra
 evig tro åt mensklighetens åra,
 Och åt Fosterlandet och åt Dig.
 Dygden båfvar ej att nalkas Thronen;
 Hennes glans med Kronans blandar sig;
 Och hon känner likfom Religionen,
 Att en hemlig kraft defs hjerta rör,
 Då hon Gustaf Adolph nämnas hör.

Hvilken ny och oförmodad dager;
 Alldrig fedd i denna glömda trakt,
 Glada Ungdom! sprides kring Din lager
 Med en nyfödd stjernas fulla prakt.
 Ack! Hon kom ock att försköna dagen;
 Sveriges Drottning! skickad af behagen
 Och begår åt dem Din hyllningsed.
 O! må Hon vår dyrkan återbåra,
 Såga dem, hvad fröjd Dets ankomst spred,
 Och att minnet af vår njutna åra
 Skall förvaras i ett tackfamt bröst,
 Varmt för deras, som för dygdens röst,

SÅLLHETEN.

Skaldebref.

*J*ag vill bli lycklig — hvilken magisk röst,
 Som ropar högt ifrån hvar dödligt bröst,
 På tusen fått uti sin utflygt bruten,
 Den samma dock, ännu i dödsminuten.
 Det är din suck, du! som i öknens sand
 Tar tunga fjät, och flöds af ingen hand,
 Och önskar blott en droppe ur den källa,
 Af hvilkens bölja andras ådror svälla.
 Det är en löfen vid hvar konglig borg,
 Ett gångbart mynt vid alla samhallstorg;
 Det är ert pris, J rike, och J store:
 Och man har trott, att det de vifas vore.

Du vill bli lycklig, människa: vålan!
 Förfädd då ej hvad jorden bjuda kan!
 Är hennes rymd för trång att innesluta
 Hvad du behöfver för att se, och njuta?
 Säg icke mer, att Himlahvalfvets Drott
 Går opp att lyfa för ditt öga blott;
 Och Skaparns verk för den beskyllning skona;
 Som skulle det behöfva dig till krona!
 Stäm ner din ton, blif anspråkslös och vis!
 Ditt lif, mins det, är ej ett paradis,

Det är ett fält, som lånadt åt din möda;
 Ger ej en rik, men en tillräcklig gröda,
 Ån fulla kärvar, och ån toma strån —
 Tag dock ej harmen handen derifrån!
 Der många klyftor ån mot skyn sig höja
 Sen fädrens tid, dem du bör undanröja,
 Och der din hand skall lemna många kvar
 Att röjas bort, i andra slågters dar,
 Men hvilket du, att fädrens mödor låna;
 Åt dina barn bör vidga och försköna.

Naturens lag, är äfven lag för dig:
 Är han dig känd, få vörda den, och tig!
 Hvar enda tafla i defs sköna Tempel,
 Har ljus och skugga, (hvilket stort exempel!)
 Den glada våren mången vådlig dag,
 Och sommarn åskor, icke blott behag,
 Och hösten stormar, icke endast skördar,
 Och drifvan glans, att hölja hvad den mördar:
 Din barndom har sin oskuld, och sin gråt,
 Din ungdom sina nöjen och förfåt.
 Bekymret mognar jemte mannens lycka,
 Och gubben har sin stillhet och sin krycka;
 Den vise själf sin svaghet och sin nyck,
 Hvar stor förtjenst sitt kors, sin galladryck,
 Och kronan törnen, hvilka undångömdes,
 Men hittas nog af dem, som dertill dömdes;
 Den ädle tårar åt en villad verld,
 Åt andras nöd, och åt sin egen flård.

Hvar

Hvar jäfvas domen, som oss alla fälldes?
 Hvem fattar gräns för vansklighetens våld?
 Dets thron har stått, och den skall stå ännu,
 Hvem störtar den? kan hända är det du!
 Nej! äfven du dets offer måste falla,
 Och samma öde väntar mig, och alla.

Tro likväl trygg, att Skaparns plan är hel,
 Och att ej den, men blott din syn har fel.
 Hvad som för dig tycks finsemellan strida,
 Är blott fullkomlighetens andra sida.
 Äg denna vishet, som i allt hvad sker,
 I plågan själf, en hemlig vinning ser.
 Kanske den kalk, som du förtviflad tömmer,
 En okänd skatt uti sin botten gömmer,
 Kanske i skuggan, dit du tröstlös går,
 Din lyckas blomma i full fågring står,
 Och att den boja, våldet åt dig smider,
 Till en trofé förbyts i andra tider.
 Blef du ej själf i forgens skola klok?
 Har du ej läst erfarenhetens bok?
 För mycket blomster står ock själens helia;
 Och lyckan störtas för att dygden frelsa.
 Fördrag då tyft, men icke blott fördrag,
 Vålsigna ock den goda Skaparns lag!
 Gif åt hans hand att alla verldar styra:
 Styr du dig själf, när dina anspråk yra!
 Räck glad din hand mot ymnighetens horn,
 Räck den ock glad att taga mot ett korn.
 Ett blygsamt hopp är mera trygghet äfven.
 När eken ramlar, skonas likväl såfven.

Lyckfälggheten, religionen lik,
 Sig vänder bort från hvarje anföräksrik,
 Men möter honom uppå halfva vägen
 Hvars lön är blygsam, stilla och förlegen,
 Och fattar själf hans hand, och honom ger,
 Allt hvad hans hjerta önskar, och än mer.

En frömling du, få väl som alla andra,
 Ett okänt land är dömd att genomvandra.
 Om utaf honom, som defs lagar skref,
 Ditt vifa råd, din smak ej frägad blef:
 Så knöta ej, och för din ringa nytta
 Begär ej att defs stadgar bli förbytta.
 Hvar helst en vacker utfigt möter — dröj!
 Och själsens öga med defs prakt förnöj!
 Hvar helst du framfar, må du äfven lemna
 Ett redligt namn, som blifvit kärt att nämna,
 Och sist vid gränsen en tackfälgelse
 Åt den Regent, som alldrig du fick se,
 Men af hvars omförg, och hvars vifa lagar,
 Du njutit hägn för dina korta dagar;
 Nämna än en gång med tackfälgghet hans namn,
 Och se'n vänd om till moderjordens famn.
 Se der för dig lyckfälgghetens låra:
 Ack är den väl fiendtlig mot din åra?

Nej, du är själf din lyckas baneman,
 Och ingen jordisk magt den frälsa kan.
 Likt vilden, som försviflad bojan bryter,
 Till defs att blodet kring hans händer flyter,

Du rusar fram, af harm och högmod full;
 Beredd att stöta ödets järnmur kull;
 Men faller sjelf, och ligger der i sanden;
 Och vinkar: hjälp! med den förblödda handen.
 Du ler föraktligt åt all vishetsnorm.
 Natt är din tanke, och din känsla storm.
 Ditt eget hugkott måste allt regera,
 Och ingen Gud behöfs för världen mera.
 Behöfs han icke? Ack! jag fruktar blott,
 Att du för tidigt hans beskydd försmått.
 Tag honom bort, och hvad blir sedan jorden?
 I slumpens hand, en flyktig kastboll vorden,
 Ett evigt chaos, lika rysligt än,
 Om ej Guds anda svärfvar öfver den.
 Sublima fanning! helig för mitt slågte!
 Att det var Gud, som ofs ur natten väckte;
 Att det är han, som vårdar våra dar,
 Och skiftar rättvift lotter åt en hvar;
 Som från den högd, der han sig evigt döljer,
 Hvar dödligs gång med vaklsamt öga följer;
 Att jordens öden mötas i en plan,
 Liksom des vatten i en ocean:
 I sorgens stund, du våra hjertan lugnar,
 Och uti glädjens, dubbelt lifligt hugnar.

Lägg denna grundsten för ditt glada hopp,
 Och sen res tryggt din lyckas byggnad opp.
 Men nyttja dervid helst den egna handen,
 Lit ej på gunsten, bygg ej uppå sanden.
 Ett hälleberg jag uti nejden vet:
 Det heter, mins det väl, sjelfständighet.

Tag der det ämne, som du skall behöfva,
 Och trotta stormen att des fasthet pröfva.
 När allt förloras, åg dig öfrig själf,
 Och lyckans hjul med flitens händer hvälf:
 Och dela få åt fyfslor dagens stunder,
 Att du åt ledsnan åger blott sekunder.
 Förtjenst och framgång lått du skilja kan;
 Men knappt en verkfam från en lycklig man.
 Var därför mån att ingen dag förspilla.
 Ryck undan stöden för en åldrig villa.
 Hvad mera! om du krossas i des fall:
 Ditt namn ur gruset örnlikt svinga skall.
 Gif mera ljus åt någon nyttig låra,
 Gif mera glans åt Religionens åra,
 Gör dygden ålskad, lasten dubbelt skydd,
 Och samfundslagen bättre känd och lydd.
 Glömsk af dig själf, för andra slågter vaka,
 Och stundens fröjd för seklers lugn förfaka.
 Drag opp en borg kring dina likars rätt,
 Och slipa varfamt deras tänkesätt.
 Var verkfam med ett ord: och du skall finna;
 Att af de många dar, du sett försvinna,
 Var ingens aften mera ljuf och skön,
 Ån den, som råckt dig arbetsmødans lön,
 Och att bland nöjen, var den fyllda pligten,
 Det första, få till glansen, som till vigten.

Blif fedan ej den barnslige, som tror,
 Att fällheten af lyckans nyck beror.
 Hon är ej blind, att gynna och förskjuta
 Hon åges af hvart hjerta, som kan njuta.

Se! med hvad längtan ifrån thronens högd
 Monarken stiger ner till hyddans fröjd,
 Och huru lätt han finner sig belåten,
 Att vara lika fäll med underfåten.
 Se, hur de höge ledsna mången gång,
 Vid lyckans nycker, och vid flårdens tvång,
 Förbyta purpurn i en landtlig flöja,
 Och menniskan förutan omfvep röja.
 Se, hur de rike fly från stadens fest,
 Att söka lugnet, bygdens hvardagsgäst.
 Se, hur den vise barnens lekar delar,
 Och sina får med deras löjen helar,
 Blir sjelf ett barn, och blidkad af sin lott
 Förlåter jorden hennes qval och brott:
 Se detta allt, och fast den icke lyser,
 Behåll den malm, som sina guldstreck hyser.

Åg blott den konst att alltid vara nöjd,
 Och tackfamt njut den minsta lyckas fröjd.
 En gyldne ram din fällhetstafla pryder,
 För hvarje gång du detta budet lyder.
 Men lyds det icke, då blir glädjen kort,
 Och taflan mörk, och guldets faller bort.
 Nej! fåfängt visheten sin varning gifver:
 Hon nu, som förr, berömd, och olydd blifver.
 Der ut i hafvet, ibland klippors mängd
 Hörs en firen: och glömsk af vågens längd,
 Af böljans fradga, af den svaga handen,
 Och af det fälla lugnet uppå stranden,
 Du måste ut och pröfva lyckans haf,
 Blott för en mera djup och rymlig graf.

Ack! detta bröd, beredt af egna fårar;
 Och fuktadt blott med tackfamhetens tårar;
 Och denna hydda, ner i dalens skygd
 Af egen hand få ritad såsom byggd;
 Och denna vån, den enda vån, du åger,
 Som gör, som tänker mera än han fåger,
 Som lågger rågan till ditt glådjemått,
 Som utaf forgens, lemnar hålfsten blott;
 Och desfa länkar i det ömma bandet,
 Som håller qvar ditt namn vid fosterlandet;
 Och detta hopp, hvar morgon åter fôdt,
 Af mången lycklig aning understödt;
 Och detta minne af förflutna tider,
 Kring hvilket ångreningen molnflåck sprider;
 Och glådjen af hvart nytt och viktigt rôn,
 Och middagsklockan, flitens hvardagslôn,
 Och hvilans stund, och stunden, då du vaknar,
 Och intet annat än din trötthet saknar:
 Är denna fällhet icke nog för dig,
 Så vexla den, förblindade, åt mig.
 Ack! barnet kastar brödet utur handen
 Blott för ett korn, som skimrar uti sanden.

Dock hvem är lycklig, som ej gjorde godt?
 Vålan! du kan det med en mindre lott.
 Allenast lår dig känna öfverflödet
 Uti det ringa, men gladt brutna brödet;
 Och kom ihåg, att enkans skårf är mer,
 Än tempelskruden, hvilken skrytet ger.
 På vånskapen, som löften icke bryter,
 Som blott ett undangömdt betryck förtryter,

Som lockar fram ur ögat hvart behof,
 Och döljer endast egna godhetsprof;
 På redligheten, som med öppet sköte
 Och öppet hjerta går en vän till möte;
 På godheten, som af en hyffad värld
 Blott lånar känslans uttryck, ej dess flärd,
 Som utan konst och anspråk att behaga,
 Förstår magnetiskt hjertan till sig draga:
 På denna fågnad tryggt du bjuda kan
 Loths goda Englar, och hvar redlig man;
 Och har din hand ej något bröd att dela,
 Så kan en tår ditt öga icke fela.
 Ett redligt handslag, och ett vänligt ord,
 Är ofta mer än yppighetens bord,
 En vattendryck åt slafven som förblöder,
 Mer än den drufva, i kristallen glöder.

Men, tala du, som hederskronan bär,
 Som tänker dö och likväl lycklig är;
 "Min sol från gränsen af sin återskridning
 "Bär mig en fåker, men ej fruktad tidning,
 "Och fast hon trängt sig genom molnen fram,
 "Jag knotar ej, jag är ej otacksam.
 "Hur mången fröjd har himlen mig ej unnat,
 "Hur många fler mitt hjerta njuta kunnat,
 "Dem andra sparsamt, eller alldrig rönt,
 "Men mera rättvist hade dem belönt,
 "Jag var ej rik, men lyckan hos de rika,
 "Mig lärde med min egen mig förlika.
 "Hur mången, flyttad opp till deras krets,
 "Blef icke hög och kall likt Alpens spets,

"Och njöt ej glädjen, som jag ofta kände
 "Att i mitt hela slägte se en frände,
 "Den fina vålluft, känd af ådla bröst
 "Att tröstlös sjelf åt andra gifva tröst.
 "Jag var ej hög; men hvilken vådlig åra
 "Att andras lycka vid sin egen båra!
 "Från bergets spets jag hörde stormens hot,
 "Och sönk med glädje till des lugna fot,
 "Nöjd, att ej jag bland klyftor dömts att halka,
 "Vålfignande min stillhet och min svalka.
 "Jag var ej dyrkad; men har Leopold
 "För hvarje dag sin fällhet i sitt våld?
 "Att den är ljuf, den lager för dig grönskar,
 "En fanning år, en fanning som du önskar,
 "Att afunden förbittras år från år,
 "En fanning, som likt blixten ögat slår.
 "Jag var ej lård, men Platos bok ej fåger
 "Mer än hvad hjertat redan afgjort åger;
 "Och sjelfva Newtons öga sökte opp
 "Den samma stjerna, som har lyft mitt lopp.
 "Des namn är Religion: den skall mig leda
 "Till grafven, som från forgen mig skall freda,
 "Och för hvars prydnad jag blott önska vill
 "Att någon vän, när jag ej mer är till,
 "Må en gång låna dessa vita orden
 "Utaf en stor och manlig skald i norden,
 "Och tekna dem som inskrift på des håll:
 "Att vara nöjd, det är att vara fäll."

DEN DYGDIGES HOPP.

Ja, helig är den rätt, som dygdens ålskling har;
 Att vinna lugnets skatt, att räkna fålla dar;
 Men njuter han den här? o vânta ej, att finna
 Fullkomlighetens bild, bland skuggor, som försvinna!
 "Den dygdige är fåll, hans himmel är hans bröst:"
 Jag vördar denna tro, vålsignar denna tröst.
 Men är han också fåll, när samma åska mördar
 Hans barn vid makans bröst, hans maka, och hans skördar;
 Och när i nattens stund, han mörk och håmsk, som den,
 Begår af dödens hand, en röfvad skatt igen?
 Se honom i den stund, då han i bojan fluten
 Är stängd ifrån en fröjd, af fjelfva tigren njuten,
 Och tömmer i sin barm med forgens tåreflod
 Sitt hjertas enda tröst, och dygdens sista mod.
 Se honom i den stund, då, hådisk mot naturen,
 Han svär en brottlig ed, af ingen lycklig svuren;
 Och säg: om denna fats, att ej den ädle kan
 Beröfvas finnets lugn, är mera skön än fann?
 Dock, om han lyckans slag, för egen del, förlåter,
 Hur skall han vara glad när halfva jorden gråter?
 Hur kan han vara lugn, när, hvart hans öga når,
 Af mōdans spänning trött, och skunt af forgens tår,
 Han brott och villor ser, med dragna svärd förbida
 Den stund, som kallar dem att jordens lugn bestrida,

Han ser dem rafa fram med ålkans djerfva fjåt;
 Att stöta fanningens och dygdens majeståt.
 Ju klarare han ser, ju ådlare han tänker,
 Ju redligare gård han åt sitt slågte skånker,
 Dets djupare hans får, dets grymmare hans fall,
 Vid dygdens nederlag, vid lastens fegerskall.
 Men helig är hans rätt, och när han dygden öfvat,
 Och skördat ondskans hat, och lyckans vrånghet pröfvat;
 Så kan han lyfta glad, sin tårbestänkta syn,
 Och fordra ut sin lön, af domarn ofvan skyn,
 Och fråga, i den stund, han under bördan dignar:
 Är det på detta fått, hans godhet ofs vålsignar?
 Är detta då den lott, som ämnas våra dar,
 Af helighetens Gud, barmhertighetens far?
 Är denna rätt en dröm? är dygdens strid förgåfves?
 Och gäldas ej den suck, som under tårar qvåfves?
 Och släcks dets ådla hopp, som stjernan störtar ner
 Och flocknar i sitt fall, och tändes aldrig mer:
 Släcks det i dödens stund, när ömmaft det bör hyllas,
 Af honom, som det tåndt, när sårkraft det bör fyllas?
 Ve mig, olycklige! ve lifvets sista dag!
 Min börda är för tung; min skuldra är för svag.
 Hvert skall mitt hjerta fly, ur denna djupa öken,
 Så mörk af forgens natt, få hemsk af tviflets spöken!
 Jag känner icke mer den skapare igen,
 Som bød mig öfva dygd, som lofvat hågna den.
 Naturen är då grym! grym, likt den mor, som slåcker
 Det spåda barnets lif, som sina armar stråcker
 Med tårar kring dets hals, och tyckes fråga ömt:
 Är detta då det arf, din kärlek åt mig gömt?

Nej, nej! det fins en Gud, som den förtryckta håmnar,
 Som ingen enda dygd i evig glömska lemnar,
 Som skall en lycklig dag, uti välfignadt mått,
 Betala den som led, som led, och gjorde godt,
 Skall hjertats qvåda suck med dygdens lag försona,
 Och byta tiftelns krans i palmens glädjekrona,
 Skall draga lasten fram i allmänt skådadt ljus,
 Ur mörkrets djupa natt, ur glömskans tjocka grus.
 Nej, nej! han är ej grym, han, som naturen glåder,
 Han, som i festlig skrud den minsta blomman klåder.
 Vist gifves det en värld, långt öfver molnens rymd,
 Af dygdens öga sedd, för lastens öga skymd.
 Lyft ögat mot den högd, der aftonstjernan blinkar,
 Der med odödlig glans fullkomligheten vinkar,
 Och glåds! hon vinkar dig till en oändlig värld,
 Till fällhet utan svek, till dygder utan flård.
 Ljuf för en tröttad slaf är drycken utaf rankan,
 Är skuggans svala flågt; men ljufvare den tankan
 För hvarje dygdens vän i sorgens mörka dar:
 Jag har min fulla lön i Skaparens förvar!
 Men den är mer än ljuf, och den gör mer än glåder:
 I himmelskt majeståt din varelse hon klåder.
 Du är ej mer ett stoft, som faller innan kort,
 Som föres likt ett löf för dödens anda bort;
 Du är en hög Monark, hvars krona icke krossas,
 Om himlar störta ner, om jordens grundval lossas!
 Den tjufta seglarn lik, som med förtviflan säg
 Sin död i hvarje blix, sin graf i hvarje våg,
 Och visste icke hvar, och när han måste hinna
 En klippa, för att der förkrossas och försvinna;

Då frållt, han hånryckt fer, hur solen dubbelt glad
Förgyller tornets spets uti hans födloftad;
Så skall i dödens natt, den stund, ditt öga flocknar,
Den stund, ett evigt moln omkring din panna tjocknar,
Du se en lycklig vink, från evighetens strand,
Af jordens goda Far, och lönen i hans hand:

Vålan! stig fram barbar, att skymma denna låra,
Att störta jordens lugn, att trampa hennes åra!
Tånd, tånd en afgrundselld i ditt, och andras bröst;
Lef utan dygdens hopp, dö utan dygdens tröst,
Förbannad på din mull af vilseförda bröder!
Men fruktlöst är det nit, som i ditt hjerta glöder.
Så länge denna jord af menniskor bebos,
Skall denna låra der råttfärdigas och tros?
De vise skola dö, och deras skådtorn ramla,
Och desfas stolta namn i glömskans midnatt famla,
Men i systerens grus blir denna låra kvar,
Likt guldets, stämpladt om till vinst för andra dar.

DEN STILLA DYGDEN.

Stilla dygd jag fjunger till din åra
 Du är misfskånd af en ovis tid;
 Men jag går, att mina likar låra
 Bittert känna fin förluft dervid.
 Stilla dygd! bland dina vänner hylla
 Skuggans skald, från alla anspråk skild;
 Och kom fjelf, att med din glans förgylla
 Taflan der han tecknade din bild.

Hvem har mod, att offra åt sitt slägte
 Sitt exempel, följdt men oberömdt?
 Unge man! ditt hjerta frågan väckte:
 Blifve fvalet i dit hjerta gömdt.
 Men du vife! bort med dina frågor:
 Hvarför menniskan i alla dar,
 Likfom barnet, hvarken fina plågor,
 Eller deras låkedom fördrar.

Ack! få länge dagens rika flamma
 Blickar ner, vålsignande vår jord,
 Finner hon ofs menniskor de samma;
 I begrepp blott visa och i ord;
 Syfselatte att hvarandra plundra,
 Eller att bereda eget ve,

Håftiga att lifvets glans beundra,
Trôga att defs inre värde se.

Gack då, hjelte! fvang en blodig glafven,
Strid och fegra, blânda och förskrâck;
Hôj din arm med stolthet ôfver hafven,
Och aflâgsna verldars håpnad våck.
Bjud din dolk fin heta blodtôrft slâcka
Uti barmen af en thronrival.
Gå att mensklighetens bôner gåcka
Och förlång ett sekel hennes qval.

Men i dôdens natt, når smickret tiger,
Som ditt blinda høgmod underhåll;
Når en vålnad opp ur grafven ftiger
Af det offer, för din grymhet föll;
Når han trånger till din båd, och talar
Håmdens språk om ofôrsonadt blod:
Vittna fjelf, om du ej dyrt betalar
Dina segrar och ditt ôfvermod.

Att vålfignas, år det ingen åra?
Att förbannas, år det ingen blygd?
Bland de lagrar jorden tvangs att bâra
Fans då ingen för, en verklig dygd?
År det ingen tackvård lott, att årfva
Efterdômet af en vis och god?
Det vill mod att ryktets gunft förvårfva:
Att förfaka den, vill mera mod!

Åt hvem tron J då att fosterbygden
Hembår tacken för sitt fanna flor?
Åt den verkfamma, men tyfta dygden?
Åt den fäfången att fynas stor?
Eller hvad begår er sammanlefnad,
Ej till en och annan högtids glans,
Men till friden, till sin hvardagstrefnad,
Hvad begår hon? Tjusning eller fans?

Du, som går att lyckans støj förfaka
Och att gagna i en bortgömd krets:
O! hvi skådar du likvål tillbaka
Åt det stolta tornets gyllne spets?
Vacklar du i det beslut du fattat,
Att bli glömd men god och vörnadsvård?
Ångrar du, att du för litet skattat
Åt ett stolt förderf, en präktig flård?

Alla taflor af din bildningsgåfva
Vecklas hop af ödets kalla hand.
Dina stolta drömmar evigt sofva,
Sträckta långs med glömskeflodens strand.
Blott en enda bild är öfrig vorden
Af din ungdoms hårjade förråd:
Tron på dygden, möjlig uppå jorden,
Detta ädla fjålars öfverdåd.

Nå, vålan! du all slags flård har pröfvat,
Endast dygdens flård dig återstår.

Ingen hjältemodig bragd du öfvat;
 Gråtit ingen ådelmodig tår.
 Skynda då att denna vållust njuta,
 Denna enda som är öfrig än:
 Skilj dig ifrån världen, för att sluta
 Spelet med en rol af meniskovån.

Nej, med båfvan hör den inre rösten
 Af en Lag, hvars fordran aldrig fvek.
 Fåfångt öker veklingen den trösten
 Att hans lif är blott en flygtig lek,
 Fåfångt vill en lättfint verld förvandla
 Pligt och dygd, och allt till tidsfördrif:
 Nej för himlen måste menskan handla,
 För en evighet är hennes lif.

Men förgåfves i den vifes tafla
 Lyser dygdens rena ideal,
 Om hon endast högmod mågtar aflag;
 Eller vanmaktskånslans bittra qval.
 Fåfångt menniskan sig hänförd drömmer
 Opp till högre andars rena sfår,
 Om hon i sin ljufva dvala glömmer
 Hvad hon har att förft fullborda här.

Trådet blomstrar af des gömda sakter;
 Deras minskning följs af des förderf.
 Ingen dygd förutan inre krafter,
 Inre krafter föda yttre värf!

Stilla

Stilla dygd! du är ej forglös dvala
 Nej, ditt verktyg är en driftig hand;
 Är en röst, som höjer sig att tala
 Så för mensklighet, som fosterland.

Verka då, få länge dagen racker,
 För ditt kall, med varmt och värdigt nit:
 Natten kommer, och för evigt släcker
 Dina framtids planer och din flit.
 Är det fält som måttes åt din möda
 Mindre vidsträckt: sköt det dubbelt vål;
 Öka för en eftertid defs gröda,
 Nyttans vån, men alldrig vinstens trål.

För din lycka är ditt nöjda sinne,
 För din åra blir din vandel nog.
 Guldets värde, efterverldens minne
 Med ett flyktigt skimmer dig bedrog.
 Hvad! blott mörker du i skuggan finner?
 Hvad! defs lugn förgåter du min vån?
 Ser blott högdens pragt, dit du ej hinner,
 Ej den storm, som hviner öfver den?

O! hur djupt i dalen du må flytta,
 uppgår likväl samma klara ljus
 Öfver dig, till glädje och till nytta;
 Och du bor i samma faders hus.
 O! hvar helst din hydda är belågen,
 Uppå hvilken bortgömd öde strand:

Löper han dock dit, den stora vägen,
Hvilken leder till ett bättre land.

Nöjd att dina dagar ej förnöta
Utan fyftning till ett värdigt gagn:
Sök ej värf, dem du ej mågtar sköta;
Nej, låt Phoebus köra själf sin vagn.
Låt den vise vid sin lampa vaka
För en efterverld, som sover än;
Och gäck du att hvilans stund förfaka
För en lidande och bortgömd vän.

Blif ej låg att bland de höga nämnas,
Sålj ej samvetsfriden bort för guld.
Tålmod min vän! — de skola jemnas,
Allas lotter, uti samma mull.
Var ej främmande med likars öden:
Blif den trycktas vänn, den svagas stöd;
Öppna för den fyfslolösa nöden
Flitens väg till redlighet och bröd.

Styr den trotfuge med ditt exempel,
Led den vilseförda med ditt ljus,
Efterdömlig i den högstes tempel,
Efterdömlig i ditt eget hus.
Alltid färdig att dig evigt skilja
Ifrån pröfningens och forgens land,
Såg med lugn: ske skapare din vilja!
Jag förtror mitt öde åt din hand.

Om jag utan buller njutit lifvet;
 Byggt min lycka på en rättvis grund:
 O! få låt det lugn, min dag blef gifvet;
 Icke vågras åt min aftonstund.
 Dygdens frö jag sökte odla troget;
 O! men straffa ej min svaga hand,
 Att det hår i stoftet ej blef moget:
 Låt det mogna i ett bättre land.

TVIFLAN OCH TRO.

Nej! det är ändtlig tid att bindeln fönerrifva!
Se upp o menniska! och lås vid dagens ljus:
Af jord du kommen är, till jord du måste blifva;
Det är din dom, bestyrkt af sexti seklers grus.

Förmår du jäfva den? hvar åro dina fäder?
De drömde likfom du, och du skall dö fom de:
Du intog deras rum, du deras stoft betråder,
Snart skall du öka det, och rum åt andra ge.

Så tag då ut den lott, fom dig är ämnad vorden;
Bjud åren i sin flygt att båra dig sin skatt,
Och gif, når himlen vill, ditt stoft igen åt jorden,
Din hela varelse åt Evighetens natt.

Din hela varelse! — du bleknar och förskråckes;
Du fer i detta råd en plundrande barbar,
Hvars arm i nattens stund emot ditt hjerta stråckes;
Och hånförd famlar du din kraft till ditt försvar.

Du hatar denna tro, du alldrig den förlåter:
Det är din fiende för livets hela tid;
Du famlar från ditt fall din spridda styrka åter;
Och går, att våga ån en lika blodig strid.

Du bryter våldsammt in i hjertat af det rike,
Der verldarnas Regent en råttvis spira för,
Gör Gud till en Tyrann och dig till djurets like:
Nej, djuret lyckligt är, det utan ånger dör.

Hvi vill du då, Sofist, i ångest fånka folken
Med villan af din tro, med sveket af din röst?
Nej, kasta från din barm den lönligt burna dolken,
Och rys att den en dag vänds mot ditt eget bröst.

Se desfa kämpars lott, som likfom du bestredo
Odödlighetens tro på lika gilltig grund:
De fåsten, dem de byggt, från sina hållar skredo
Och föllo öfver dem, i dödens mörka stund.

Systemet, det är sannt, som tryggade en låra
För jorden mera huld, föll äfven ofta nog;
Men sanningen steg fram, och hämnade sin åra,
Och denna helga tro ur gruset återtog.

Hvad har bevarat den i trots af alla skiften?
Hvem tände detta hopp? men sjelft det tände sig.
Står icke än i dag den dygdige vid griften,
Och ropar öfverljudd: o död! jag trotsar dig!

Äck! borttag detta hopp: och hvad är sedan lifvet?
Ett blandadt skådespel för löje och för qual;
Ett lån, som ej begärdt, blott som en skänk dig gifvet,
Dock fordras skall igen med dubbelt kapital.

Hvad är den vishets lön? för hvilken du ej tvekar
Att offra nattens sömn, och dagens tidsfördrif,
Hon från din barndom stal dess glädje och dess lekar,
Och lär dig bättre se det usla af ditt lif.

Tag an den lugna blick som själens styrka ljuger,
Döm själf att du är stark, och frukta inga jäf;
Gif namn af tålmod åt igeln som dig suger,
Och tag i farans stund din tillflykt till en säf.

Skrif huru skönt du vill till ålderdomens åra:
Den är med lugn och allt, en kall, en stelnad älf;
Du kan ej bördan fly, du mågtar den ej bära,
Af alla andra glömd, och sviken af dig själf.

Gå, odla dessa sält, dem andra skola skörda,
Var billig och var god, var öm och kånslöfull,
Qvåf hoppets tyfsta suck, och hjertats kånsla mörda,
Och tag emot din lön — i trenne skoflar mull.

O! nej en högre lön åt dig förvarad blifver.
En stormig aftenstund utaf en mulen dag
Är ej den sista gråns, dig skaparn föreskrifver,
Och budet: du skall dö! är ej den högsta lag.

Ej att ett stolt begär ditt hjerta skulle ägga!
Nej, regeln för din plikt, han i din tro dig ger;
Din suck är dess bevis, vill du det vederlägga?
Slit hjertat ur ditt bröst, och var ej menska mer!

Du fer en plan i allt, en affigt i det hela,
Och dalens minsta ört år ej förgåfves till:
Skall endast menniskan sitt åndamål förfela,
Och år det henne blott, som ödet gåcka vill?

Oändlig i begår, och grånslös uti pligter,
Med all sin svaghet stolt, med all sin ringhet stor,
Hon fordrar redlighet i lyckans dolda vigter,
Och åt en rättvis hand sitt öde anförtror.

Hon fordrar, att den lön, för hvilken hon försmåktar,
Skall en gång falla ut vid arbetsklockans slag,
Och hoppas, att den lag, hon hår blott frukta måktar,
Skall bli ett vördigt vårft för evighetens dag.

Hvad skulle denna lag, och dessa stadgar båta,
Om yrkade få strängt, de aldrig fylldes opp?
Nej löfas måste dock den slutna lifvets gåta
Och fyllas måste det, odödlighetens hopp.

Och frihet, fällhet, dygd, de oskattbara orden,
Dem ingen mista vill, dem ingen tyda vet,
De höra till ett språk, som talas svagt på jorden,
Som bättre talas skall uti en evighet.

Vid forskningarnas gråns en järnmur tanken möter.
Hit kan du, längre ej: få ljuder ödets röst,
Förgåfves deremot sitt hufvud tänkarn stöter,
Han dignar fanslös ner förutan mod och tröst.

Men nyckeln till des port bårs troget utaf døden,
Och han skall leda dig inom den helga rymd,
Der sammanhanget röjs af lifvets mörka öden,
Der Skaparns stora plan ej längre blifver skymd.

Förbida denna tid, vålsigna denna låra,
Och samla de bevis, du för des visshet fanri;
Strid ej mot jordens lugn, förneka ej des åra
Och är ditt hopp dig kårt, blif ej des baneman.

Men detta ljufva hopp, om slutligt det bedrager?
Om aftonstjernen släcks, och tändes alldrig mer?
Och alldrig någon skymt utaf en morgondager,
Från glädjens högre rymd, emot ditt öga ler?

Om allt hvad hjertat tror, allt hvad förnuftet bjuder
Är blott en präktig bild, är blott ett nyttigt svek?
Om helgedomens hvalf af falska låror ljuder,
Och evighetens natt gör slut på lifvets lek?

Och om förskrifningen på evigt fälla öden;
Som, tusen gånger kyfst, du vid ditt hjerta bår;
På sin förfallodag, rifs midt i tu af døden,
Och kastas på din graf att multna med dig der.

Och om den högre hand, hvars aftryck du der föker,
Och hvars signet derpå du trodde vara satt,
Med ett förfalskningsbrott ditt skuldregister öker,
Och straffar dig därför med undergång och natt?

Nej — dödlige hör opp att mot din fällhet kriga;
Och gå till grafvarne, att öfvertyga dig:
De kunna gifva dig en lårdom, ty de tiga;
Åg mod att likna dem: slut ögat till och tig!

Lid, hoppas, och gör godt, hvad öden du ock pröfvar,
Och alldrig mer mot skyn förgråtna ögon hvålf.
Nej, lånar ingen ann den redlighet du öfvar,
Så skall i dödens stund, din dygd sig låna fjelf!

Dock nej du lånar den, du höga Himlafader!
Jag hoppas på din nåd, jag rodnar för mitt knot
Och plånar ut med gråt de otackfamma rader,
Dem hjertats ångest skref; och faller till din fot.

Du gåckar ej de barn, dem du till lydnad kallar,
Ett heligt allvare din dolda thron omger.
Så tydligt som det ljus, från öfterns rymder svallar,
Så tydligt jag din lag, och mina pligter ser.

Hvart helst i tankens rymd vi våra steg må rikta,
Så komma vi dock sist till dig, o Gud! igen.
Förnuftet trött att se, och konsten trött att dikta
Fly till sin gamla tro, och hvila sig på den.

Dets första grund är dold; jag förjer ej deröfver:
Den lades af en hand som fåkert kände sig;
Jag åger för min dygd mer ljus, än jag behöfver,
Och för min fällhet nog, i tanken uppå dig!

Jag vet ej, hvem du är, ej hur du uppenbaras,
Ej hvilken våg till mig din dolda anda fånks:
Det är en hemlighet, hvars upptäckt kanske sparas
Åt våra barnabarn, och deras dygder skånks.

Nej, alldrig du åt ofs defs kunskap velat årna:
Om i en grånlös följd af dagar och af år
Du flyttade min fjål från stjerna och till stjerna
Hon dock i evighet din dolda thron ej när.

Men hvad jag veta bör, har du ej velat dölja:
Du lefver i min fjål, du verkar der, och vill
Att mina gerningar i evighet mig följa;
Ditt våsen är så visst, som att jag sjelf är till.

Är visfare ännu; och vore jag en bubbla,
Af ödets halmstrå blåst att glindra en minut:
Så skulle jag dock, trött att forska och att grubbla,
Uti min sista suck bevittna dig till slut.

Men ingen löser opp det samband, som är knutit
Emellan mig och dig, för tid och evighet.
Du är min domare, och när din lag jag brutit,
Då vet jag, du är till, med ryslig fåkerhet.

O! följde jag min plikt med redlighet och värma,
Och vore hvad jag bör, och icke hvad jag är:
Du skulle som en far dig till mitt hjerta närma;
Jag skulle finna dig uti din himmel der!

Snart, snart, o store Gud! skall tidens förlåt remna;
Och evighetens hvalf skall öppnas för min själ,
Och jag skall se, att du ej velat öfverlemna
Åt ödets fala gunst, mitt slägte och des vål.

Ack! jag skall tacka dig, hvars omförg har bevarat
Den tro, jag af din hand tog, såsom barn, emot;
Som åt min afsonstund den fällhet åt mig sparat,
Hvars rätt jag mången gång förverkat med mitt knot.

OSKULDENS HÄMD.

Nej, nej, han lefver än, som oskulden försvarar,
 Än lefver han, de öfvergifnas vän
 I åskans blixtn han hämnas än,
 I solens ljus sin nåd förklarar.

Hvem är, som suckar der, i dystra bojer slagen;
 I trafor klådd och öfverhålid med grus?
 Det är en vis, som spridde ljus,
 Och som ej själf får skåda dagen.

Men mårne han då är för evigt fångd från ljuset?
 Nej, hämdens arm hans fjättrar splittra skall,
 Och skynda desfa murars fall,
 Men han stå upprätt uti gruset.

Och hvilken ser du der förnöjd mot bålet vandra,
 Och kysa glad sin grymma bodels hand?
 Det hjälten är, som frålst sitt land,
 Som mördas själf, och råddat andra.

Men detta ädla blod skall det ohämnadt flöda?
 Nej, hämdens Gud skall också hämna det:
 Förtviflan, i tyrannens fjåt,
 Skall snart uti desfs hjerta glöda.

Hvem är som vaknar der, och vågar helia dagen
Med händens rop från ett förtvifladt bröst?
En skönhet född till andras tröst,
Men af en nedrig bof bedragen.

Men skulle hennes tår, ohämnad kunna strömma?
Nej, fatta mod, betryckte dygdens vän;
Ett öga fins som märker den,
En fjål som mins när andra glömma.

Så lefver Han då än, som oskuld skall försvara
Och ljunga hämd emot förtryckarns bröst:
Det ena blifva skall min tröst,
Det andra skall min varning vara.

Hvorn er þou yfingur þou, og vögar þou þou
Möð þou þou þou þou þou þou þou
Er þou þou þou þou þou þou
Möð er þou þou þou þou þou

Er þou þou þou þou þou þou
Möð þou þou þou þou þou
Er þou þou þou þou þou
Möð þou þou þou þou þou

Er þou þou þou þou þou þou
Möð þou þou þou þou þou
Er þou þou þou þou þou
Möð þou þou þou þou þou

—

ELEGIER.

ELICIT

ÅSKAN.

Han kommer: han kommer, att straffa en brottslig värld:
Jag hörde hans röst der uppe i molnena skalla,
Jag såg en skymt af straffets glänfande svård;
Han kommer, hämnarens tolk, att ofs till råkenfkap kalla.

Himmelen klår fig i forg, Jorden fuckar betryckt,
Hafvet hejdar fitt lopp, ftannar förvirradt, och undrar:
Men haftigt, med våg på våg, i brådförtad flykt,
Rufar det undan den röst, fom i fkyarna dundrar.

Bleknad är Ångens prakt, Åkrarne ftörta fig ner,
Grafvens rysliga natt tungt öfver lunderne hvilar,
Foglarnes ftåmma är tyft, vallhornet lockar ej mer,
Och till herdens tjell hjorden ftåmtande ilar.

Nu med darrande fjåt, nu med fvidande bröft,
Skyndar en rik tyrann, att fina jerndörrar ftånga,
Men inom murarnas hvalf dundrar hämnarens röst,
Och genom reglade lås de krosfande viggarne trånga.

Rysliga Engel! fåg, o fåg: hvem fcall du i dag,
Ner ifrån ftoftets värld, för den Evige Domaren kalla?
År det den brottsliges fjål? må hända, det år jag
Som i min ålders vår för vighen fcall fuckande falla.

O! skona, skona blott den fattiges halmtäckta tjell,
O! skona, skona blott, hans tåppas blomstrande gröda!
Sen från sin Herres fält han pustande staplat i qväll,
Låt honom somna i ro, och glömma sin tryckande möda.

O! skona denna far till desfa oskyldiga små,
Som tårögde se på sin mor, för att lyftas i famnen;
O! hvad brott kunna vål de renaste hjertan begå?
De känna ju blott de första heliga namnen.

O! skona flickans behag, ryck icke blomman bort,
Innan hon njutit till slut den sköna tjugande dagen:
Ack! denna tjugande dag, den är ju så flyktig och kort:
Ån några stunder blott, och visnade falla behagen.

O! skona mig ockfå: ryck ej telningen opp,
Må hända i mognare år, i mera lyckliga tider,
Glänfar der någon skörd, som fyller ett glädjande hopp;
Må hända dock, des löf skugga åt vandraren sprider.

O! låt mig fylla den ed, jag svor en döende far,
Att offra en manlig gård åt fosterlandet och dygden,
Låt mig bli lycklig sjelf, och trösta olyckligas dar,
Och göra mig vård en suck, af något hjerta i bygden.

O! låt mig gläda ån vålgörarens hjerta, och sen
Låt mig dö uti frid, och mina gerningar glömmas;
Och i den åldriga jord, som gömt mina faders ben,
Låt mitt bräckliga stoft, och känslans irringar gömmas.

TILL MINA BARNDOMS VÄNNER.

Är han glömd, er trogna barndoms vän?
Gode goslar! denna handen fatten:
Lika redlig, räcket hon er än,
Lika redlig, i den sista natten!

Detta hjerta mågtar än att få
Lika ömt: af tusen hårda skiften
Mer betryckt, men lika varmt ändå,
Tills det gömmes i den kalla griften.

Redan ågen J en makas famn,
Redan edert knå en ättling vaggat:
Och hvad åger jag? ett sjukligt namn,
Kännande, som svärd de minsta taggar?

Brandförfåkrad ren er hydda flår;
Och hvar år min hydda? hårda öden!
Dock hvad klagan? efter några år,
Skall hon byggas af en vän, — af döden.

Byten edra yrkens lugn och tröst,
Mot en aldrig hvilad känslas spänning;
Byten barnet vid en makas bröst,
Emot hoppet om en skådepenning.

Koſtad länge på ett okänt haf,
O! hur gerna yinkar jag med handen,
Åt den lugna hamn, jag öfvergaſ,
Åt de ömma vännerne på ſtranden!

Minnens J den glada julen ån,
Och vår hvita drägt, vår klara ſtjerna;
Då vi gingo kring ſom viſe män,
Sjöngo illa, men dock hördes gerna.

Viſe hette, viſe voro vi,
Råknade få vål den korta tiden;
Sålde ej för ſtundens ſvårmeri,
Årets ſkörd, den glada ſamvetsfriden.

Minnens J den glada ſommarns feſt;
Hur vi ſprungo kapp till blomſterſtången;
Och vår ſtolthet, när vår goda preſt
Log åt danſen och åt ſegerfången?

O! den förſta, ſom till målet hann;
Utan ondſka blef af oſs betraktad,
Och den fiſta, ej, ſom nu, förſvann
Ur vår cirkel, ſkymsfad och föraktad.

Minnens J? — jag har dock minnet kvar!
Och den ſkatten ſkall jag ömt bevaka,
Ömt, ſom Sorgen uti fordna dar
Gömde aſkan af en vän, en maka.

Store Gud! din godhet evig år,
Och de stunder åro dock få korta;
Som till glädjens njutning du beskär:
Knappt vi se dem, och de åro borta!

Men en gång, når tidens strömmar flytt
Bort till de oändliga hafven,
Och ditt varde kallar ofs på nytt
Till ett lif, utur den mörka grafven:

Skola då, på evighetens strand,
Barndoms vänner återse hvarandra,
Och med ådla steg, och hand i hand,
Till det alldrig nådda målet vandra?

Skall då jag återse den dal,
Der jag lekte bort den glada våren?
Skall jag se den utan hjertats qual,
Och med ögat, icke skymdt af tåren?

Enda vän på jorden, glada hopp;
Du de forgnas alldrig släakta stjerna!
Tindra klar mot öknens af mitt lopp,
Tjus mitt hjerta, och bedrag det gerna!

EN TANKE PÅ MIN EGEN GRAF.

Hvar år min graf, hvar år det mörka tjellet,
Der jag skall ensam bo?
Männ någon gång jag skådat detta stället,
Och trampat det i ro?

Ack nej! Kanfke min tränga stig skall ledas
Till någon okänd strand,
Och der min bådd, min sista bådd tillredas
af någon okänd hand;

Der ingen vän skall stanna vid min sida,
Och lindra ångrens får,
Och under bön det sista slag förbida,
Som detta hjerta slår.

Och skingra ömt det tvifvelsmål, som skymmer
En lyckligare verld;
Och ta emot mitt ömmaste bekymmer,
Min sista afskedsgård.

Till Er, hvars hand min första vandring stödde
På dygdens svåra stig,
Till er, hvars själ vid mina afsteg blödde,
Otackad utaf mig.

Dock lika godt! hvar himlen helst må årna

Min ringa hyddas fall:

Jag vet dock vifst att hoppets milda stjerna

Der åfven lyfa skall.

Jag vet dock vifst, att jag år lika nära

Dig, mensklighetens Far,

Och att du skall en stilla fred beskåra

Åt mina fifta dar.

En minnesvård! den förjer jag ej öfver,

Den må förtjensten få!

Till grafvens lugn jag ingen vård behöfver,

Och multnar nog ändå.

Men fins blott en af mina många vänner,

Hvars ömhet jag var vård,

Som fett mitt fall, och mina strider känner:

Se der min efterverld!

Om någon dag den lycka han begråter,

Som kanske var för hård,

Om någon dag mitt namn han kallar åter:

Då har jag minnesvård!

Så tag då, Jord, tag hulda Mor tillbaka,

Och göm uti din famn

Den ådla skatt, du gaf mig att bevaka:

Min aska och mitt namn.

Förvara dem, till dess hon hörs, den rösten
Som döda väcka kan:
Ljus är den tron: förträfflig är den trösten,
Och därför är hon fann.

DET ÅLDRIGA TEMPLET.

Se! hur det stolt sin åldriga krona bår,
Och sin resliga kropp långt öfver hyddorna höjer!
Likt i sitt harnesk klädd den hotande Jätten der,
I barnens glädtiga ring, dem han skrämt och förnöjer.

Och med samma högtidliga ståt, som i dag
Det för tusende år, spiran mot molnena sträckte,
Hejdade vandrarens gång med samma dystra behag,
Och i Bardernas bröst heliga rörelser väckte.

Men visa fram någon arm, men kalla fram något namn
Af dem, som ur klippan sköt brutit dess eviga grunder:
O! de hvila tyft i den långsamma nattens famn,
Sen de släpat bort den flyktiga dagens stunder!

Jordens vördade kung, Menniska! yfs icke mer
Af din styrka och rang, då du Templet betraktar,
Mera flyktig än sand, mera förgånglig än ler,
Och det är du likväl, som grafvens konung föraktar!

Hvarpå grundas ditt hopp att i en fällare värld
Din ädla varelse skall i evigt stigande grader,
Njuta den glädje och frid, dig här ej blifvit beskård,
Nalkas i renad dygd de heliga englarnas fader?

Jo, på fastare grund, än templets resliga kropp,
 Icke rubbad ännu af stormande seklers öden,
 Ja, på fastare grund hvilar ditt tjugande hopp:
 Ty Gud är evig, och icke döden!

Så, för tusende år, skallade Lärarens röst,
 Så, än i dag från hans mun hon bland grafvarna skallar
 Och bjuder glädje och lugn, i de dödligas bröst,
 Och dem från stoftets värld till himlarna kallar.

Hvilken tråder ej rörd inom Templets heliga rymd?
 Ack! desfa mörka hvalf, desfa hotande fåsten,
 Af desfa år fördomen stödd, af dem år fanningen skymd,
 Och desfa mörka chor äro villornas åldriga nåsten.

Brottsligt är detta tal: Yngling! fåg icke få!
 Här bor en Gud som hör din hviskande tunga,
 Nej, denna tanke är grym: Yngling! tänk icke få,
 Håmnarens ögnakast genom fjälarne ljunga.

Hör ifrån Lärarens mun det högsta väsendets röst,
 Hans, som från födernes fält ger genljud mot fjelliga norden
 "Jag bor öfver stjernors rymd, jag bor i den dygdiges bröst:
 "Jag åger himlen till Thron, till fotapall jorden.

"Den, hvars våldiga hand utströr millioner behag,
 "Åt solen sin stolta gång, åt matken rörelse gifver;
 "Åt menniskan, fällhet och dygd: — det är jag,
 "Jag som varit, som är, som i evighet blifver.

"Och detta rysliga moln, som hóljer sommarens dag
 "Som blix, och knall på knall, kringrymderna skickar,
 "Och andas fälor och död: ock få detta år jag,
 "Mitt vredgade hjertas röst, mitt mulnade ögas blickar.

"O! du som fökte opp den lidandes bortgömda stig:
 "Hvarje tröstande skärf, hvarje läskande bägare vatten,
 "Alt det goda du gjort, det har du gjort mig,
 "O! kom i min öppnade famn, och mottag den him-
 melska skatten.

"Men du, som för uslingens nöd tillslöt din ifiga hand,
 "Slöt din nedriga själ som bergets rysliga klyfta,
 "Som gäfe ej den hungrige mat, ej släckte den törstandes
 brand

"Och hörde med innerlig ro de vårlösa Enkorne snyfta.

"Gå, gå, förlorade, bort! gå bort ifrån mig
 "Till ångrens eviga eld, som bränner och aldrig föröder.
 "Du kände ej dygdens bud: och sällheten känner ej dig;
 "Du kände ej världens Gud, och ej dina lidande bröder".

Och nu denna mäktiga röst genombröt dessa hvalf,
 Och fäfängt lastens slaf sitt brottsliga öra stängde.

Hon for med stormarnas kraft: hans brottsliga hjer-
 ta skalf;

Men likt en sommarflåkt hon sig till den dygdige trängde.

Då gick den girige bort, och svor i sin upprörda själ,
Att icke samla på sig den Eviges håmnande domar,
Att icke sälja bort sitt hjertas eviga vål
För ett glittrande stoft, för vanskliga rikedomar.

Då fann högmodets trål, att vårdiga tänkesfätt
Och ingen stjernas glans blef årans fannskyldiga
stempel,
Att det är lågt och grymt att trampa människors rätt,
Och fordra därför till lön offer. rökverk och tempel.

Då såg glad mot skyn den tryckte oskuldens vän,
Han, hvars klagande röst, så ofta af tårar förqvåfves:
Rättfärdige, nådige Gud! du lefver, du lefver då än,
Och denna tår, han rinner icke förgåfves.

Se der detta heliga rum, där Christnas andåktiga
bröst
Högtidligt skatta en gård åt sin stiftares ålskade minne!
I frid hämte dygden kraft, i frid hämte sorgen tröst,
Och hämdens rysliga moln i varma tårar förrinne:

Se, hur de gå derifrån, hvar en till sitt trefliga bo
Och minnas de löften, de fått, och minnas de eder,
de svurit,
Och hjertat känslöfullt, och tjuft af sin lefvande tro,
Vålsignar det qual, det led, vålsignar de bördor det
burit.

O! en gång ockfå jag, öppnad fåg himmelen;
 Och fick vid altarets fot, des s eviga fällheter smaka:
 Heliga dyrbara stund, kommer du aldrig igen?
 O! kom en gång till mig vid dödens låger tillbaka!

Ja, des s grafvars prakt, den fåger ockfå till mig;
 Se här de rikas ståt, se här de mågtigas åra!
 Vinn ett ädelt namn, trampa förtjenstens stig
 Och din graf skall en gång, prunkande prydnader
 bära.

Nej, åt mig fåger den: vanstkligt år lifvets lopp:
 Men skulle ock stormen i dag 'Templets grund-
 valar losa,
 Och föll des s mas s på mig: den skulle ej krossa
 mitt hopp,
 Den skulle ej den Högstes förfåkringar krossa!

Ja, heligt år detta rum: skone åskan des s spets,
 Förgylle domdagens sol des s åldriga vördiga spira!
 Och måtte mitt slagte der med fina villor tillfreds
 Till åldrarnas senaste qvåll heliga högtider fira!

O! J som födens i kommande seklers samn:
 Måne J der med en lika innerlig tjusning
 Väckens till dyrkan af samma heliga namn
 Vid de höga orgors högtidliga fusning!

Eller skåden J tillbaka åt åldrarnas natt,
Med våpnad blick af det renade ljuset,
Och len åt ofs, som för fanningens enkla skatt
Dyrkat få ömt det präktigt glittrande gruset?

O! försmåden ej vår ömma oskyldiga tro:
Veten, den födde i hjertat glädjen och dygden.
Låten vårt multnade stoft få hvila i ostörd ro,
Och detta Tempel stå till evig prydnad för bygden.

O! då hóljes vår kropp af jordens tårande mull,
Och vårt namn af tusende seklers nåtter,
De hógas anor och de rikas guld,
De förtrycktas gråt och de mågtigas oförrätter.

O! mina Fåders Gud! O mina fåders Gud!
År du ej jordens Gud och Gud för tusende verldar?
Hvad jag i Templet hört, år det ej dina bud?
Och hör ej du den suck, mitt tackfamma hjerta gårdar?

Eller år dygden en dröm? och Religionen ett svek?
Och detta tempel bygdt af våra Fåder förgåfves
Och vår tro en zirat? och vår Gudstjenst en lek?
O! mitt öga gråter, min svaga flåmma förqvåfves.

EN SUCK FRÅN ALTARET.

Du! hvars blod för menskligheten runnit,
Se defs tårar rinnande för dig.
Du! som millioners dyrkan vunnit,
O! förfina dock ej en suck af mig.

Ockfå jag har offrat åt ditt minne
Känslans förftling i min ålders vår;
Ockfå jag når vintrens dag år inne
Skall dig offra mången känslig tår.

Dock, du fordrar icke lof och tårar,
Nej, du åskar våra dygder blott:
Ack! de gråta, svårmeriets dårar,
Som förneka dig med fina brott!

Du! som gaf förlåtelse åt alla,
Bad för dina bödlars samvetsro,
O förlåt de staplande som falla;
O förlåt en ynglings svaga tro.

O förlåt mig tvifletsmörka stunder,
O förlåt en flyktig ungdomstid,
Då jag sökte Religionens grunder
Och förgat att vara klok dervid.

Men förgat jag hennes helga lagar;
Blef jag döf för deras ömma röst:
Hölje åskmoln mina sommar dagar;
Härje stormen skörden af min höst.

Dig den störste Man, som jorden burit;
Dig vid Altaret jag svår igen
Samma ed, mitt hjerta fordom svurit;
O! men låt mig bättre hålla den.

Låt mig aldrig utan känsla låsa
Hvad du lidit, lidit ock för mig:
Låt min harm för dina bödlar gåsa,
Och min kärlek låga upp för dig.

Och låt den mitt hjerta ömt beveka
Att bli evigt trogen ditt befäl,
Att ej brottsligt med en fanning leka,
Som är helig för mitt släktes väl.

Sköna fackla, tänd af himlaljuset,
Ådla, dyrkansvärda Religion!
Lyft af dig, den dygdige från gruset
Skådar hånryckt opp till Skaparns thron.

Lys mig, lys mig genom lifvets öcken,
Till odödlighetens ljusa strand.
Vis en skymt, i fifta nattens tåcken,
Utaf himladagens morgonrand.

**BLANDADE STYCKEN,
DE FLESTA FÖRFATTADE AF TILL-
FÄLLIG ANLEDNING.**

BLANDADE STYCKEN

DE FLESTA FÖRFATTADE AF TILL

FÄLLIG ANMÄDNING

BLYGSAMHETEN.

Stor är floden, der han dånar,
Och förkunnar, hvem han är.
Det är fant, att han förvånar;
Men jag triffes icke der:
Jag den lugna båcken föker,
Som i tyfthet far förbi,
Och sin gång i öknen kröker,
För att glömd och omärkt bli.

Yngling! ibland vetenskaper
Pryde åfven den vår fjål,
Att besitta egenskaper,
Och att tålas likavål:
Blomman vifsnar, lagren bleknar,
Men det törne, hatet får,
Detta törne icke veknar,
Utan finårtor, utan får.

Slå ner ögat, blygsamt blicka,
Stjernan blickar såsom du;
Rodna, rodna, sköna flicka,
Sjelfva himlen rodnar ju.
Låt de andra vara granna,
Låt dem tømme konstens glans.
Du! blott flåta kring din panna
Blygsamhetens enkla krans.

Jordens ådle, jordens vise,
 I som tånt, och verkat stort,
 Vi beundre, vi beprife
 Allt hvad edra snillen gjort;
 Men ett pris af högre värde
 Dig, Sokrat, vi ville ge,
 Du som ofs den vishet lärde,
 Att vår egen blindhet se.

Hvem är född att vinna åra,
 Hvem är vård att vinna den,
 Om ej han, som den kan bära,
 Om ej blygsamhetens vän:
 Som ju högre han är vorden,
 Vet sig fånka desto mer:
 Såsom fåstet under jorden,
 Under böljan sjunker ner.

Intet offer honom dårar;
 Intet offer han försmår,
 Men då smickrarn honom fårar;
 Vet han gömma fina får.
 Alldrig, der han blomman röjer,
 Går han känslolös förbi.
 Nej! han tjufes, och han dröjer,
 Men dock alldrig som ett bi.

Lård af egna hårda öden
 Att behjerta andras nöd,
 Smyger han förtjuft åt nöden

Mången gång fitt enda bröd:
 Likt den sky, som fjelf förfvinner
 För att främja andras skörd,
 Och i nattens stund förrinner
 Alldrig fedd, och alldrig hörd.

Om han några dygder öfvat,
 Han ej heller glömma skall
 Alla frestelser han pröfvat,
 Alla vådeliga fall:
 Kallande i minnet åter
 Hvad han tänkt, och hvad han gjort;
 Han med blygsam forg begråter
 Allt hvad smickrarn kallat stort.

O! hvad har jag gjort i verlden;
 Som förtjenar Skaparns nåd?
 Är en känsla född af flården,
 Är ett lyckligt klokhetsråd,
 Är det dygd, som skulle gillas
 Inför helighetens Gud?
 Kan hans öga då förvillas?
 Får jag skåmta med hans bud?

Om det första ax af våren,
 I en följd af glada år,
 Alltid synes på den fåren,
 Som hans egen hand befår,

Vittnar han: de växte alla
Genom Skaparns milda hågn,
Sjelf förmådde jag ej kalla
Ifrån skyn en droppe regn.

Om ifrån den glada kulle,
Dit han vågat klifva opp,
Han till öknen jagas skulle,
Gråtande ett ålskadt hopp;
Låter han ej klyftan veta
Kanske vål förtjenta qual,
Låter han blott vänner leta
Törnens gångftig till hans dal.

Och om skymten af en lager,
Åfven åt hans hjesfa råckt,
Allt för snart det hopp bedrager,
Som blef lika flyktigt väckt,
Slår han ej i fåvisk yra
Bitterhetens hefa larm,
Gömmar han sin ringa lyra,
Vål med forg, men utan harm.

Vishetens förnåmsta låra,
Vettets heligaste bud,
Sanna snillens första åra,
Ådla hjertans högtidskrud:
Kårnan af den fanna styrkan,
Svaghetens förnåmsta tröst:

Tag emot mitt flågtes dyrkan,
Åg ett tempel i hvar bröft!

Alla dygders ådla krona,
Dyrkansvärda blygsamhet!
Lår en yngling, att förfona
Fordna kånflors brottslighet:
Gif ditt alfvar åt hans ånger,
Gör hans glädje mera vis
Blif behaget i hans fånger,
Deras mål, och deras pris.

MINNET OCH HOPPET.

Lifvets visfa mål är döden:
 Vågen genom öknar bår,
 Men miljoner likar der
 Dela med oss samma öden;
 Och i skuggan af oliver
 Tvenne källor runnit opp,
 Forntids minne, framtids hopp,
 Hvilkas bölja styrka gifver.

Minnet skänker oskuld åter
 Åt den rörda ynglingen:
 Paradiset öppnas ån,
 Ingen bitter tår han gråter.
 Hoppet låter honom smaka
 Lyckan af en stundad tid:
 Stadgad dygd, och samvets frid,
 Egen hydda, och en maka.

Minnet lifvar mannens nöjen:
 Han blir yngling å en gång,
 Delar glädjens fria fång,
 Delar skåmtets yra löjen.
 Hoppet låter honom skörda
 Frukten uti lifvets höst,
 Skörda åra, skörda tröst
 Af de barn, som honom vårda.

Minnet af förflutna tider

Tröftar gubbens gamla år,

Skuggar än hans filfverhår,

Rodnad än på kinden sprider.

Hoppet vid hans dödsbådd vakar,

Öppnar dagens förlåt än,

Öppnar fjelfva himmelen,

Då han bojan från sig skakar.

Bröder! kommen att mig följa

Till de glada källors rand;

Öfom blott med varsam hand:

Grumlom icke deras bålja.

Mätte minnet återgifva

Endast fordna dygders lott;

Till att göra mera godt

Hoppet våra krafter lifva.

ENKANS WISA.

Enfam i min låga koja
Lefver jag förnöjd ändå;
Fast omkring min spinnrock stoja
Många faderlösa små:
Fast ån faderlösa små
Rundt omkring min spinnrock stoja,
År mitt hjerta lugnt ändå.

Han, som vakar för oss alla;
Han, de faderlösas Far,
Ånglaskaran skall befalla
Att beskydda deras dar:
Att beskydda deras dar
Skall han Englarne befalla,
Han, de faderlösas Far!

Denna ljufva tanken tröstar:
Ockfå jag har varit fäll!
Hon bekymret öfverröstar
Mången ledsam vinterqväll:
Mången ledsam vinterqväll,
Denna ljufva tanken tröstar:
Ockfå jag har varit fäll!

Och vi råke ån hvarandra
 I ett fällt och okänt land:
 Der de ömma makar vandra
 Oupplösligt, hand i hand:
 Oupplösligt hand i hand
 Skola ömma makar vandra
 På odödlighetens strand.

DEN HÖGTIDLIGA FÖRLOFNINGEN.

Nattens stjernor uppå fåstet glimma;
Månen lyser skön och känslfull.

Emma går att helga denna timma
Åt en evigt saknad faders mull.

Unga Selim delar hennes öden:
Ockfå han i fina unga dar
Såg den grymma, känslolösa döden
Rycka bort en öm och älskad far.

Ockfå han besökte kyrkogården;
Vågrande åt ögat mången blund,
För att der, på dystra minnesvården
Skänka hjertat mången dyrbar stund.

Länge närde han en ädel låga,
Tänd af Emma, i ett känsligt bröst,
Men han yppar ej sin tyfta plåga,
Rådd att mista hoppets enda tröst.

Dock hvad dröjer du att dig förklara?
Sammandrag ej molnet, ömma vån;
Skynda att ditt hjerta uppenbara,
Medan hennes hjerta brinner än.

Selim skyndar till den sköna Emma,
Fattar hennes tårbestänkta hand,
Tolkar med en svag och bruten stämma
Känslans outsläckeliga brand.

Emma! Emma! du en far begråter,
O! begråt ock snart ett annat namn,
Som, kanske, du ville kalla åter,
Någon aftonstund ur gravens famn.

Emma! Emma! ögat föll i talet,
Och det har få vackra uttryck, det:
Känslans låga — och det ömma qvalet,
Ögat, ögat kan beskrifva det.

Är då döden blott den lön, han söker?
Frågar Emma, fattande hans hand:
O! få vet, att han mitt hopp föröcker
Att vi råkas i ett annat land.

O förstår jag dig, min ömma Emma?
Frågade den rörde ynglingen.

O förstår jag dig, min ömma Emma?
Frågar han förvirrad om igen.

"Du förstår mig" — och den öma handen
Tydde hennes tänkefatt få väl:

"Du förstår mig" — och den öma branden
Flög elektriskt uti gossens själ.

Nå! få vittna, hōge Himlafader
Och du Fader, som i stoftet göms,
Vittnen, vittnen Himlens myriader!
Om i verlden denna stunden glöms.

Och de svuro trohet åt hvarandra
Der vid grafvens nattbetäckta rand:
Och de gingo sen, att tjuſte vandra
Genom lifvets bana, hand i hand.

Ofta, ofta från det lugna tjellet
De till kyrkogården ſkynda ſig.
Emma! Emma! mins du detta ſtället?
O min Selim! kan jag glömma dig?

Han som teknar deſa matta dragen,
Söker likſom Selim någon vän;
Gåckad nog i verlden och bedragen,
Han bland grafvar gått att ſöka den.

O! min Emma! knytom våra öden!
Jag beſvår dig vid din faders mull!
Och jag ſvår att ålſka dig i döden,
O! jag ſvår det: vid min faders mull.

VID LILLA LUDVIGS GRAF.

"Lilla ålskling! hos en mor och far,
"Lemna jorden, plågans mörka boning;
"Vi ha sett din framtids forgedar,
"Och hos Gud utverkat din förskoning.

Så till Ludvig lydde englars Chor,
Och han räckte fina spåda händer,
Gick ifrån en tröstlös far och mor,
Och for bort till lyckligare länder.

"Goda Mamma! fader han, och log,
"Tack för vården i ditt hulda sköte,
"En gång skall ditt lilla barn, som dog,
"Som en engel, flyga till ditt möte.

"Det skall börja himlen i din själ,
"Det skall tackfamt, det skall evigt gälda
"Dina vakor för defs framtids väl,
"Dina tårar, på defs aska fällda.

Han är borta, han är redan der
Hos de englar, som de små bevara;
Han är frälsst; han god och lycklig är,
Och i evighet skall han det vara.

ORD TILL EN FINSK MELODI.

Ensam går jag tårnens stig,
Glömd af alla vänner,
Glädjen var ej gjord för mig,
Sorgen blott mig känner.
Stjernan log
En flyktig timma,
Men hon dog
I nattens dimma:
Glädjen var ej gjord för mig,
Sorgen blott mig känner.

Allmagt! du ju lofvat har
Skydd åt dem, dig dyrka;
Gif en vårlös dygd förfvar,
Gif den svaga styrka:
Gif mig mod,
Den stund jag strider,
Tålmod,
Den stund jag lider:
Allmagt! du ju lofvat har,
Att ge dygden styrka.

Vänskap! kom att ur mitt bröst
Utan grymhet rycka
Taflan af min lefnads höft,
Taflan af des lycka!

Läk

Låk det får,
 Din klokhet rifver,
 Med den tår,
 Din ömhet gifver:
 Vänskap! du är forgens tröst;
 Du är glädjens lycka!

IDYLL.

Herden.

Skogsgud! unna mig, att finna
 Någon ömmare herdinna,
 Som ej flyr mig, när jag nalkas,
 Att i famma skugga svalkas,
 Som sin hjord ej från mig lockar;
 När jag löf åt henne plockar,
 Som sin hand ej från mig rycker,
 När min ömhet henne trycker.

Herdinnan.

Skogsgud! unna en herdinna,
 Att en trogen herde finna!
 Som ej glad på fåltet spritter,
 När hon tårögd hemma fitter,
 Som ej tjuft sig kranfar knyter
 Af de blommor, hon ej bryter,
 Som ej hånryckt flöjten spelar,
 Fastän hennes famljud felar.

Skogsguden.

O! hvi flyn J få hvarandra;
 Födde att tillfamman vandra?
 Delen ömt hvarandras öden,
 Delen troget fjelfva döden:

Dygden skall er glädje skydda;
 Glädjen edra rätter krydda;
 Sorgen skall ej hitta stället,
 Der er ömhet reste tjellet.

SOMMARNATTEN.

Nattliga stunden
Sänkes mot lunden,
Blomman är redan af daggperlan kyfst;
Aspen och linden
Sofva med vinden:
Allt är så lent och så ljust och så tyft.

Ådle! som vakar,
Och som förfakar
Hvilan för andra, kom skåda din lön;
Dagen var mulen,
Stormig och kulen,
Midnattens timma är härlig och skön.

Lyckliga stunder!
Njutna i lunder,
Hvilka den enfamma midnatten prydt:
Muntre ert minne
Ofta mitt finne;
Till dess en sommar mig gläder på nytt.

AFSKED AF RUNSALA.

F arvål du ångd: jag önskat tusen gånger
 Att leva i ditt lugn, att i din skugga dö,
 Förutan namn, men också utan ånger,
 Begråten blott af någon landtlig mö.

O! när jag trött, vid stadens kårfa lekar
 Med yra språng besteg din lugna strand;
 O hur förtjust! jag såg de stolta ekar!
 Hyart för man mig? Ack! till de fallas land.

Jag trodde förr: bekymret skall mig följa,
 Likt bojans tyngd den usle slafvens fjät;
 Men pris ske dig, du Auras goda bölja,
 Som fört mig hit och som fördränkte det.

O! när jag såg den milda solens tårnor
 På böljans fal i oupphörlig dans,
 Med blicken glad, som den hos nattens stjernor;
 Och hyn så hvit, som deras drottningens glans;

O! när jag såg de stolta slupar kalla
 Hvaran till strids, vid flöjters glada klang
 Hvars återljud från lunden hördes skalla:
 O! hur förtjust jag ner till stranden sprang.

O! när jag såg den dystra midnattstunden,
Som tårögd lönk ifrån den mörka skyn,
Och spredde sorg omkring den tyfsta lunden:
O! hvad jag njöt vid denna ömma syn!

O! huru skönt, att glädjas med naturen,
Att utan afund vara verkligt fall!
Och skönt också, vid stilla aftonskuren,
Att gråta ömt i fönstret af sitt tjäll — !

Ja det är fant, mitt hjerta kan ej skrymta:
Vist fatt jag der bekymrad mången gång:
Jag såg ändå det mörka Tornet skymta,
Jag hörde ju de dystra klockors fång.

Hvar fins den gråns, dit qvalet icke hinner?
För molnen fri, såg du en sommandag?
Men! o hur skönt det varma regnet rinner
Och molnet har sitt rysliga behag!

Hvi fanns ej här en ufling, hvilken stödde
Mot kryckans knopp en svag och darrig arm
En skön Sophi hvars ömma hjerta blödde,
Hvars öga gret emot en vågig barm.

Hvi fick jag ej beklaga hennes öden?
Hvi fick jag ej begråta hennes qual?
O! då hon suckat: döden! endast döden!
Hvi blef jag ej hans lycklige rival?

Men klockan flår: snart är den stunden inne
Som kallar mig från dina nöjen bort.
Farväl! men vet: jag har ett tackfamt minne,
Och det är ej, som glädjens stunder, kort.

Du milda sol, som omfar jorderingen
Från Nubiens fält till Lapplands kulna fjell,
Likt landets far! du gömmer dig för ingen.
O helsa mig från Runfala hvar qväll.

GUBBEN TILL UNGDOMEN.

Nå! nå! unga Flicka! det stundar en dag,
 Den stundar för dig som för alla,
 Då hårjaren skonar blott fjälens behag,
 Då blommorna vifsna och falla,
 Då desse som räknat quadrillernas tal,
 Och skådat få snedt på hvar lycklig rival;
 Och brunnit af ömhet, och smultit i qual,
 Bli snögubbar, bleka och kalla.

Så flygen då, ynglingar, flygen omkring,
 Och dyrken hvar leende tårna,
 Och sluten kring henne en lysande ring,
 En ring som kan anstå en stjerna.
 Men himmelen mörknar och stjernan går ner,
 Och tändes ej åter: hvad tröstar då mer
 För alla de vakor, hon kostade er
 Och I henne skänkte få gerna.

Vårt lif är en lek, och den leken ej lång:
 Så jolras af nöjenas dårar;
 Men narri blir alfvare af mången gång,
 Och rosen, man leker med, — fårar.
 Ve! honom som vishetens råd har försmått,
 Och offrat sin ungdom åt nöjena blott,
 Ej tänkt något ådelt, ej gjort något godt:
 Han slutar vifst leken med tårar.

MITT TYCKE.

Hvem skulle för en framtid förja,
Hvars förlåt han ej öppna får?
Tids nog! att med vår klagan börja
När ödet flår.
Så länge kölden ej gör skada,
Och medan molnet har fördrag,
Bör man församla i sin lada:
Så tycker jag.

Jag håller för, att man är pliktig,
Att i det längsta vara ung;
Ty icke är man alltid viktig,
Fast man är tung.
Om du är varsam att besluta,
Om du är man Guds långa dag,
Kan du, som barn, din åstön njuta:
Så tycker jag.

Sokrat drack gift, men dödsförrinnan
Drack han sitt vin, så vål som vi;
Och se'n han låst, gick han till qvinnan,
Till *Aspasi*.
Föraktlig är den vishetslära,
Som blott gör fula anletsdrag,
Nej glädjen är den vises åra:
Så tycker jag.

BARNSLIGHETEN.

Lilla Clara, förebrå ej mig,
 Att jag år få barnslig, Lilla Clara!
 Är jag barn, få liknar jag ju dig:
 Bör jag blygas då att barnslig vara?

Huru böd han, mensklighetens vän?
 Aldrig går hans lärdom ur mitt minne.
 Såsom barn kom du i himmelen,
 Eller var du aldrig än derinne.

Lilla engel, räck din hand åt mig,
 Led mig in i barnens himmel åter:
 Då defs portar låtas upp för dig,
 Glöm ej den, som utanföre gråter.

Gif mig åter min försvunna vår,
 Och defs blommor, och defs lekar, Clara!
 Unna mig att vara tretton år,
 Unna mig som du att lycklig vara.

Dansa glad emot din sommardag!
 Tag mig med dig, Clara, in i ringen,
 Goda, lilla, bland de små mig tag,
 Eller ockfå dansar jag med ingen.

Göm ock denna lilla barnslighet!
Må vi glädjas, må vi leka, Clara.
Jag skall låtsa vara din poet,
Och du skall min fånggudinna vara.

TRÖSTEN.

Hvi förjer jag? hans blickar falla
Ockfå till min bortgömda ftig.
Om han med godhet vårdar alla,
Visft vårdar han då åfven mig.

Den fuck, mitt bröst mot himlen fänder,
I molnets båddar icke dör,
Från Skaparns thron den återvänder,
Och glådjén till mitt hjerta för.

Hvi har jag glömt den fifta röften
Utaf en far, fom ej år mer:
Den fåkrafte den bästa tröften
År den, fom du åt andra ger.

OSKULDEN.

Ack! du vet ej, goda Flicka,
Huru afundsvård du är:
Englar på din oskuld blicka
Speglande sin egen der.

Lika lugn, som fvanen fimmar
Från strand till strand i sitt fund,
Du lemnar de flyende timmar,
Och möter hvar kommande stund.

Ja, tag ut din rätt af tiden,
Eljest stjål han undan den;
Snart är blommans stund förleden,
Och blott törnet står igen.

Snart hon bryts, den långa keden
Af vänner utan all flård;
Snart skils du från barndommens Eden,
Och tråder i mödernas värld.

Råds dock ej, att himlen nekar
Sällheten åt dina dar:
Sen du lemnat vårens lekar,
Är din glada sommar kvar;
Och fast denne snart förflyter,
Blir ej din oskuld förstörd:
Hon blott sina blommor förbyter
I dygdernas mognade skörd.

EN BLICK MOT FRAM- TIDEN.

Hvart fteg, min Nanny, som vi tage;
Ofs närmare till grafven för;
Men tung blir vågen, om vi klage:
Nöjdt finne honom treflig gör.

Låt ofs med glada blickar stanna
Mot rymden af försvunna år;
Låt ofs med styrka ofs bemanna;
Att gå den våg ofs återstår.

Låt ofs med lifligt minne dröja
Vid hvarje utfigt som var skön;
Och tackfamt våra hjertan höja
Till den, som hörde deras bön.

Låt ofs med lättadt finne glömma
Hvart intryck af de mörka dar,
Och för vår framtid endast gömma
Den lärdom, som ofs nyttig var.

De lärde ofs att varfamt vandra
Den våg, som vi ej pröfvat än,
Att räcka handen åt hvarandra,
Och dubbelt troget hålla den.

Om folksensdar vår framtid hugna;
 Så glädjoms utan öfvermod!
 Men bli de mulna, varom lugna;
 Och fôkom vânnen — Tålamoð!

Alt går dook vål, blott vi förvara
 Den ljufva samvetsfridens tröst,
 Och lefva få, att vi bespara
 Ockfå en glädje åt vår höft.

BORTRESAN.

Om jag far bort, få gråter du;
Och Gud din ömhet vedergåller;
Men jag är kvar hos dig ännu,
Och tacksamhetens tårar faller.

Om jag far bort en färd få lång;
Så lång, att jag ej kommer åter:
Så vet jag vifst att många gång
Du saknar mig och mig begråter.

Så vet jag, att du unnar mig
Den ljufva tröst, den himlahugnad;
Att stundom blicka ner på dig,
Och åter se dig glad och lugnad.

Om du far bort, få gråter jag;
Men många stunder jag ej gråter:
Jag refer efter, samma dag,
Och hinner dig, och glädes åter.

DEN FÖRSTA MAJ.

TILL SOPHI.

Välkommen, glada vår! vi redan ledsna blefvo;
Och trodde, att du glömt, hur god du alltid var:
Vi skrefvo bref på bref, vi bara ömhet skrefvo,
Och fingo snö till svar.

Men ändtlig är du här. Din andedrägt jag känner:
Den smyger ljuf och tyft med halsen till min barm,
Med glädjen till min själ: för dubbelt glada vänner
Du gör mig dubbelt varm.

Snart blomman höja skall en länge tynad fångel;
Snart går en fot Sophi till någon klarnad elf,
Och i dess spegelglas ser himlen, och en engel,
Just då hon ser sig själv.

EN MUNTER GUBBES DRYCKESSÅNG.

Mitt tidglas skyndar sig och rinner:

Vålan! förrån det tömt sin sand,

Så vill jag tömma, om jag hinner,

Det glas, jag lyfter i min hand.

Vålan! J fångslade buteljer!

J skolen fritt få andas ut,

Jag några glada vänner väljer,

Som göra på er tråldom slut.

Jag går ej ensam uppå stranden,

Och tårögd ser mot havets rymd;

Jag vinkar ej förfagd med handen

Åt andra kusten, som är skymd.

Jag vandrar tyft min jemna bana,

Och i ett lugnt och fredligt tjell

Jag följer tryggt min gamla vana

Att le med vänner hvarje qväll.

Men kommer den obudna gästen,

Så tar jag höfligt honom mot,

Och fråger: det är slut på festen,

Och följer honom utan knot.

Och då först vinkar jag med handen;
Tills jag förs bort med våldig fart,
Åt vånnerna som stå på stranden:
Farväl, farväl, vi råkas snart!

FÖRVANDLINGEN.

Första gången

Man blir fången

Af någon småtäck, brunögd Corinna:

Är hon en engel, nej, en Gudinna.

Tiden lider,

Hvad den skrider:

Tills vår Gudinna i fidsvita kjolen

Sjelf ligger knåböjd vid kullriga stolen.

Hon blir Mamma

I det samma:

Och då förvandlas älskarens Gudinna

Till mannens gumma, barnens tjenarinna.

Unga flicka!

Sucka, blicka:

Skönhetens krona af blomster är knuten,

Skönhetens dyrkan är barn af minuten.

LILLA CALLE.

Stackars liten,
Hur du jemrar dig!
Stoppa genast fockerbiten
I din mun och tig!

Lilla mamma
Ber dig vara snäll:
Lilla pappa gör det samma
Morgon, middag, qväll.

Hvad betyda
Deras smek och bön?
Skulle mammas gosse lyda
För få ringa lön?

Du har finne,
Lilla pojke, ren.
Du är envis som en Finne;
Ja, väl mer än en.

På det vifet
Hjelper focker ej:
Junkern måste smaka rifet;
Aj! det fvider. — Nej.

Nej, det hånder
Aldrig, bästa vän!
Ropar mamma, och sig vänder
Till fitt skrin igen.

Låt det hända:
Rifet genast tag;
Eller basar han, törhända;
Mamma själf en dag.

VISITEN.

Nej, alldrig i min lefnad
Jag haft få kår vifit:
Min kammare fick trefnad,
Sen du, Sophi, kom dit.
Den fol på fönsterrutan
Hvar morgon helfar mig,
Den är jag gerna utan,
Om blott jag åger dig.

Hår fitter jag och skrifver,
Den ftund jag dig ej fer:
Koncepter du mig gifver,
Men ftjål dock undan fler.
I denna låda gömmes
Hvad du förtrott åt mig;
Och der! — och der! — det drömmes
Hvar enda natt om dig.

Få böcker utaf vårde
Du hår får blåddra i:
Sophi mig mera lärde
Ån all Philofophi.
Det goda, sköna, fanna
I denna boken fins:
Och du skall fjelf befanna
Att jag den alltid mins.

Välkommen! o välkommen!
Stor tack för din vifit,
Kom ofta och gör om'en;
Kom! narra glädjen hit:
Hon jemnt sin oro röjer
I detta gömda bo;
Men om Sophi blott dröjer;
Så ger ock hon fig ro.

TILL MIN SJUTTONÅRIGA KUSIN.

Det femtonde året har rymt fina fårde,
Och rymmaren är redan i Norrge, min vän!
Det sextonde for, och ditt lof ej begårde;
Det sjuttonde troget uppvaktar dig ån.
Men snart skall det flykta och flyende snatta,
Fast du det ej märker, en ros eller två:
Dock lappri! du kan deråt skämta och skratta,
Du har få tillräckligt, och mer kan du få.

Ån, bästa kusin, är den tiden ej inne
Då året, som flyktar, tar rosen med sig,
Och lemnar, der hon har florerat, en finne,
Som envis och trogen skiljs alldrig från dig.
Men snart den förfärliga tiden infaller:
Det språksamma ögat blir tankfullt och tyft;
Och staden ej hedrar dig mer med sitt sqvaller,
Och handen blir fällan besvårad och kyfst.

Dock gerna de flyende åren må plundra,
Blott icke de kommande tomhåndta bli;
Ty sedan man tröttnat att skalet beundra,
Så föker man kårnan som göms deruti.

När skönheten vifsnar, få vårdas talangen;
 Talangen blir trött, och man skaffar sig dygd.
 När språttan blir ledsen, och kall komplimangen,
 Så gör man sig kår för en vän och sin bygd.

S Å N G

Till en ung Flicka vid hennes Mors död.

Ömma barn! den forg år stor,
Som ditt unga hjerta fårar:
Jag har ockfå mist en mor,
Låt mig dela dina tårar.

Når från fosterbygdens strand
Mig ett okänt öde ryckte,
Tog hon gråtande min hand,
Och intill sitt hjerta tryckte.

Sade med en bruten röst:
Glöm ej, glöm ej dygdens lagar,
Unna denna sista tröst
Åt din moders sista dagar!

Aldrig fåg jag henne mer,
Aldrig kyfte jag des händer;
Men jag vet at hon mig fer
Från odödlighetens stränder.

Ser med himmelskt välbehag
Om jag dygden trogen blifver,
Ser med sorgens anletsdrag
Om jag henne öfvergifver.

Jag är säker att hon än
På min framtids lycka tänker;
Och jag tror at himmelen
Den för hennes skull mig skänker.

Gråt, du ömma oskulds vän;
Kalla ömt din mor tillbaka:
Men hon kommer ej igen
Att för dina öden vaka.

Gråt, men det är icke nog:
Ofta dina tårar rinne,
Men din ömma mor, som dog;
Fordrar dock ett högre minne.

Mins då hennes lefnadslopp
Älskadt uti våra bygder,
Mins des kväll så skön af hopp.
Som des dag var skön af dygder.

Mins hvad hennes afsked båd:
"Tjuft utaf din egen lycka
"Glöm ej fattigdomens bröd,
"Glöm ej uselhetens krycka.

"Den betryckte, du gör fall,
"Som går tacksam bort och gråter;
"Kommer till ditt glömda tjell
"Vid din lefnads afton åter.

"Kommer med en dyrbar skatt
 "Och ditt ådelmod betalar,
 "Kommer uti dödens natt
 "Som en Engel och hugfvalar.

"Och når fjelfva vånskapen
 "Under fömnens börda dignar,
 "Står han, midnatstimman ån,
 "Vid din fång och dig vålfignar.

"Ber han för din samvets frid,
 "Ber att qvalet dig må skona,
 "Lindrar han din fista strid
 "För odödlighetens krona."

Mins, hur rörande hon var
 Då hon slutligt öfverlåter
 Vården öfver dina dar
 Åt den far, som med dig gråter.

Åt den Far som alldrig dör,
 Som din oskuld skall försvara
 I en verld, der något strör
 Blommor öfver lastens snara.

Når du fyllt din ålders vår
 Och din verknings tid är inne,
 Offra ån en helig tår
 Åt din moders ömma minne.

Glöm ej denna Kyrkogård;
Som defs ben i mullen gömmer;
Men defs rätta minnesvård
År att du defs dygd ej glömmor.

EN HELSNING IFRÅN JOCKIS.

Min Orefstes, du befarar,
Att jag all min fällhet glömt
På den ö min fång berömt;
Och mit lugna hjerta svarar:
Sällheten på Solens char
Hela jorden öfverfar.

Ock lå hit dels öga fänder
Mången präktig stråle ner,
Och med himmelsk glädje ler
Då han allas hjertan tänder:
Kojan själf af skogen skymd
Glåder han från ljusets rymd.

Följ mig genom Trågårdsparker;
Dem till trots af hindrens magt
Smaken prydt med Engelsk prakt
Midt bland vilda ödemarker,
Till det tjell på holmen der!
Hvarest glädjen bofast år.

Der på hårda bänkar glömmes
Lyckans nyck och flårdens tvång,
Der, vid lekar skämt och fång,
Denna fyllda tråskål tömmes,
Der på landets goda fått
Helfan kryddar hvarje rätt.

Hör jag forfen myndigt dåna;
 Då med blomman i min hand
 Glad jag går på elfvens strand,
 Tänker jag: du må förvåna!
 Bullra, bullra, stöta dig:
 Lugna än behagar mig.

Tyft, som den min lefnad flyter,
 Lungt som den mitt hjerta år:
 Intet stormande begär
 Dygdens fåsten nederbryter;
 Stora världens brott och dån
 Hör jag endast långt ifrån.

När den klara källan skänkte
 Drycken ur sitt rika sköt,
 Och min tunga svalkan njöt,
 Hjertat ömt och tacksam tånkte:
 Ack! från brända öknens der
 Vore dock en broder här!

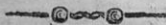
När jag fåg, hur landtman sträckte
 Denna hand som lian höll,
 Och den mogna skörden föll,
 Bad jag, bad jag för mitt slägte:
 Gud låt icke denna dag
 Skåda andra nederlag!

När

När hvar dag mig öfverhopar
Med vålgerningarnes skörd,
Ser hvar dag mig lifligt rörd
Af den röst, i hjertat ropar:
Dina fyskon gråta der,
Och du lefver lycklig här

Lycklig lefver jag, Orefstes,
Fast ej något myrtenband,
Knutet af en skönhets hand,
Kring min låga panna fästes:
Blommor växa i hvar dald,
Jag med dem är tillfredsställd.

Skulle dödens molnvåg gömma
Ach! min middagsfols behag,
Och på jorden samma dag
Sjelfva vånskapen mig glömma:
Skall ändå jag dö i frid:
Jag var fäll min korta tid.

S Å N G,

författad på ett Åkerfält.

O! jord, du allas hulda mor,
Hur är din godhet icke stor
Mot mig och millioner bröder!
Jag sträckte aldrig ut min arm,
Att vâlta klippan från din barm;
Men dock, hur rundligt du mig föder!

Tråd, bonde, ur din mörka vrå,
Att jag de händer trycka må,
Att jag de skuldror må välsigna,
Som ofta fvetas för mitt bröd,
Som ofta för mitt öfverflöd
Af trötthet ner i stoftet digna.

Kom med ditt barn, som modren bär,
Och frukta ej, att môtas här
Af strånga ord och höga blickar.
Se, hvilken lön dig Himlen ger,
Se, huru vänligt blomman ler,
Se, huru gifmildt axet nickar.

Dröj, våldsman, i ditt höga flott:
Se solen, vred på dina brott,

Med moln sitt anlete betäcker.
För detta fält du tyngre är,
Ån mofsbevåxta klippan der,
Som hjessan emot molnen sträcker.

Dock, store Gud, hvem är väl jag
Att efter hämnens frånga lag
Jag skulle mina bröder dömma?
Alsmågtige! du låter ju
På fjelfva klippans spets ännu
Vålsignelserna nederströmma.

Men på den jord, mitt öga ser,
Som äfven åt förtryckarn ger
En tusenfaldig vinst att skörda,
Må icke till mitt slågtes skam
Mot Skaparns mildhet otacksam,
Jag blifva jordens tyngsta börd.

Blott andras fält jag trampar här:
Mig höften inga skördar bär,
Att i ett rymligt visthus tömma.
Af all den omkrets, jorden har,
Mig till besittning ämnad var
Blott grafven, som mitt stoft skall gömma.

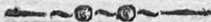
Tung är den känsla, svår den lott
Att aldrig sjelf få göra godt,

Att alltid andras tegar skörda:
Men år ett tacksammt tänkesfätt,
Ej mera ljust, ej mera lätt,
Ån nödens oförtjenta börd?

O! främst min suck skall kalla ner
Vålsignelserna öfver Er,
Som mildrat mina hårda öden;
Och om hon lyckas att bli hörd;
Skall edra dygders ådla skörd
Stå blomstrande i sjelfva döden.

Om något ax af redbar dygd
Jag skattar åt min fosterbygd
Uti en framtids glada stunder:
Förlåten ynglingen hans brott,
Om han för länge hänryckt stått,
Bland blommorna i snilletts lunder.

EDERNA.

Jag fvar att aldrig ålka mer,
Så har jag fverit hundra gånger;
Men min Sophi, når dig jag fer,
Så fvar jag om, våt tusen gånger.

Jag fvor, att intet ögonpar,
Fast fyskon till en morgonstjerna,
Förvirra skulle mina dar;
Men ach! nu fvar jag om få gerna.

Jag fvor att fly hvar vacker hand:
Den skulle möta min förgåfves
Förutan kramning, utan brand;
Men ach! men ach! jag fvor förgåfves.

Jag fvor, att aldrig fvara mer,
Och fvor igen, att aldrig hålla:
Men, min Sophi, når jag dig fer,
Jag fvar, att fvara och att hålla.

Hvad straff, hvad straff förväntar mig
För alla mina falska eder?
Sophi! att glömmas utaf dig!
Ack! i hvad afgrund brottet leder!

Men, om ännu jag heligt får,
Att evigt, evigt trogen blifva,
Och om jag evigt trogen är:
Hyem skall mig då belöning gifva?

Sophi! du måste gifva den,
Om jag den ej skall evigt sakna,
Och åter våra sällskt igen,
Och qvalet i mitt hjerta vakna.

Men ach! men ach! jag forgen fer
Jag är ej vårdig att den njuta.
Du låser desfa ord — och ler,
Och jag går bort att tårar gjuta.

Jag får, att jag ej mera får
Uppå det ena eller andra,
Och vill med plågan, som mig tår,
Helt tyft min korta bana vandra.

Y N G L I N G E N.

Slipprig och svår är ynglingens bana,
Villorna stålla förfäat för hans stig,
Dygden förgåfves får ropa och mana:
”Sållheten, yngling! den följer blott mig.”
Han hör hennes röst, och gråtande stannar,
Och svår evig dyrkan åt des majeståt.
Han hör hennes röst, och lasten förbannar;
Men något kommer: — han följer des fjät.

Glad till des strand han låter sig föras,
Tjust åt des haf sin kosa han styr.
Ofkulden ropar, men kan icke höras:
Den skummiga böljan brusar och flyr.
Kastad af den, o hvart skall han landa!
Mot klippan, mot klippan han störtar sig snart.
Yngling! o yngling! hvar årnar du stranda,
Om ej förnuftet får styra din fart.

Gudomliga dygd! hur får jag ej känna,
Att ohåmnadt fåras ej löften och tro,
När ångrens tårar kinderna bränna,
När hjertat svider, och får ingen ro.
Ach svår, ach! svår är ynglingens bana:
Villorna stålla förfäat för hans stig:
Men låt Sophi till din dyrkan mig mana:
Jag svår att i döden dyrka blott dig!

Till den Sjuke Mæcenäs.

Efter Horatii 17:de Ode i Andra Boken.

O! din klagan fonderfliter mig!
 Nej, det är ej min, ej himlens vilja,
 Att du dör förut. Ach! nej från dig
 Skall ej fjelfva dödens hand mig skilja,
 Du mitt ädla stöd, min ljufva tröst!
 Skulle ödet för min böneröst
 Döft sig sluta, och mitt våsen stycka,
 Och mitt hjertas hälft ifrån mig rycka:
 Hvad skall se'n den andra hälften hår?
 Ensam, öfvergifven, hopplös lida,
 Och förblödd med döden stundligt strida!
 Nej, din dödsdag skall bli min: jag svår.

Svår jag skrytsamt? nej, jag följer, följer,
 Om det ock på stunden för ofs bår
 Till den mörka strand, Cocytus sköljer:
 Redan står din Flaccus resklådd hår.
 Från ditt vida afgrunds svalj, Chimæra,
 Kasta flamma uppå flamma du!
 Hundra armar lyft och svång ännu,
 Stolte Gyas: hvad är detta mera?
 Jag dock följer: få vill hjertats bud;
 Så vill ödets och naturens Gud.

Hvilken stjerna, Vågen, Skorpionen,
 Eller Capricorn, du hafstyrann,
 Vid min födslo timma mågtig brann:
 Samma magt, från himla-regionen,
 Samma stjerna vakar, underbar,
 Öfver begges våra lefnadsdar.
 Från Saturni våld, som re'n sin lia
 Öfver dig med haftad vinge bar,
 Hvilken hand förmådde dig befria?
 Sjelfva Jupiters den handen var.
 Rom det såg, och ifrån glada händer
 Hördes trefallt genljud på defs stränder.
 Och med krossadt hufvud låge jag,
 Tråffad af det fallna trådet's flag,
 Om ej Faunus, skyddsgud för de vittra,
 Sträckt sin hand, och stött defs fall från mig,
 Att jag än min murgrönskrönta cittra
 Skulle stämma till en fång åt dig.

Fråflta begge, må vi ej förhala,
 Att vår skuld åt Gudarna betala.
 Du! befall ett tempel tråda fram
 Jag till offer bår ett ringa lam.

DEN BOTFÅRDIGE.

Efter Horatii 34:de Ode i Första Boken.

Galenskap var visheten, jag öfvat;
Glömdt var templet, glömdt hvart heligt namn
Från ett strandlöst haf, med irring pröfvadt,
Söker jag den fordna trygga hamn.

Fåfångt, Evige! du kallar åter
Till din dyrkan en förvillad verld,
Fåfångt du från molnens fåsten låter
Glånfa mot defs öga straffets svård.

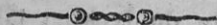
Men i dag du thordónsvagnen körde
Öfver himlens spegelklara hvalf,
Jorden skalf, då hon ditt under hörde,
Och Tenarens mörka afgrund skalf;

Floderna från sina utlopp vände,
Stygens tröga bölja kofan vred;
Sjelfva Atlas darrade, och kände
Långst vid verldens gräns, att du var vred.

Grånslöft, som ditt våsen, år ditt vålde,
Allt förvandlar du, och lagar ger;
Gömnda dygder du på högden ställde,
Stolta pannor flyttade du ner.

Lyckan lydig, när din vink befaller,
Sträcker ut sin arm kring jordens krets:
Der! ett tempel dånar högt och faller,
Der! ett annat lyfter stolt sin spets.

Till Leuconoe.

Horatii 11 Ode i Första Boken

Hvad flut åt mig, åt dig den Evige må årna:
 Det är en hemlighet; begår ej veta den.
 Ej spådom eller dröm, ej siffra eller stjerna,
 Ej hela Babylon kan ge ofs ljus, min vån.

Lid hellre, hvad som helst dig ödet föreskrifver,
 Om flera vintrar än du lyckligt tålja får,
 Om denna höst kanske den sista för dig blifver,
 Som nu mot klippans vägg Tyrrenhennens bölja flår.

Tag visligt ditt parti, den varma bågarn svala,
 Gör ej en evighet af desla korta dar!
 Se, tiden afundsam flyr under det vi tala,
 Sörj ingen morgondag, njut dagen, som du har.

TILL EN MODERS SKUGGA.

Af hennes sons handledare.

Du! som åt denna bygd en liflig trefnad gaf;
 Och helgade ditt tjell åt dygderna till tempel:
 Vålfigna dina barn, som gråta på din graf;
 Och lifva deras mod, att följa ditt exempel.

Du dog för andras skuld: det är den ädles död:
 Du skänkte, döende, en ättling åt din maka,
 Och i din sista suck med ömhet honom bød:
 Gif äfven detta barn åt himmelen tillbaka.

Du dog från dina barn, du lemnade dem qvar;
 Åt tidehvarfvets flård, åt lyckans vrånga nycker;
 Men din vålfignelse beskyddar deras dar,
 Och vandrar framför dem, och törnet undanrycker.

Vålfignelsen ej dör, hon följer ått från ått,
 Som solen år från år naturens fröjd bereder,
 Hon andas i hvar dygd, och i hvart tänkesått,
 Som främjar bygdens vinst och menfklighetens heder.

Och skänktes ej till mig i nattens stund din röst,
 Att helgden af mitt kall, och des belöning yrka,
 Att ge min forgsna själ en ofta saknad tröst,
 Att ge mitt svaga nit en ofta saknad styrka?

Vålfignad, fader hon, vålfignad är den hand;
 Som utfår dygdens frön, dem vårdar, och förfkönar.
 Det är dock en förtjenft: och glömmes hon ibland,
 Så ges det dock en magt, som glömda dygder lönar.

Så hörde jag din röst i mången enfam natt,
 Då de betrycktas vän ej trufdes i mitt låger,
 Och då, med lampan flåckt, jag i mitt fönfter fatt,
 Och tänkte på den lott, som fattigdomen åger.

O! jag behöfde ej, till lön för hvad jag gjort,
 En helsning utaf dig från evighetens stränder,
 Men jag behöfde den att minnas hvad jag hort,
 Att vårda dygdens frön med redligare händer.

Rörd kysfer jag din fon, rörd fänks jag i hans famn,
 Och fordrar, att han mins fin mor, och hennes dygder,
 Och fordrar, att han ger, i andra dar, ett namn,
 Vålfignadt fäfom ditt, åt fina födflobygder!

Och lågger jag en fkarf till fumman af det arf,
 Som icke föres bort af vanfklighetens ilar:
 Så föke han mitt tjell i andra tidehvarf;
 Så föke han den graf, der jag förgåten hvilar:

Så åge jag det hopp, att en gång finna dig,
 Att en gång tacka dig, lyckfaliggjorda anda,
 Som ådelmodigt fönk ifrån din högd till mig,
 För att i forgens kalk en droppe glädje blanda.

DE TRE ÅLDRARNE.

TILL FRU GENERALSKAN RUDBECK.

Barndomen.

Det är så vackert, när man ser,
En glädtig ålderdom,
Likfom när aftonfolen ler
Ifrån en helgedom.
Då kommer barndomen så glad,
Och råcker fram sitt friska blad,
Och sjunger ut sin lilla fång,
Och staplar ingen enda gång.

Ungdomen.

Den ådlaste blomma ofs fågnar,
Den ger jag, på ungdomens vågnar,
Den ådlaste menniskovån:
Du inga nöjen ofs nekar
Du skådar ungdomens lekar,
Och mins att du varit som den.

Mannaåldern.

Hvarje ålder åt dig gifver
Allt det goda som den kan,
Mannaåldrens offer blifver,
Första mogna frukt, den fann.

Ren din aftonstund är inne;
Men hur skön den lyfes opp
Utaf fordna dygders minne,
Och odödlighetens hopp!

Chor.

Snart vår aftonstund är inne:
Må den åfven lyfas opp,
Utaf fordna dygders minne
Och odödlighetens hopp.

~~_____~~

VID EN ÅLSKAD FOSTERMORS,
FRU
DOMPROSTINNAN FANTS
GRAF.

Förrådiskt var mitt lugn, förfåtlig var min fröjd:
Mitt hjerta, icke skåmdt af njutningarnas vana,
Njöt dem med liflighet: jag hade dock bordt ana,
Att glädjen, solen lik, ej stannar på sin högd.
Hvar blick, jag fände ut att Skaparen beundra,
Kom åter från sin flykt kring jord och haf och sky,
Och förde till min själ en vålluft, alltid ny:
Då plötsligt det blef natt, och åskan hördes dundra,
Och viggen genom skyn i röda vågor for:
Jag såg mig om, och fann ej mer min mor.

Min mor! min andra mor! Förfvinn, bedragna hopp!
Och veckla stum ihop den tafla, du mig räckte,
Den tafla, hvilkens rand en himmelsk glans betäckte:
O! veckla den ej mer för detta öga opp!
Der stod jag, gråtande, vid denna moders aska,
Hvars ömhet räckte mig ett snart förfallit lån,
Ett kort och plågsamt lif: med tårar derifrån
Jag öfver hafvet flög, att ån få öfverraska,
Att ån få tacka dig, som mer ån lifvet gaf:
Jag tackar dig också — men vid din graf.

Vålan! jag tackar dig här uppå grafvens rand:
 Här vill jag lägga ner den gård, du ej förskutit
 I mina barndoms dar: de tårar, som jag gjutit,
 Men gjuter aldrig mer uppå din varma hand.
 Svagt vedergålla de, hvad himlen blott kan gålda,
 Hvad mer än lifvet år. Du gaf min oskuld skygd;
 Du gaf mitt hjerta hopp, och ville ge det dygd;
 Och om jag ålskar den, om några böner, fållda
 Af någon tröftad bror, vålfigna åfven mig:
 Hvem tackar jag därför, om icke dig?

O evigt kåra dag, den kårafte som flytt,
 Den kårafte af dem, som än dig skola följa!
 Ditt minne ftige fram ur evighetens bölja
 Med solen, hvarje gång hon gläder ofs på nytt!
 Begråtande en far, jag flydde öfver hafven,
 Och bar en helsning fram ifrån hans fista bådd,
 Och ftälldes fram för dig, i sorg och vördnad klådd,
 För dig, hvars fjål i dag år dyfter fåsom grafven:
 Stort var ditt ådelmod, du kände ej mitt namn,
 Du fåg min nöd, och öppnad var din famn.

Det var en faders famn, du åt en fråmpling båd
 Som åt ett trolöft haf fåg båfvande tillbaka;
 Ja, han skall bli vårt barn; du fade åt din maka;
 Som räckte mig fin hand, och blef min ungdoms stöd.
 Hvad skórdar af defs vett, få mogna och få rika,

Hvad skördar, rikare utaf des's hjertelag;
 Hon åmnade åt mig att berga in en dag!
 Hur glad, och huru vis, hur strång, och god tillika!
 Ja! åfven denna röst, få darrande och svag,
 Har hon ej hört med köld, förrån i dag.

Är man ej lycklig sjelf, då man gör andra godt?
 Kan ej vålfignelsen i alla plågor trösta?
 Och tacksamhetens suck bekymrets öfverrösta?
 Var du ej fri för sorg, och delte andras blott?
 Inom den stilla krets, der du var innesluten,
 Var du ej också stångd från afund och förtal?
 Och skyggde för din dygd ej alla tyfta qual?
 Kom glädjen ej till dig, att bli beständigt njuten?
 Var ej din fällhet jemn, och som på klippan bygd?
 Nej! dertill ågde du för mycken dygd.

Om åfven mina fel, (en yngling felar lätt),
 Dig smärtat någon gång, ack! kanske flera gånger:
 Så fälle Skaparns blick med tillgift på min ånger,
 Med bifall på det nit, hvarmed jag gjort dig rätt!
 Men, glömde jag de råd, din visa godhet yrkat,
 Till ordning och till dygd; men var jag otacksam:
 Då! stige jag en gång med blygd inför dig fram,
 Med skräck inför hans thron, som jag ej redligt dyrkat.
 Dock nej! min tacksamhet är varm som hvarje tår,
 Som sorgen gjuter öfver denna bår.

Hur rättvis, och hur god är ej naturens far!
Du ser med några moln din himmel öfverdragen,
Och fänker ner din blick, och tror din dygd bedragen,
Då han defs fulla lön till aftontimman spar.
Det blef din lott, min Mor! De många du hugfvalat,
De faderlösa barn, som funno hos dig skygd,
En skola i ditt vett, ett tempel i din dygd,
Och hvilka kanske ej förut sin skuld betalat,
Vifst stego de nu fram att mildra dödens slag:
Men ack bland dem, hvi saknades då jag?

Ack! ifrån grafven vänd, hvad möter här min blick?
Beklagansvärde man! ja, ödet kunnat skona
En hjesfa, redan tyngd, för denna törnekrona;
Men din förtjenst för långt från dina likars gick,
Och lyckan tröttnade att henne längre följa.
Den hand, som ådelt räckt i mina barnsdoms dar,
Ur skuggan drog mig fram, räck mig den än, min Far,
Att den må leda mig der farorna sig dölja:
Och skänka mig den konst, som himmelen dig gaf:
Att gråta värdigt på en ålskad graf.

TILL
FRU GREFVINNAN CRONSTEDT,
FÖDD ALSTRÖMER,

den 20 Juli 1804.

Goda, vörnadsvårda Qvinna,
Hofvets prydnad, bygdens fröjd!
Inga höga titlar hinna
Dina egenskapers högd.
Dygden vandrar vid din fida,
Och går aldrig från din ftig.
De som glädjas, de som lida,
Söka lika gerna dig.

Chor.

Mätte glädjens strålar sprida
Dubbel klarhet omkring den,
Som är mensklighetens vån,
Och har dygden vid sin fida.

Rätt till lyckans högsta häfvor,
Ingen blindhet af defs nåd,
Ringa anspråk, stora gåfvor,
Strånga seder, lena råd,

Samma fjål i alla skiften,
Alltid klok, och alltid god,
Och vid brådden utaf griften
Stilla hopp, och vårdigt mod.

Chor:

Du har pröfvat många skiften:
Må blott glada återstå,
Tills du slutligt skall i griften
Menskovännens tårar få.

SKALDEBREF

TILL PROFESSOREN, NU MERA BISKOPEN

I ÅBO, DOCTOR TENGSTRÖM.

Jag är ej fänd från snillet's Gud,
Att tacka dig för alla gånger,
Du dygden klädt i känslans fånger,
Och fanningen i smakens fkrud:

Han känner ej min stilla lycka,
Han känner ej mitt ringa namn,
Som glömskan snart ur ryktets famn,
Likt ett förvisnadt strå, skall rycka.

Jag kommer ej, från magtens hof,
Der Landets fader ifrån thronen,
Öm för sitt folk och religionen,
Sett din förtjenst, och sagt ditt lof.

Jag kommer ej att minnet föda
Af statens fest, der du gaf lif
At Patriotens ädla möda,
Åt vännens muntra tidsfördrif.

Jag vet, att öfver hafvets bölja
En hår af minnen vågat fig,
Som ån likt englar följa dig,
Som dig i grafven skola följa.

Jag kommer från min egen döld;
Der jag min förmardag förnöter,
Och af min skugga tillfredsstäld
Det glada hoppets telning sköter.

Och der till tidsfördrif ibland
Jag vågat några taflor rita
Åt dem, som grymt ej förevita
Mitt hjerta felen af min hand.

Jag kommer att din hjälp begära,
Då jag en tafla teckna bör,
Som lyckligt tecknad, fåkert gör
Min högsta vinst, min enda ära.

Det är en far, som kommer rörd
Från bullret till sitt lugn tillbaka,
Till goda barn, en trogen maka,
Och hyddans ro, och tegens skörd.

Med solen i sitt tjell han tråder,
Och sprider dubbel tjusning der,
Och aldreförst den fiskan gläder
Som ännu ensam vaken är

Med kysfar han sin maka väcker,
Som nu som bäst i drömmen fer,
Hur hennes man om räddning ber,
Och handen utur djupet sträcker.

Med fasa hon ur drömmen väcks,
Och lemnar lågret med förvirring,
Och märker ej sin sköna irring,
Och för sin makas blick förskräcks.

Men slutligt vaknad ur sin dvala,
Hon ser med håpnad honom an,
Och hennes tunga kan ej tala,
Och ögat icke gråta kan.

Men fåfängt vill hon honom trycka
Med tjusning till sin ömma barm;
De glada barnen, arm vid arm,
Ur hennes famntag honom rycka:

Och under gråt och under skri
De ropa på den Stockholmsgåfva,
Som löta mor dem nödgats löfva,
Och som de drömt om hvarje natt.

Men fadren uti ringen dröjer,
Af hvilken ljust han fånglad är,
Sitt ena barn kring halfen bår,
Och på sitt knå det andra höjer.

Och frågar hånryckt utaf dem;
Hvad föta mor har kunnat lofva;
Om ej den bästa Stockholmsgäfva
Är pappa själf, som kommit hem?

Och då det ena barnet leker
Med lockarne uti hans hår,
Och då det andra kinden smeker,
Det tredje tårkar bort hans tår.

Och då de äldste glåttigt skratta
Åt nöjena på Pappas färd:
Går modren att åt himlen skatta
Den qvåfda tacksamhetens gård.

"Du skänker mig en maka åter;
"Allgode Gud! min klagan glöm!
"En mor är svag, en mor är öm;
"Men hon är lycklig, då hon gråter.

Se der en tafla, hvars behag
Sjelf måstarns pensel skulle tåla;
Men, hvilken pensel har vål jag,
Att jag des skönhet skulle måla?

Hur skulle då ej granskaren
Glad stiga fram, för att mig gåcka:
Se! äfven denne lårningen
Af ägta färg har fått sin snäcka!

Men du! som, skånkt åt Pindens topp
Och huslighetens dåld tillbaka,
Kom, för att fylla begges hopp,
Kom, för att begges fällhet smaka:

Du, som är lycklig man och far,
Och som i egen hydda njutit
Den högsta fröjd, från himlen flutit,
Den bästa fällhet, jorden har.

Du! låna mig utaf ditt snille,
Och af din känsla några drag;
Och handen teckna skall en dag,
Hvad dig mitt hjerta fåga ville.

AF EN MOR

*Till hennes Dotter på dess 17 Födelsedag
den 12 Maj.*

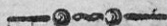
Enda tröst, som står mig åter,
Och förljufvar mina dar,
Jag din framtid öfverlåter
Åt de faderlöfas far.

Med hvart ögnablick du tråder
Närmare en farlig verld:
Må, få visst som du mig gläder;
Sjelf du blifva glädjen vård.

Dock, hon styrs af högre lagar;
Lyckan ej af oss beror;
Många, många mörka dagar
Förefpås dig af din mor.

Möt dem lugn, och fäll ej modet,
Fyll din pligt, gör godt, och tig:
Hoppet eller tålmodet
Skola jemna modans stig.

Må Förfynen gerna spara
Oskuldens och dygdens lön!
Maj må kall och stormig vara:
Så blir Juni dubbelt skön.

EVA LOFFMAN:

Död i Åbo den 16 Juni 1802.

Hårjaren kom: och sträckte sin hand.
Se, hvar hon ligger sköflad och slagen,
Ådlaste blomman, som prydde vår strand;
Under en vård af de högre Behagen.

Sårar berömmet din blygsamhet än;
Ådlaste skugga? nej! låt mig dock tala:
Aldrig förböd du en förjande vån,
Söka en våg, att sitt hjerta hugsvåla.

Teckna då, Sanning! des skuggade drag,
Hur hon var menniska, vård att förlåtas;
Visa ock du hennes renaste dag,
Hur hon var menniska, vård att begråtas.

Öppne det ljusblåa ögat sig än!
Vis, hur det hvålfves, och mörknas, och tåras,
Då hon blott nämner en bortgången vån,
Då hon är misskänd, och oförtjent fåras;

Blott att hon ser något ådelt och skönt,
Huru likt daggperlor tårarne skina,
Huru de glänfa på lagren, som krönt
Stenhammars Laura, Kellgrens Christina.

Gif hennes snak, hennes umgängesfätt
Gracerne åter, att troget förvaras;
Gör hennes hjerta allenast den rätt,
Att det förtjenade mer, än förvaras.

Men dessa sköna och tjuflande drag;
Dem tadlet ej tror, dem ryktet ej känner;
Låt dem först fynas en ljufare dag,
Eller ock dö med des trognaste vänner.

Ack! i den krets, der din morgon försvann;
Der du helst valde att glåda och lefva,
Skall man dig sakna och fåga hvarann:
Ja hon är borta, vår älskade Eva.

Ja: du är borta, du lår ofs ej mer
Gömma till vintren sommarens stunder,
Ja, aldrig mera ur fönstret du ser
Höstliga månen i Runfals lunder.

Gubben på Jockis bortgömmar sin bok,
Sedan han låst det fista, du skrifvit;
Sveper sin harpa i saknadens dok,
Sedan åt dig han sin minnesfång gifvit:

VID
BARON LA VE BEKFRIIS'S
GRAF.

Skall hans snara fall ej öfverraska
Med förvirring någon redlig man?
Falla inga tårar på hans aska?
O! han har förtjent dem, åfven han!
Menniskan, som ser sig dömd att lida,
Och till rof åt dödens hand beskård,
Medborgsmannen, vid sin Konungs fida,
Offra der en lika dyrbar gård.
Och en mor, som njutit, och ån hoppats
Fridsam skugga af den Ek som knoppats,
Och som redan sköt sin krona fram,
Ligger fanslös vid dets brutna stam,
Slagen af den storm, som härjat lunden
Och till natt förvandlat middagsstunden.

Ån hans vänner? ja, han vänner ågt,
Trogna som de målas uti dikten,
Hvilkas fordran likvål mindre vågt
Ån den alltid redligt fyllda pligten;
Vänner af ett högt och fällsynt slag,
Hvilkas öga, då hans egit släcktes,
Af ett dyfvert midnattsmoln betäcktes,
Som förinne vid hans graf i dag!

J! som åfven edra tegar skördat
Af de fält, som lyckan honom gaf,
Har ert hjerta fruktat eller vördat?
Med hvad hånsla skåden J hans graf?
Stigen fram i dag, och öfverlåten
Åt den strånga fanningen ert svar.
Men J svaren ej — J endast gråten,
Gråten alla en gemensam far!

Var han sådan, fruktansvård i striden,
Ålskvård under fredens fälla dar,
Ågde vänner, och dem vårdig var;
Har han offrat af den korta tiden
Åfven åt sin pligt en rättvis del,
Prydt och gagnat sina föddlobygder:
Då belöne himmelen hans dygder,
Då förlåte himmelen hans fel!
Då må villigt åt hans aska unnas
Denna enda blommas ringa gård,
Och i dag uppå hans graf förkunnas;
Han var fosterbygdens saknad vård!

Ådle fridsmån! fosterlandets söner!
Om hans lager eder hjesfa kröner,
Om hans dygder pryda eder fjäl;
Då skall edert hjerta finna skål
Till den högtid, han på grafven njutit,
Han, som bittert vid sin död förtrutit,
Att han icke dog för Sverges väl.

VID EN GRAF.

En vördnadsvård Menniska gömmes
Nu åter i Allmodrens famn:
Och än några dagar — få glömmes,
Kan hånda, för evigt defs namn.

Den lotten förbidar ofs alla:
Vårt lif och vårt minne är kort,
Och slaget, för hvilket vi falla
Det jagar ock vännerna bort.

Må hånda att någon dock finnes,
Som dröjer ännu i vårt fall;
Som åger ett hjerta, och minnes
Den redliga vänskapens kall.

Som förjande vandrar till griften,
Och tackar för lyckliga dar,
Och tackar för delade skiften
Med uttryck, dem ögat blott har.

Njut, Ådla, som flutat din bana,
Den heder som unnas åt få,
Att segra på människors vana,
Att dö, och att nämnas ändå.

Ditt minne skall troget förvaras
I tackfamma människors bröst;
Den lön du ej njutit, skall sparas,
Det barn, som du lemnat, till tröst.

En dag skall för henne fördubbla
Den sorg som hon än ej förflår,
Sen barnfröjdens leende bubbla
Bortsmultit i saknadens tår.

Då först skall en röst henne fåga,
Att hennes förlust varit stor,
Och att det är lyckligt att åga,
Och glåda en vårdnadsvård mor.

Dock är väl ditt barn öfvergifvet?
O nej! du det vårdar ännu:
O måtte det älskas i lifvet,
I döden begråtas som du!

KRIGSFÖRKLARING

MOT HERR GREFVE C.

AF FRUNTIMREN I ETT SÄLLSKAP PÅ
LANDET.

Vi kunne icke neka att Ert uppförande
våckt vår förundran. Ni har varit med på
de högtidligheter, som blifvit af välviljan
och artigheten anställda för att roa oss; men
de hafva mindre roat Er.

Ni stod och rynkte ögonranden,
Ni då och då på munnen drog,
Och några steg kring golfvet flog;
Ja, för att vara Pedagog,
Ni blott behöft ett ris i handen.

Orsaken, min Grefve, hafva vi försökt
gisfa; men vi hafva icke lyckats att finna
någon gällande. Låt vara, att Ni kan hån-
da saknade någon som var borta.

Men, fanns här icke en Jaquette,
Så smidig, fvingande och lått,
Att hon en Solo-dans kan göra
Tvers öfver Grefvens åkerfält,
Och med sin skospets endast röra
De ax som haglet icke fält;

Så skön, att Venus henne toge
 Att en af fina dufvor bli,
 Och fjelf ibland för ros skull droge,
 Och låt Jaquette få sitta i;
 Så god att intet mera felas
 Att henne bland Guds englar se,
 Ån att hon uti alla delar
 Sig ockfå klädde fäsom de?
 Och Fröken Hedda, skön som dagen,
 Då dagen aldravackraft är,
 Kan göra hvem som helst betagen,
 Som ej ett gråstens hjerta bår:
 Den ensam likvål undantagen,
 Som förr i Syftern blifvit kår.
 Fanns här ej sen en Fröken Ebba;
 Så vård det sköna namn, hon fick,
 För rimmets skuld en liten nåbba,
 Men eljest alltför föt och qvick?
 Och kan Ni vål Ert bifall neka
 Åt mången annan Grekisk Grace,
 Inom hvars tunna låtta gas
 De yra Kårleksgudar leka
 Och hålla dagliga kalas.
 Detsutom funnos här ju flera,
 Som med talanger och behag
 Vål kunnat Grefven animera
 Och öka pulsen några slag.

Det är ledsamt min Grefve, att Ni sett
 mindre glad ut än de andra, då det likvål
 var på Er som vi alltid råknat, och all-

drig blifvit bedragna. Allt har eljest förenat sig till att göra detta möte lika angenämt som lysande.

Han sitter i vår cirkel in,
Han, Konungens och Folkets vän,
Som Gustaf Adolfs barndom ledde
Och efterverldens skörd beredde;
Hvars lof vid Mälarns strand är hördt,
Och af ett tackfamt eko fördt
Från alla Finlands skår och backar;
Hvars glans ej tiden skymma kan,
Hvars godhet mången enskilt man
För sina glada stunder tackar.

Vi göra Er icke den orättvifan, min Grefve, att tro Er hafva varit kånslolös för den åra, ofs år vederfaren. Men det år brott nog, att ej hafva varit intagen. Ni har förolåmpat Kõnet, det vill fåga halfva menckligheten. Vi kunna ej förlåta Er.

Tiden skyndar, jag hoppas Ni förstår ofs utan vidare förklaring; men om Ni ånteligen få vill:

Så kan den fås utaf vår klinga.
Man vet, Ni strider som en man,
Och att er fot ej springa kan;
Men edert hufvud torde springa.
Vår mening slutligen förnim!
De råkas, våra Bataljoner:
Hår gålla inga andra rim,
Hår måste rimmas med kanoner.

BREF TILL FRU V.

Jag får der åran att till Hennes Nåd fända desfa verfer, som ännu borde öfverfes, och nödtorfteligen förbättras. Hennes Nåd torde undra, huru jag nu på en gång kunnat bli så beskedlig, (om jag eljest är det), och verkställa hvad jag länge sedan både bort och lätteligen kunnat åstadkomma. Dertill har fannerligen fordrats underverk, och ett sådant har verkligen inträffat med mig.

Bäst jag gick i trågårdsparken,
Och med forgsna blickar såg,
Huru sommarn låg på marken,
Vifsnad, gul och trampad låg,
Gick en engel vid min sida:
Hvarifrån, och när den kom,
Vet jag ej det minsta om;
Säkert såg hon någon lida
Och sjönk ner från himmelen;
För att vänligt trösta den.

Det är få mycket mindre antagligt, att jag drömt, som det var ljusa dagen, det inträffade, och som jag till den minsta omständighet kan berätta hela förloppet. Engeln hade lånat gestalten af en Kvinna: Englar göra det gerna. Jag mins tydligt huru den var klädd; huru den såg ut.

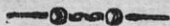
Hatten, en ibland de gröna;
 Som nu pryda Stockholms sköna;
 På ett rundadt hufvud fatt;
 Brun kapott med sammetsränder
 Dolde afundsam hvar skatt,
 Utom tvenne lena händer.
 Liljan, rosen, fina blad
 På des kender växlat hade;
 Hennes sköna ögon fade:
 Hon är god, och hon är glad.
 Vågar jag beskrifva växten?
 Nej, min penna fanfa dig:
 Går jag vidare i texten,
 Blir vifst engeln ond på mig.

Huru blef jag icke förvånad! Huru be-
 stört blef jag icke, när den högre varelsen
 fattade min hand, och fade med en stäm-
 ma som kunde smälta själen: Gif Fru V.
 de verser ni skrifvit, hon vill äga dem,
 glöm det icke!

Alldrig, alldrig glömmar jag,
 Gode engel! denna dag,
 Alldrig dig, och dina vänner.
 Om du menskors hjertan känner:
 O! då vet du alltför väl,
 Hur du dyrkas i min själ,
 Hur den evigt skall dig dyrka,
 Och det offer, du begår;
 Mera en belöning är.

Fordra prof af finnesstyrka,
 Fordra dygd och tålamod,
 Fordra tårar eller blod:
 Allt för dig jag kunde våga,
 Ingen glädje är så stor,
 Att jag den ej straxt försvor,
 Och så bitter ingen plåga,
 Att jag den ej gladlynt bår,
 Då du, engel, det begår.

Så ungefär uttryckte jag min känsla för engeln. Jag tyckte, att den fordrade för litet af mig, och jag ville göra något mer både för hans skuld, och för Hennes Nåd. Men huru stolt är man icke i sin lycka! Jag har ej en gång skrifvit råta rader, och det är likväl det minsta, man kan göra. Förlåt mig det, Ers Nåd! och om engeln träffas, så fåg henne att jag lydt dens befallning, så godt jag kunnat. Jag gifsar, att hon är mera förtrolig mot Hennes Nåd, än emot mig: Englarne hylla alltid de goda.

SÅNG TILL HERR LECTOR MOBERG.

På hans Födelsedag.

Du som ofta med din fång
Roat har de unga,
Unna äfven dem en gång
Till ditt nöje fjunga:

Låt ett tackfamt tänkesått
Öppet sig förklara
Njut det goda hjertats rätt:
Den att älskad vara.

Du är nöjd, då du gör gagn,
Då din post bevakas,
Springer ej på ryktets vagn
För att ses och skakas.

Ingen titel, intet band
Mödans dag belönar,
Ingen trogen Makas hand
Aftonen förskönar.

Men af mången Mor och Far
 Är ditt minne vördadt.
 Då du hugnat andras dar,
 Sjelf du glådjen skördat.

Glömmer någon yngling fig,
 Och hans gård du saknar,
 Skall han dubbelt tacka dig,
 När hans tanke vaknar.

Ångerfri och samvetsren
 Ler du med de unga.
 Än vid dagens sista sken
 Kan du hjertligt fjunga:

"Tänk! hvad fröjd på gamla dar
 Gubbens hjerta känner:
 Gammalt vin har Gubben kvar
 Än åt gamla vänner."

Chor.

Tänk! hvad fröjd på gamla dar
 Gubbens hjerta känner:
 Samma kärlek Gubben har
 Än bland nya vänner.

JULKLAPP TILL MIN SOPHI.

Sophi! du skall ej lottlös lemnas,
 Då alla andra Julklapp fått:
 Du vet ej huru mycket godt
 Af denna trogna hand dig ämnas;
 Men du skall vänta litet blott!

Ett hjerta gladt, som solens strimma,
 Och varmt och ädelt såsom den,
 Då hon i sommarns aftontimma
 Förgyller lundens ekar ån:
 Som, fastän fjelf ej tryckt af nöden,
 Dock ömmar hvarje ullings nöd,
 Ger tårar åt hans grymma öden
 Och åt hans hand ett odelt bröd;
 Som hvarje gång då det förspörjer
 En ålskvård dygd, ett vackert drag,
 Med ädelmodets afund förjer:
 Hvi var den lyckliga ej jag?

En liflig känsla för Naturen;
 Som tjuft dess mästestycken ser,
 Som gråter ömt med sommarfukren
 Och glädtigt med hvar blomma ler,

Som vintrens tid, då andra tårnor
Sött drömma åfventyr och dans,
Ser hånryckt opp mot nattens stjernor;
Ser genom tårar deras glans:
Och der! ifrån sitt fönster höher
En liflig suck till ljufets Far:
"O! åfven mig ditt öga röjer,
"Du vårdar ockfå mina dar!
"O! fast mitt hjerta ej kan hyfa
"En dygd få ädel och få ren,
"Som denna stjernan synes lyfa;
"Ifrån din thron ett återfken;
"O! låt dock hoppets stjerna tindra
"För mig i döden lika klar,
"Och intet moln mitt öga hindra
"Att se en skymt af dig, min Far!

Och ändtlig detta längre minne;
Som ej ger löften klockan sem,
Och klockan fex förgåter dem,
När balens fälla stund är inne,
Som ser en gammal barndomsvån
(Från höjden af sin egen lycka)
I dällden stödd mot nödens krycka;
Och känner honom strax igen,
Och ilar tjust emot hans möte,
Och trycker honom till sitt bröst,
Och gjuter suckar i hans sköte,
Och stammar med en bruten röst:

"O! aldrig än du mig förskjutit:
"O! kom med mig att vara fåll,
"Tillsamman vi vår morgon njutit,
"O njutom ock få lifvets qväll!
Som uppå tackfamhetens vingar,
Och med defs gård uti sin hand,
Långt öfver hafvens afgrund fvingar,
Långt bort till evighetens strand.

Sift Blygsamhetens Flor, som döljer
Alla defs dygders krans,
Såsom silfvermolnet håljer,
Genomskinligt, stjernans glans.

Men ack! hur ödet mig förskjuter
Med famna evigt kalla hand!
Just då i hundra convoluter,
Med hundrade figill och band,
Jag mina skåncer innesluter:
Då öppnar sig min låga dörr:
En Gosse fram till bordet tråder,
Klädd uti regnbågsgröna klåder,
Hvars mönster jag ej skådat förr.
Uppå hans läppar glädjen myfte,
Uppå hans kind en ros försvann,
En annan opp i spåret rann.
Hur skönt det svarta håret lyfte!
Hur ömt det bruna ögat brann!
Ack! min Sophi — mitt hjerta ryfte,
Dú knappast är så skön som han!

"Hvem skall den afundsvårda blifva,
Som brinnande utaf begär
I afton grymt skall fõnderrifva
Det pråktiga paketet der"?

Så frågar han, och jag var fårdig
Att fåga hvad som var deri,
Att fåga att det var Sophi,
Som tusen andras offer vårdig
Af mitt ej kunde smickrad bli.

"Ack stackars du, som är bedragen!
Sophi har allt det der förut,
Allt från sin födelseminut,
Allt från den stund, hon fick behagen."

Så smått förarglig fæde han,
Och skjuter af sin spånda båga,
Och hastigt som defs pil försvann,
Och lemnar mig åt fårets plåga,
Och lemnar mig åt denna låga,
Som ej af tårar släckas kan,
Som suckarna ej yppa våga.

PÅ EN TASKBOK.

Tag mot en julklapp, fast ibland de ringa.
Men bättre att ge någon, än ge inga.
Om gåfvans värde döms af hjertat, som den gett;
Då åger denna ett.

Det ges en konst, att få sin taskbok bruka,
Att hon kan likna enkans oljekruka,
Som nyttjades hvar dag, och tömdes ej ändå;
Men hon är känd af få.

Man öppne henne, såsom du, för nöden:
Så skall en gång, den store plundrarn, döden;
Der hitta på ett mynt, som går i grafven än:
Det är välsignelsen!

LILLA HEDDA

Till sin Pappa på hans födelsedag.

Små flickor äro rådda,
Och få år äfven jag;
Och aldrig har vål Hedda
Gjort vers, förrån i dag.

Dock huru fäde Mamma?
Om känslan blott år fann,
Så år det juft det famma,
Om versen ej år grann.

Jag kan ej sjunga, Pappa,
Hur god du år mot mig;
Jag kan blott hjertligt klappa,
Och hjertlig kysa dig.

Och stundligt nederkalla
Ditt ömma hjertas lön,
Från den, som vårdar alla,
Och hör den lillas bön.

SÅNG

HOS MIN LYCKLIGE VÄN.

I kretsen utaf glada vänner,
Der ingen afund något stör,
Jag sjunger, hvad mitt hjerta känner;
Hvad deras hjerta gernar hör.
Din husliga, din ljufva lycka
Skall bli mitt ämne denna gång;
Och aldrig ämnar jag förtycka,
Om den är bättre, än min läng.

Du är ej dömd, att ensam vandra
Den långa öknens törneftig;
Nej, lemnas du af alla andra;
Så fins dock en, som följer dig.
Hvad andra sökt och tänkt sig finna,
Men länge nog få föka än,
Det har du funnit — en Gudinna?
Nej, mycket mer — en verklig vän!

Ditt bord är tarfligt, men det dukas
Utaf din maka, och är ditt;
Der aldrig grannfrun förödmjukas,
Men hon är nöjd, likfom vid sitt.

För dig må skeppet gerna stranda,
Som andra världars håfvor bår:
Ditt vin är glädjens fria anda,
Det goda skåmtet din desert.

Du ej din gömda skugga byter
Mot högdens glans och slipprighet.
Du af des mörker icke skryter,
Men du des lugn vårdera vet.
Bekymret åker stora vågen
Din undangömda port förbi,
Och Fredens boning är belågen
Uppå din tomt: — du bor deri!

Ja, lycklig du, som glädjen njuter
Af ömhetens föreningsband;
Hur ljust din trogna hand du sluter
Uti en lika trogen hand!
Hur rikt du finner dig belönad
För dagens mödor af din qväll,
Som af din maka blir förskönad,
Af vänner delad i ditt tjäll!

Dig drabbar icke ångrens finårta
Af brottsliga passioners rus;
Nej, du blef herre i ditt hjerta,
När du blef herre i ditt hus.

Din lefnads ändamål är gifvet:
Du vet defs värde och defs vikt.
Med fans du vet att njuta lifvet,
Och glad, du fyller opp din pligt.

Du skall ej någon oro känna
För minnet af ett blygsamt namn:
Du har en efterverld, och denna
Är barnet i din makas famn.
Det är din enda ärelystnad,
Att i din dygd få lefva kvar;
Att, när du gått till evig tyftnad,
En vän må fåga, hvad du var.

Må himlen edra dagar skona
För stora sorger, ej för små,
Att ålderdomens hederskrona
Må båras lätt af begge två;
Att när en gång de blifva ljumma
De kånflor, hvilka brinna nu,
Hon blir en glad och treflig Gumma,
Och ej en knarrig Gubbe du!

PÅ EN AFLEDEN MAKAS PORTRÅTT.

Du enda återstod utaf en dyrbar lycka,
 Som hoppet sträckte ut till mina sista dar,
 Med tårar, till mitt bröst vill jag dig ofta trycka;
 Och fåga till mig fjelf: Jag mor och maka var,
 Jag är det icke mer: jag vandrar här i sanden,
 Och ser min middags sol af moln och töcken skymd,
 Och väntar blott en vink utaf den trogna handen,
 Att kallas härifrån, och till en högre rymd.

S K Å L.

TILL HERR GREFVE C.

A propos af surprenera,
Fins hår ingen *Nils* i dag,
Som man kunde gratulera
Efter gamla verldens lag?
Jo, vi helpa er, min Grefve,
Er vår vördnads föremål,
Med det enkla ordet: *Lefve!*
Med det glada ordet: *Skål!*

VID ETT BESÖK PÅ EN SKÖN
LANDTGÅRD.

TILL FRÖKEN **

Jag tänkte: ån skall himlen gifva
Åt mig en klar och lycklig dag;
Ån bygdens tjugafte behag
En flocknad känsla skola lifva.

Men ögat, skumt af hjertats qual,
Såg åfven der en ryflig öken;
Naturen har en svår rival
I Er, min nådigaste Fröken.

I ANLEDNING AF EN INSKRIFT PÅ EN BILD AF FRU L--N

"Fru L--n en ibland de nie"

Kors! ropte minnets mör och sägo mulna ut:

Vi äro nie ren förut.

Vål! fäde en till slut

Jag skrifver mig: en af de tie

Förträffligt! ropte alla nie.

EN MODERS SÅNG

VID SIN SPÅDA DOTTERS GRAF. *)

Mitt goda barn! du rycktes från mitt sköte;
Men du togs opp utaf en bättre famn.
Der skall en gång jag glädjas af ditt möte:
Hår har jag blott din aska och ditt namn.

Rörd sjunger jag den ton, som du mig lärde,
Som du mig bjöd att sjunga till min tröst.
Den år få ljuf, få heligt år defs vårde;
Ty uti den, jag hör din egen röst.

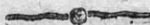
Tack! goda Barn, för desfa korta åren,
Då, glad och frisk, vår rikedom du var,
Din fjål gick bort, en Engel gick i spåren,
Och himlens lån till himlen återbar. —

---

*) Denna Sång är författad af följande anledning: Fröken Anna Maria Bruncrona, dotter af Öfverste-Löjtnanten och Ridaren Bruncrona, ett barn af fem års ålder, då hon vid sin dödsfång såg sin moders sorg, sjöng till hennes tröst några ord, dem hon sjelf uttänkt, på en melodi, som hon ofta förr sjungit, och till hvilken äfven desfa verser äro författade.

Tack, goda Barn, du än i dag ofs fågnar;
Du lindrar fjelf den sorg, du kostat mig.
Till jordens Far bår upp på våra vågnar,
En tacksam suck för hvad han skänkte dig.

Det enda arf, som vi förmått dig gifva,
Vålsignelsen, du redan den uppbår.
Djup var vår suck: O! må hon lycklig blifva.
Gud hörde den: du evigt lycklig år.

BABELS TORN.

Det är en gammal finnrik fabel,
 Som ofta jag funderat på,
 Om det der Tornet uti Babel,
 Som själfva himlen skulle nå.
 Ifrån min barndom den mig brydde;
 Men, då jag frågade min far,
 Hvad den historien betydde,
 Fick jag af honom blott till svar:
 Att jag en nåsvis pojke var.

Mer ej behöfdes, för att reta
 En glad och liflig ynglings häg:
 Jag ett fchatull i fagan fåg,
 Och ville åndteligen veta,
 Hvad hårligt i defs lådor låg.
 Omfider är mitt fyfte vunnet:
 Ett rart och dyrbart monument,
 Som ingen hårvare förbrånt,
 Och ingen forlkare har kânt,
 Är nyfs i Orienten funnet,
 Och hit till Europa fåndt.

Det är det stora protokollet,
 Som uppå Tornets första dag
 I själfva Babel blifvit hållet:
 Hvaraf se här ett sammandrag.

Så vida det år nog befannadt;
 Att all slags kunskap på vår jord
 År och förblifver intet annat,
 Ån visfa fogningar af ord;
 Men orden stundom bry förbannadt:
 Så har ett fällskap i vår stad
 Sig låtit vara angelåget,
 Att nå en högre kunskapsgrad,
 Och driftigt, men ej oförvåget,
 Beslutit, att en himmelsfärd
 Vål vore fina vådor vård.

För stoftets åttling, hvilken åra
 Att se, att höra sjelfva Gud,
 Och att till jorden återbåra,
 Så om hans väfande som bud
 En fann och oförfälskad låra!

Det år få många klagomål
 Som dag – och stundligen inlöpa;
 Att man hvar sanning måste köpa
 Med alltid nya tvifvelsmål.
 Det år få mycket, man bör veta;
 Det år få litet, som man vet;
 Och sanningen ofs tyckes reta,
 Blott för att göra ofs förtret.

Men om vi en gång kunna skryta;
 Att hafva talt med sjelfva Gud:
 Farväl! med alla toma ljud!
 Då fulla skål ofs icke tryta.

Då skola vi med egen syn
 Ranfaka himmelens planeter;
 Och följa alla de kometer
 Som promenera omkring skyn:
 Då skole vi förutan irring
 Och utan svindel och förvirring
 Se öfver, i en enda blick,
 Naturens djup och kraft och skick,
 Och alla andra verldar känna
 Med lika fåkerhet, som denna.
 Då skall det stora tid och rum,
 Och vacuum, och spatium,
 Och mobile perpetuum,
 Och mycket annat stort och viktigt
 Förklaras lika snart, som riktigt.
 Då skall det icke mer bero
 Af någon gifsning eller tro,
 Om andar svåfva öfver jorden
 Och hvarest de för öfrigt bo,
 (Jag trodde alltid här i norden).
 Då skall man ändtlig upplyst bli,
 Hvarföre människan skall kallas
 Och äfven tro sig vara fri,
 Dock af den minsta nyck befallas
 Att gå i lastens slafveri;
 Hvarföre man i alla tider
 Predikar dygdens fälla lott,
 Och bojer åt des vänner smider;
 Hvarföre lasten fällan lider
 De straff, man honom förespätt.

Då skall man åndteligen veta,
Hvad våg det onda kommit till;
Hvarföre Eva retas vill,
Och hvarföre ormen skulle reta.
Då skall vår fjåls odödlighet
Ej blott bli trodd, men folklart vifad.
In fumma — vår förtjenft beprifad,
Vår rätt till namn och ryktbarhet
Med alla slags bevis bevisad.

Ren torde låfaren förftå,
Och granskaren benåget finna,
Att åndamålen, man tänkt vinna,
Ej voro barnsliga och finå,
Och att man måfte himlen hinna,
För att de åndamålen nå.
Jag vill då icke mer citera
Af forskningar en tallös mängd
Ur protokollet, hvilkets längd
Med Tornets höjd tycks accordera,
Men låter Tornet färdigt stå
Så färdigt fom det kunde blifva,
Och låter folket klifva, klifva
Och åndteligen fpetfen nå.

Nu tror man sig i himmeln vara,
Och intet mera stå igen,
Ån blott att öppna ögonen,
Och hela verlden öfverfara.

Men huru fnöpligt! huru dumt!
 Det arma folkets hjerna svindlar
 Och ögat blir i haft få skumt,
 Som om det hade tio bindlar.
 Så mycket fåg man dock till flut
 Att himlen syntes lika nåra
 För deras ögon som förut
 Och det var mycket, på min åra.

Hvar blifva nu de ftora fynd
 Som skulle kröna himlafården
 Är det ej skam, är det ej fynd
 Att spela gåck med hela verlden?

Må låsarn gifva sig tillfreds!
 Om man ej hann till Zeniths spets
 Och öfverfåg den vida verlden,
 Från solens höjd hit ner till vrån;
 Om ingen promenad i mån,
 Och ingen dans i andeverlden,
 Förtjusade den svåra fården;
 Om man på fjålens andlighet
 Med händerna ej kunde taga,
 Ej infåg tingens verklighet
 Skild från de fyner, som bedraga;
 Så fåg man likväl mycket mer,
 Ja ganska mycket mer, än andra;
 Ty den mot höjden sig beger
 Naturligtvis långt mera fer,
 Än de som qvar i dålden vandra:

Och tog för öfrigt sitt parti
 Det klokaste, som kunde vågas;
 Att aldrig tyft och svarslös bli
 Vid hvad på jorden kunde frågas.

Men var det icke högt fördömdt;
 Att hur man opp från jorden sträfvat,
 Och mellan idel solar sväfvat,
 Så hade man de språk förglömt,
 Som taltes ner i dödligheten.
 Och icke nog, att allmänheten
 Ej minsta ord af dem förstod:
 De kunde ej förstå hvarandra.
 Den ena skrek emot den andra
 Med myndig röst och hetligt blod.
 Knappt hann den ena konstruera,
 Förrän den andra fonderref;
 Tills ingen trefs i Tornet mera,
 Som blott en stolt ruin förblef.

EN LITEN LÅXA TILL ASPASI.

Du hör ej loford, Aspasi;
Nej, du är nöjd att dem förtjena;
Och skall du ändtlig smickrad bli,
År det af spegelns grace allena.

Du mins en dag, då bland attrapper
En flätlig ode till dig kom;
Men den fick afked på grått papper,
Och vände ganska snopen om.

Du mins ockfå en elegi,
Så pjunkande och få bedröflig;
Att den bordt röra Aspasi,
Men ach! den fann dig lika höflig.

Skall detta vara modesti?
Kan detta icke stolthet vara?
Ditt samvete, min Aspasi,
På desfa frågor måste svara.

Jag tänkte, jag, att modestin
Stod i en blygsam blick att låsa,
Och ej i denna Spanska min,
Som rynkade din Finska näsa.

Dock, om din blick så vifs, som hvafs,
På dina nie fyftrars vågnar,
Gaf tvenne rimmare sitt pafs,
Då tror du ej, hur det mig fågnar.

Det borde väl ej fågna mig,
Hvars fkinns en dag det torde gålla:
Emedlertid, pris vare dig,
Som slog två flugor med en fmålla.

Och når fskall fmållan riktigt låra
De vittra namnsdagsflugor hår,
Som verlden med fitt furr befvara,
Hur pinfamt deras låte år?

Ditt ådla kôn blef ockfå dômdt,
Att utaf desfa kråk befôkas;
Och når år kônet väl förglômdt,
Då tålamodet bör förfôkas?

Pris vare derför hvar och en,
Som dem på nåfan litet knåpper,
Och med en vinge och ett ben
Dem åt fin utflygt återflåpper!

Men om en yngling, ôm och kår,
Och blygsamt utur fskuggan dragen,
Åt dig ett redligt offer bår,
Och med detfamma åt Behagen.

Om vid den tår, han dig befvår,
Som verkligen hans öga gjuter,
Som icke endast pennans år,
Att hon hans offer ej förskjuter;

Och du ändå år lika qvick,
Att høgmod åt den stackarn blicka,
Då år du icke mer den flicka,
Som alla hjertans bifall fick.

Då år du blott en nippertippa,
Som fnörper mun, som gör sig till,
Som ber få nödigt att få slippa
Hyad hon få gerna åga vill.

ANDRA PRISET.

Det är en hugnad, att gå långt
 I allt hvad man sig företager;
 Men årans tempel är få trångt,
 Och tusen flitas om en lager.
 Dock äfven den vårderas ju,
 Som, fast han icke spetsen hunnit,
 Likvål det andra priset vunnit,
 Och är en narr, få pafs, som du.

Du nöjs med dina örons längd,
 Du bår ej bucklor, som en fröken,
 Och öker icke stadens mångd
 Af granna karlar eller spöken;
 Men själen, du utspökar den,
 Du hvarje trampad ros begråter,
 Och knapt en flugas mord förlåter:
 Du är en narr, du ock, min vän!

Du tror ej, att hvart ögonkast,
 Som en Corinna tåckes blicka,
 Bevifer, att hon straxt är fast,
 Och fast för evigt, stackars flicka;

Men hennes fuck, du tror ju den,
Och hennes gråt, och hennes eder,
Och hennes dygd, och hennes heder:
Du är en narr, du ock, min vän!

Du vandrar icke torgen kring,
För att din vackra fjål få visa
Åt hvem som helst för ingen ting;
Och för att bli en allmän visa;
Men inom hus du blottar den:
Du låter dina vänner skåda,
Och nagelfara hvarje låda:
Du är en narr, du ock, min vän!

Du bår ej i ditt öppna krås
En gyldne Zittra, som ett minne
Af fånggudinnan, det förstås,
Som herrskar ännu längre inne;
Men du, din lyra stämmer ån,
Och tror ej folk ha annat göra,
Ån att defs rara visdom höra:
Du är en narr, som jag, min vän!

MAN FÖRSÅGER SIG LÅTT

I HETTAN.

En Jungfru, nåbbig, skön och grann;
Och icke obehfvad heller,
Sig par bricol i lek befann
Bland idel Fröknar och Mamfeller,
Och sprang få vål som någon ann.

Det blef ett våsen, kan ni tänka:
"Nej! detta är den sista qväll,
Som jag för min del springer Enka":
Så svor hvar Fröken och Mamfell.

Men en var bittraft bland dem alla:
Hon gick till flickan, der hon satt,
Och fast hon såg des tårar falla,
Så sporde hon med bittert skratt:
"Hvad har Prinsesfan att befalla"?

Nu kunde Jungfruns kavaljer
Ej svälja harmens galla mer:
"Min nådiga! tänk på att bruka
En verkfam kur för afundsjuka;

Tänk, om den Jungfrun skulle bli
En vacker dag Mamfell, som Ni"!
"Men jag förfäkrar Er min Herre,
Föll Damen in med raferi,
Att jag kan aldrig *Jungfru* bli":
Han sade blott: "få mycket värre":

ROSEN, FJÄRILN OCH BIET.

En rosenbuske skön och purpurklädd
 Sig speglar tätt vid bäckens klara brädd,
 Kring blomstrens kalk våt tufen fjärlar kryssa,
 Och fänka sig, och smeka dem, och kysa,
 Och flyga bort igen.

En fjäril dock bland tufen trogen är
 Den täcka ros han evig trohet svär,
 Och som hans suck kan blifva himlens vilja;
 Skall ingen dödlig hand dem skilja,
 Nej icke döden sjelf.

Hur skönt, hur ömt är detta skådespel!
 Huru nära tager hjertat deri del!
 Men ach! då fjäriln, lilla fjäriln njuter
 Då står jag här, och mina tårar gjuter,
 Och saknar, saknar blott.

Och ännu mer, ett djerft och girigt bi
 Blir tjuft i blomman, blott af industrie;
 Det är så snålt och nitiskt att förvärfva;
 Och blomman får så mycken honung ärfva
 Och kupan är ej full.

Ett dödligt flyng blir lilla fjärilns lott
Och biet fuger blomman, fuger blott,
Och når det plundrat få sin ömma maka,
Det flyger bort och kommer ej tillbaka,
Och blomman dör af forg.

STICKELBÅRSBUSKEN.

Emma gick i trågårdsparken,
För att plocka stickelbår;
Och att lindra sitt besvär
Föll hon uppå knå till marken:
Ach! hur skön hon ligger der!

Men hon räckte knappast handen;
Förrän taggen kinden stack,
Och hon ropade ett ach!
Men vid spegeln, hvilka ach!
När hon såg den fula randen,
Himmel! himmel! hvilka ach!

Dock! det är att sorgen låtta,
Om för någon trogen vän
Man blott får berätta den:
Emma visste ockfå detta,
Fast att fåga fanningen,
Hon ej haft få mycket ån
Att i detta fall berätta.

Ockfå kom det för Pylad
Samma afton, som det hände;
Ryktet fina vingar spånade,
Flög som skvalret i vår stad:
Hu! jag ryser, hvilken rad!

Når Pylad får Emma råka,
Emma, som hans hjerta tåndt,
Kan ni tænke, hur de språka
Om det fæslige som håndt.
Gosfens øga, på den skøna,
Fåstødt, ømsom gret och brann:
"O min Emma ingen ann,
Så kan blott tyrannen løna
Alla knåfall, dem han vann."
"Hå! det hånder mången ann,
Att beløna såsom han,"
Føll hon genast in, den skøna.

Gosfen, vaknad ur sin drøm,
Svarar med en bruten stamme,
Men en stamme, redligt øm:
"Ja, min dyrkansvårde Emma!
Ja, det hånder mången ann,
Att beløna såsom han.
Med min hela kånslas styrka
Svor jag, att dig redligt dyrka,
Har jag redligt dyrkat dig:
Huru har du lønat mig?
Kinden bleknad, øgat tårødt,
Tanken mørknad, hjertat fårødt,
Fråga ån en gång af dig:
Huru har du lønat mig?"

BLOMMOR TILL DE SKÖNA.

En Blåklint till Stifts-Fröken E.

Min aldranådiga Fröken,
 Var nådig mot de små försköken,
 Och tag den blomma, hjertat ger:
 Hon liknar himmelen och er.

En Tusenskön till Glycér.

Hon skön, som tusen blommor, är,
 Men ej så skön, som en Glycér.

Smultronblommor till Eva.

Jag vet ej, om jag är bedragen,
 Men det är visst, att helst åt er
 Jag desfa tåcka bilder ger
 Utaf de nyttiga behagen.

En hvit Törnros åt Charlott.

En ädel oskuld utan flård,
 Är lika fällsynt i vår värld,
 Som denna blomma var för mig:
 Jag fann blott en, den ger jag dig.

En Leukoj åt Rosali.

Så ådel blomma fällan gifves,
Som denna år, min Rosali:
Hon liknar dig, ock deruti,
Att hon i fönster gerna trivves.

En Nattviol till Iris.

Den blomma, jag åt dig förår,
I nattens timma skönast år.

En Kattfot till Stina.

Du, som få mycket har att göra
Med nåstans aldraminsta fel,
Får denna Kattfot på din del
Att egna brister varsammt röra.

En Prestkrage åt Agneta.

Den, som på mången fyndig bal
Har hållit andeliga tal
Mot denna snöda verdens flård,
Är fåkert denna blomma vård.

En Sammets-ros till Carolina.

Men hvilken fatts af desfa tvenne
Är fannast? Har jag tänkt ibland.
Klär blomman Carolinas hand,
Klär icke handen mera Henne?

En Klocka till Malin.

Kors ! ej få snedt ditt öga hvålf,
Jag blott en Klocka djerfs föråra;
Men det beror utaf dig fjelf,
Hvar du behagar henne båra.

En Lilja till Aspasi.

Hon måste dö, fen hon år bruten,
Hon måste dö uppå minuten,
Hon måste dö af jaloufie
Uti din barm, min Aspasi.

En Nejlika till Mina.

Kyfst af den ena Gracen nyfs.
Af Euphrosyn *), hur nåns Ni klandra
Dets djerfhets, om en vänlig kyfs
Hon åfven hoppas af den andra?

Till Sophi.

Jag velat dig en blomma spara,
Som lik min ömhet skulle vara;
Men fåfångt, fåfångt hjertat vill;
En evig blomma fins ej till.

*) En Fjäril.

FASTLAGSRIS.

Till Fredrika.

Jag gick till skogen sjelf, att knyta
Åt dig ett litet fastlagsris:
En fånskild qvift för hvar caprice
Jag i min enfald tänkte bryta;
Men — spara dina ögnakast!
Det blef ej ris — det blef en qvift.

Till Sophie.

En qvift af myrten, som jag sparat
Till minne af en lycklig stund,
En af cypress, som jag förvarat
Till minne af en sorglig stund:
Se der det ris, jag torde våga,
Att lägga ned för min Sophi:
Låt det ett flygtigt minne bli
Utaf min ömhet och min plåga!

Till Clara.

Som barnet år, så bör ock rifet vara:
Och därför blir en blomma ris åt Clara.

IN PROMTUER.

Till Julie.

Lägg bort er parasol: hur kan vål solen nännas;
 Att se de unga rofor brännas,
 Dem hon få gerna ser?
 Nej, bår er parasol: och låt defs skugga vara
 Ett skydd för mången mot den fara,
 Att bli förblindad utaf Er.

Till Lilli.

Jag sade åt min hand: var god och skrif
 En liten vers, och den åt *Lilli* gif:
 Och handen svarade: jag inga verser skrifver;
 Men jag mig sjelf i deras ställe gifver.

Till Clara.

Se här en liten vers, som nog min hjerna brytt;
 Om pennan varit snäll, och blott mitt hjerta lydt;
 Så skulle denna versen vara
 Den skönaste jag gjort, — ja skön, som Clara!

FLUGAN OCH LJUSET.

En fluga ser ett ljus,
 Och af sig sjelf förgåten
 Och nåsvis, som hon är,
 Och hetfig och förnåten,
 Hon flyger till, vill slåcka det, blir vred,
 Och dubbelt fina vingar spänner;
 Men i det samma hon sig bränner,
 Och faller vinglös ned.

Hvartill skall denna Fabel duga?
 Jag svarar utan allsköns krus:
 Man lär deraf att ej en fluga
 Bör slåcka ljus.

CLARAS KANARIEFÅGEL.

Van att med förtjusadt öra
Franska Nåktergalar höra,
Clara! lyfsna dock en gång
Till din egen fågels fång.

Glad han hålfar morgonfolen,
Men når Clara far i skolen,
Lutar han sitt kufvud ner,
Mågtar han ej fjunga mer.

Chåfen uppå gården röres,
Och hans flåmma åter höres,
Var välkommen, qvittrar den,
Lilla Clara, hem igen!

Född med hjerta för att ömma,
Kan du vål din fågel glömma?
Vårda detta lilla djur
Och gif trefnad åt defs bur.

Undan med den flygga katten!
Friskt med lóf, friskt med vatten,
Och en fåckerbit ibland
Utur Claras egen hand!

Minsta fågel tydligt känner
Sina vårdare och vänner;
Tackfamhetens minsta ljud
Ej försmås af fjelfva Gud.

P S A L M E R

i

Gamla Svenska

Psalmboken,

Omarbetade.

P S A L M E R

Gamla Sveriges

Omströket

N:o 84.

1.

Hela världen må sig fröjda;
Kladd i glädjens högtidskrud,
Och med röster, tackfamt höjda;
Sjunga varelfernas Gud!
Samlens folk från stad och land;
Sjungen Skaparns allmaktshand!

2.

Med fitt varde Han oss väckte;
Utur intets djupa natt;
Stundligen ett fallet Slågte
Bjuder han en evig skatt,
Renad dygd och renad fröjd
I de ljusa Himlars höjd.

3.

Tacken! Honom i hans tempel!
Fäder! Mådrar! skynden dit,
Gifven edra barn exempel
Af ett varmt och värdigt nit!
Sjungen med förenta ljud
Nådens och Naturens Gud!

N:o 95.

1.

Jag lyfter mina händer
 Till Skaparns ljusa borg,
 Från den Han hjälpen sänder,
 Och lindrar jordens sorg;
 Från den Hans Fadersöga
 Är lika nådigt sträckt
 Till ringa som till höga,
 Till Ängel och Insekt.

2.

Om någon gång Du låter
 Mig slinta i mitt lopp,
 Så lyfter Du mig åter
 På hulda armar opp.
 Der farorna sig dölja,
 Din hand ledsagar mig;
 Och Änglarna mig följa,
 Då jag går Dygdens stig.

3.

Det onda själft Du vänder
 Till vinning för min själ,
 Och ingen ting mig händer,
 Som icke slutas vål.
 Min barndomsstig Du jemnat,
 Min ungdomsvårn Du var;
 Och fåkert frid Du ämnat
 Åt mina sista dar.

N:o 106.

1.

Ditt namn, o Gud! jag lofva vill
Och utan afbrott prisa:
Förlåna fjelf din nåd dertill
Och bästa fåttet vifa!
Min Gud, min Konung och min Far!
Jag helgar mina korta dar
Till din förtjenta dyrkan.

2.

Du, Herre! stor och herrlig är,
Och grånsloft är Ditt vålde,
Din thron Du öfver molnen der
Långt från vårt öga ställde;
Men i de under kring ofs ske,
I Dina verk, Du båd ofs se
Ditt evigt dolda Våsen.

3.

Jag tala skall om Dina råd
Och Dina styrfel-grunder:
De kunna döljas, men Din nåd
Jag skônjer alla stunder.
Din godhet skall af våra barn,
Och deras barn och barnabarn,
Beundras och välfignas.

4.

Allt hvad Din vifa allmakt gjort;
 Allt hvad Du lif tåckts unna,
 Skall vittna, att Ditt namn är stort;
 Din herrlighet förkunna,
 Skall vittna, att Du är en Far,
 Hvars godhet vårdar allas dar,
 Hvars famn för ingen slutes.

5.

Du spisar med ett ymnigt mått;
 Och utan någon möda,
 Allt hvad som lif och anda fått
 Och väntar af Dig föda.
 Du öppnar blott Din rika hand,
 Och genast öfver stad och land
 Vålsignelferna strömma.

6.

Af evighet Ditt rike var,
 I evighet det blifver.
 Den lag, Du gaf i fädrens dar,
 Du än i dag ofs gifver;
 Ännu från samma Sinai,
 I samma hjerta höre vi
 Din dom och Dina åskor.

7.

Du ålskar dem, som ålska Dig
Och med fannt alfvar dyrka;
Din nåd i straffet röjer sig,
Ty bördorna ge styrka;
Du lyfsnar till den frommas bön,
Och dubbel får han dagens lön,
När aftontimman klämtar.

8.

Du rättvis är, o store Gud!
I allt hvad Du besluter,
Och öfver våra klagoljud
Förlåtelsen Du gjutur:
Ty tag emot en tacksam gård
Af oss och af den efterverld,
Som på vårt stoft framträder.

N:o 143.

1.

O, Jesu! tröstrikt är Ditt namn,
I farans stund vår fåkra hamn,
Vår bästa tröst i forgens dar,
Vid Håmnarns domstol vårt försvar.

2.

Guds enda Son, men dock vår Bror!
Hur var Din kärlek icke stor!
För ofs, du nöjd gick korset mot,
Och led och dog förutan knot.

3.

Af dig är all vår falighet,
All dygd af din rättfärdighet
Af dig all glädje och all tröst,
Och samvetsfriden i vårt bröst.

4.

Tag, Jesu! tacksamhetens gård
Utaf Din återlösta verld!
Hon glådes, att af dig bero,
Och lofvar dig en evig tro.

N:o 144.

1.

Jefu! du min skatt, min åra,
 All min glädje, all min tröst!
 Djerfs ett stoft det hoppet nära
 Att du höra vill defs röst?
 Ja, du svarar i Ditt ord,
 Ja, från nådens tröstebord.

2.

Jefu! om jag går att börja
 I ditt namn allt hvad jag gör,
 Skall jag då ej framgång spörja
 Och få sluta som jag bör?
 Ja, du svarar i ditt ord,
 Ja, från nådens tröstebord.

3.

Om mig hjertats känslor mana
 Och jag griper verket an,
 Att, med dig, gå dygdens bana,
 Är min tro på dig ej fann?
 Ja, du svarar i ditt ord,
 Ja, från nådens tröstebord.

4.

Om jag lägger mig att sofva
Med en hjertlig suck till Dig;
Kan jag mig ju såkert lofva
Att Din hand skall skydda mig?
Ja, du svarar i ditt ord,
Ja, från nådens tröstebord.

5.

När jag flutar mina dagar,
Hjertligt lutad mot Din hand;
Du min anda ju ledsagar
Till ett lyckligare land?
Ja, du svarar i ditt ord,
Ja, från nådens tröstebord.

N:o 184.

1.

Helge Ande, hjertats nöje,
Bästa skatt och högsta tröst!
Vi i dag med vörtnad höje
Till Ditt lof en tacksam röst.
Uti templet samlas vi,
Och Du skall vårt ämne bli:
Vårdes fjelf vår andakt lifva,
Att den Dig må värdig blifva!

2.

Du är den förnämsta gåfva;
Skänkt af jordens bästa vän,
Som han tacktes alla lofva,
Hvilka hjertligt önska den.
Du gör ordet fast och sannt,
Du är nådens dyra pant,
Du ger ljus åt våra tankar,
Hoppet vingar, tron sitt ankar.

3.

Sanningens och dygdens källa!
Sällhetens och glädjens brunn!
Att mitt hjerta tillfredsställa,
Några droppar mig förunn!

Gif min anda vittnesbörd,
Att af Gud jag blifver hård
Som ett barn, sin faders hugnad,
Så är jag förnöjd och lugnad.

4.

Du är ned af himlen gjuten,
Likt det ljufva fommars-regn;
Frid och tröst är med mig fluten,
Skaparns mildhet nåd och hågn.
Vårdes friska opp min fjål,
Vårma den för andras vål,
Ådla kånflor deri lifva
Och till mogna dygder drifva.

5.

Icke vågar jag utgrunda
Skaparns dolda styrfelfått:
Nej! de tidehvarf som flunda
Skola göra honom rätt.
Nog af kunskap åger jag,
Då jag vet Guds strånga lag.
Vårdes Du mig styrka unna,
Att den redligt fylla kunna.

6.

Du är helig och misshagas
Utaf allt hvad fyndigt är;
Du ur hjertat plötsligt jagas
Af hvart enda stormbegår.

O! men hör min böneröst,
Åg Ditt tempel i mitt bröst,
Kufva småningom begåren
Och ryck från dem mordgevären!

7.

Du är blygsam, lik en Dufva,
Hatar stoj och öfvermod,
Vill den bittras fjål förljufva
Och den starke göra god.
Lär o! lär mig samma dygd!
Låt mig fredas i des skygd
För det tadel, som mig fårar,
För det smicker, som mig dårar!

8.

Hjelp, att jag mot fynden stråfvar,
När jag stapplar var min staf,
Gif mig mod den stund, jag båfvar!
Slut mitt öga och min graf!
När den öppnas skall en dag,
Gif då nåd att åfven jag,
På Förfonarns högra sida
Glad mitt domslut må förbida!

N:o 229.

1.

Ack blif hos oss, o Jesu Christ!
 Han stundar snart, han stundar vifst
 Den aften vi oss förespått
 Som straff för våra många brott.

2.

Nu år Din Kyrkas forgetid;
 Kring hennes murar spörjes strid;
 Allt andas split och öfvermod
 Och intet saknas, utom blod.

3.

Vid Korsets fot står Sanningen
 Och ser med tårar på sin vån,
 Hon mins att Du i forna dar
 Bland bödlar hennes fackla bar.

4.

Hon mins, att Friden var ditt bud,
 Att du var fånd af Fridens Gud
 Och att ett allmänt brödraband
 Kring jorden fästes af Din hand.

5.

Man verkar mot ditt ändamål:
Den ena med sitt känsloprål,
Den andra med sitt kalla blod,
Sin skrytsamhet, sitt öfvermod.

6.

Du dyrkas dock som Vis ännu,
Men man är visare än Du.
Förnuftet föker måstra Gud
Och skapa om Hans gamla bud.

7.

Din sak, o Jesu! lägges ner,
Din åra skymmes mer och mer:
Du har dock hår och der en vån.
Vålsigna, trösta, bistå den!

8.

Ditt ord var under seklers lopp
Vår fäkra borg, vårt enda hopp.
Låt oss behålla uti ro
Vårt sinneslugn, vår enkla tro!

9.

Gif att ditt ord oss lyser fä,
Att vi bland villor icke gå,
Men uppå Dygdens jemna stig
Må nalkas Himmelen och Dig!

N:o 231.

1.

O Gud! det är vårt hjertas tröst
Att i Ditt tempel dröja,
Att lyfsna till Din viljas röst
Och böner till Dig höja! —
Hur ljus är helgedomens prakt!
Hur herrlig är Din nåd och makt!
Hur innerlig vår vördnad!

2.

En enda stund, som njutes här,
Mig större hugnad skänker,
Ån allt hvad världen mig beskär,
Ån allt hvad hoppet tänker.
Fullkomlig ingen glädje är,
Men om hon fins, få bor hon här,
Der Du dig uppenbarar.

2.

Ty bedje vi med samfäld röst,
Att Du ofs framgent unnar
Den nåd att hämta mod och tröst,
Der man Ditt ord förkunnar.
Låt här Din åra stråla fram!
Och ingen, låg och otacksam,
Skall neka Dig sin dyrkan.

4.

Sänk ned till ofs, o store Gud,
En flågt utaf din Anda,
Då våra svaga offerljud
Med verldens lof vi blanda:
Att vi ditt ord må rätt förstå,
Och utur helgedomen gå
Förbättrade och goda!

5.

O Fader! vi vålfigne Dig
För skänken af en Låra,
Som banat ofs en fåker stig
Till fällhet och till åra,
Som alla dårars löjen tål,
Och alla svagas tvifvelsmål,
Och alla visas granskning.

N:o 241.

1.

Väl mig i evighet! nu känner jag först trösten,
Nu först jag värdet ser utaf den inre rösten;
Mitt samvete är rent, min framtids rymd är klar,
Jag lyfter lugn min blick till mensklighetens Far.

2.

Bort hån, bort hån från mig, du vrånghet, som fördömmar,
Som granskar andras fel och egna brister glömmar!
Du må beröfva mig det goda namnets tröst,
Jag vådjar ifrån dig till domarn i mitt bröst.

3.

Han är det, som mig lär att lifvets tyngder bära;
Som plågan gör till vinst och smådelfen till åra,
Som skingrar tviflets moln, som stadgar dygdens lag,
Och låter hoppet se en vedergällningsdag.

4.

O! att jag kunde få min korta bana vandra;
Att Gud mig bifall gaf, när jag fördöms af andra,
Så skulle visst den frid, som gör min lefnad nöjd,
Begynna i min själ odödlighetens fröjd.

N:o 245.

1.

Jesus är min vän, den bäste,
 Som har öppnat mig sin famn:
 Skall jag då, likfom de fleste,
 Glömma kånflolöst hans namn?
 Ingen skall mig kunna skilja
 Ifrån den som frälst min själ;
 En skall vara begges vilja,
 Och han vill ju blott mitt väl!

2.

Han har druckit dödens galla;
 Att åt mig förljufva den;
 Han har bedit för oss alla;
 Och Han beder för oss än —
 Hvilken skulle mig anklaga?
 Jesus för mig talat har;
 Hvilken skulle från mig taga
 Kronan, ställd i hans förvar?

3.

Jag är vifs och derpå liter,
Att hon icke finns den makt,
Som ur Jesu famn mig sliter
Och som ändrar hvad han sagt.
Throner, skatter, prakt och åra
Gjorde aldrig själen nöjd:
Blott, min Frålsfare, din Låra
Bjuder mig en evig fröjd.

N:o 255.

1.

Ach Jesu Christ, min högsta tröst,
All nåds och godhets källa!
Förskjut ej den betrycktas röst,
Den bön han vågar fälla!
Stort är af lindring hans behof,
Ty han har blifvit fyndens rof,
Som honom grymt förföljer.

2.

Hon trycker mig i stoftet ned,
Som en odråglig börd.
Dess arm är sträckt, dess uppsyn vred
Och hotar mig att mörda;
Hon syftar fåkert, blodigt slår,
Och vrider om i djupa sår
Den dolk, hvarmed hon stungit.

3.

Om icke Du förbarmar Dig,
Skall jag förlorad falla.
Du bad på korset ock för mig;
Du bad ju der för alla?
"Förlåt dem Fader!" sade du
O! framträd till hans thron ännu
Med samma bön för jorden.

4.

När jag med alfvar tänker på
 Hvad jag har gjort i verlden,
 Och hur de stunder äro få,
 Dem jag ej skänkt åt flården:
 Då faller klippan på mitt bröst,
 Mörkt blir mitt öga, stum min röst
 Och mina ben försmåta.

5.

Men såsom en förtvinad hjord
 Af källans bölja friskas,
 Så lifvas jag utaf de ord,
 Som till mitt hjerta hviskas:
 Den evige är huld och god
 Mot alla, som med krosfadt mod,
 I tro till honom komma.

6.

Ty kommer jag betryckte fram
 Med ett förkrosfadt hjerta,
 Med rodnad för min fyndaskam,
 Med svedan af min smårta,
 Och ville gerna gråta blod
 Om det i min förmåga stod,
 Och kunde dig försona.

7.

Men ach! min gråt och all min blod
 Kan ej en fynd försona!
 Blott Jesu! för ditt ädelmod
 Vill domaren mig skona.
 Blott din förtjenst, din strånga dygd
 Utgör i dag det såkra skygd,
 Der lugnad jag kan hvila.

8.

Förlåt fördenskull, milde Gud!
 För Jesu blod som flutit,
 Att jag förgåtit dina bud
 Och mina löften brutit.
 Jag anfåg lifvet som en lek,
 Jag anfåg korset som ett svek:
 Men jag är straffad vorden.

9.

Om David nåd i Himlen vann,
 Om Du Manasse skonat,
 Om Petri gråt, som bittert rann,
 Hans trolöshet försonat,
 Och om i dödens ögnablick
 En brottfång Dina löften fick,
 Hvi skulle jag förloras?

Styrk mig allenast i den tro,
Att Du för mig led döden,
Så återfår jag samvetsro,
Så klarna mina öden!
Din Ande hvile öfver mig,
Att jag vid stridens slut af Dig.
Med segrens palm må krönas.

N:o 263.

1.

Haf tålmod,
 Var vis och god,
 Och lyd den Högstes lagar!
 Lid och var tyft! —
 Må hon bli kyfst
 Den Fadershand som agar!
 Bryt i din nöd
 Det fifta bröd,
 Som åt ditt barn du sparar —
 Var lugn, min vän!
 Han lefver än,
 Som oskulden försvavar
 Och hennes rätt bevarar.

2.

Om någon gång
 Din natt är lång,
 Din fällhet är försvunnen,
 Och ingen tröst
 Är för ditt bröst
 Kring hela jorden funnen:
 Så lyft mot skyn
 Er tårfull syn —
 Och vänta morgondagen!

Han skyndar sig
Och finner Dig
Af ingen ånger slagen,
På intet hopp bedragen.

3.

Fördolda Makt!
Hvars hand har lagt
På en och hvar sin börd, —
Jag är af blod
Och har ej mod
Att hjertats känsla mörda,
Visst är hon skön
Den Himlalön,
För hvilken jag bör verka:
Men om ej du,
Som förr, ännu
Mitt svaga mod vill flärka,
Kan jag min rätt förverka.

N:o 264.

1.

Som Dig, Gud! tackes, gör med mig
I lifvet och i döden!
Allgode Gud! allena Dig
Förtror jag mina öden.
Når tröttad jag till hvila går;
Når arbetsklockan åter slår,
Min suck till Dig jag fänder.

2.

Jag kallar godt allt hvad Du gör —
Och aldrig mig bedrager;
Ej någon forg få ömt mig rör;
Att jag den ej fördrager, —
Helst jag få ofta redan sport,
Att hvad som först min vanda gjort;
Har sedan gjort min glädje.

3.

Gif blott, Barmhertighetens Gud!
Att jag med ökad ifver
Uppfyller dina helga bud
Och god och nyttig blifver!
Gif att jag måtte närma mig
Med hvarje dag ett steg till Dig
Från verlden och dess villor!

4.

Och sedan — när Du helft beslöt
 Att mig från verlden kalla,
 Jag i ditt faderliga sköt
 Vill lugn och tröstad falla, —
 Förvisfad, att i Himlens höjd
 Få dela, åfven jag, den fröjd,
 Som Jesus ofs förvärfvat.

N:o 274.

1.

Jefus allt mitt goda år,
Han har dött för menckligheten:
Bör den lydnad, han begår,
Vara fvar för tackfamheten?
Kan ditt hjerta vara kallt,
Då för dig han gjorde allt.

2.

Trakta icke efter gull!
Sök ej bland de hoga nåmnas!
Ack! i trenne fkoflar mull,
Allas lotter flutligt jemnas.
Sök en oförgånglig lott —
Och den fins hos Jefum blott.

3.

Han är min förnöjelſe,
Och min glädje, och min längtan;
Han ger tillfredsftällelſe
Åt ett dygdigt hjertas trångtan.
Rådvill får hvar jordisk vis:
Jefus ger ett faft bevis.

4.

Bort; o verld! med all din ftåt!

Bort med all din visdoms åra!

Af din glädje födes gråt,

Endast tvifvel af din låra;

Aldrig gör du mig förnöjd!

Jesus är och blir min fröjd.

~~—————~~

N:o 288.

1.

Nej, svaga hjerta! låt Gud råda;
Och hoppas du. Mer kan du ej.
Förmår en dödlig öfverskåda
Det helas styrelse? o nej!
Förtro dig då i Herrans hand,
Och du har icke byggt på sand.

2.

Hvad hjälper oss att bittert förja?
Hvad gagnar oss vårt tyfta knot?
Att morgonen med oro börja,
Med skräck gå aftonen emot?
Ju mer vi förje för vår lott,
Dess mera fylls vårt olycksmått.

3.

Nej! vis är den, som lärt sig lida;
I hoppet och sin dygd förnöjd;
Som icke tröttnar att förbida
En bättre framtid, fastän dröjd;
Som tror med stilla tålmod,
Att varelfernas Far är god.

R

4.

Han utfer tiden att hugfvala,
 Han känner aldrabåst vårt vål,
 Hvad tungan icke drifrar tala,
 Det låser Han uti vår fjål,
 Och vårdar, när vi minst det tro,
 Vår lycka och vår samvetsro.

5.

Tånk ej uti din motgångstimma,
 Att du af Gud förgåten år!
 Snart fånker fig en morgondimma,
 Och nyttan hon i skötet bår.
 Allt lyder vansklighetens lag,
 Och plågan fjelf hör opp en dag.

6.

Beklaga ej din ringa lycka:
 Du kanske illa bar en stor.
 Var ådel nog att ej förtrycka
 Ett företråde hos din bror.
 Om du har dygd och lugn och bröd,
 Du skatter har i öfverflöd.

Fyll glad din plikt, ditt kall bevaka,
Och gör det goda du förmår.
Så kan du skåda lugn tillbaka
Åt banan af försvunna år,
Och hoppas för din framtids dar
En lika vård af samma Far.

N:o 291.

1.

Herre! Du som fänder trösten
Till den fjål som tröftlös är,
Stång ej himlen för den rösten,
Som i dag din nåd begår?
Synden trycker mig till jorden,
Men jag mins dock vål de orden;
Som Du, Jesu! fader mig,
Att mitt hjerta tillhör Dig.

2.

Tunga bördor finnet trycka;
Bördor utaf tusen slag;
Vansklig är all jordisk lycka;
Haftigt flyktar glädjens dag:
Men jag knotar ej deröfver,
Ty jag vet att jag behöfver
Något som påminner mig,
Att mitt hjerta tillhör Dig.

3.

När mig brottet vill bestrida
Rättighet att kallas Din,
Ståll Dig, Jesu! vid min sida;
Så blir segren fäkert min;

När förförarn lägges snaror;
När begåret för i faror,
Vårdes Jesu! varna mig,
Att mitt hjerta tillhör Dig.

4.

Trågna suckar vill jag fånda
Mot odödlighetens högd,
Och min håg från jorden vända
Till en vårdigare fröjd.
Ofta vill jag efterfinna,
Att ditt blod Du låtit rinna.
För att öfvertyga mig
Att mitt hjerta tillhör Dig.

5.

Sorgligt måste jag bekänna;
Att jag ofta brutit tro;
Ångrens tårar kinden bränna;
Hjertat finner ingen ro:
Och det fel som jag begråter;
Öfvar jag så ofta åter.
Ach! mitt hjerta glömmar sig;
Glömmar att det tillhör Dig.

6.

När, från jordens faror frälsad
I den krets mig är beredd,
Af ditt milda öga helfad,
Af din hand jag blifver ledd;

Då skall hjertat tackfamt vara,
Och hvar tåggnablick förklara
Hvad din nåd förfåkrat mig,
Att det evigt tillhör Dig.

N:o 299.

1.

Mitt hjerta! fröjda Dig, låt dina känslor röras!
Till himlen når din bön, i himlen skall den höras.
Tråd fram till Skaparns thron, lägg offret för Dets fot!
Hvad tacksamheten ger, tar godheten emot.

2.

Gläds! Han är ju din Far, som dig till bönen manat;
Hans Son, din bror, har våg för dig till Himlen banat;
Hans Anda fåger dig, huru du bedja bör,
Att hjertats tyfta suck den Evige ock hör.

3.

Du vet Guds hjertelag: bör det dig ej beveka?
Hvad kan en ömsfint Far det goda barnet neka?
Allt är för Honom lätt, hvad dig omöjligt fyns,
Och der ditt hopp tar slut, Hans godhet rätt begyns.

4.

Jag kommer då, min Gud! i Jesu namn, och beder,
Och lägger inför Dig mitt hela hjerta neder;
Jag hoppas, tror och vet, att Du är allas Far,
Du vill, Du kan, Du gör allt hvad Du lofvat har.

N:o 316.

1.

O Gud! förlån oss dagligt bröd,
Och skona oss för hungersnöd!
Förfök oss ej med rikedom,
Nedslå oss ej med fattigdom!

2.

Låt opp, o Gud! din milda hand
Och gläd ett älskadt Fosterland;
Låt mogna skördar fylla opp
Den trånga Åkermannens hopp!

3.

Allt hvad Du skapat föder Du;
Din Sol är lika mild ännu, —
Den minsta planta, jorden bär,
Af hennes strålar lifvad är.

4.

Må människan med dubbel fröjd
Din godhet se, och vara nöjd,
Och, under måttliga behof,
Vålsigna dina huldhetsprof!

N:o 330.

1.

O Gud, som ej de spådas röst förskjuter,
Ej nådens dörr för någon dödlig fluter!
Du är fördold, men Fader är ditt namn:
Så hör ditt barn, som sjunker i din famn.

2.

Jag var ej till, då Du uppå mig tånkte;
Du gaf mig lif, Du mer än lifvet skånkte;
Gaf mig en fjål, att skilja ondt och godt,
Och hoppas mer, än vansklighetens lott.

3.

Gif, att jag få min bana måtte vandra,
Att, lycklig fjelf, jag äfven gläder andra!
Jag är ett barn, som ej sitt vål förstår:
Ty led mig Du, att jag ej vilse går!

4.

Hvad nyttigt är, gif att jag det må låra!
Min ungdoms flit blir mannaåldrens åra.
Må ingen dag förgåfves rinna bort!
Det låras bör är mycket — tiden kort.

5.

Föräldrars lugn beror af barnens dygder:
Gif, att en dag åt mina födslobygder
Jag ger ett namn få kårt, som deras var,
Och skänker tröst åt deras sista dar!

6.

Bevara mig för vådliga exempel!
Min oskuld är den helge Andes tempel:
Blif Du, o Gud, defs vårdare och skygd,
Att den en dag förbyts i manlig dygd!

7.

Styrk Du mitt mod, när forgerna mig trycka;
Styrk Du min dygd, om jag blir förd till lycka:
Och gif mig blott den vishet, store Gud!
Att tro på dig och öfva dina bud!

8.

Så skall jag lugn min korta vandring fluta,
Och vid defs gräns den tröst, den glädje njuta,
Att intet steg jag återtaga vill —
Och tacka Dig, som gaf mig nåd dertill.

N:o 387.

m

O Jesu, när jag hådan skall
Och anden återgifva,
För vinning skattar jag mitt fall,
Ty jag hos Dig får blifva.
Det frô, som icke mognat här,
Skall, bättre vårdadt, uppstå der
I hårligare skördar.

2.

Jag klåder af förgånglighet,
Blir lös från fyndabandet;
Min drågt blir evig salighet
Uti det högre landet;
En himmelsk krona räcker mig,
Som, på min hjesa fåst af Dig,
Skall stråla der för evigt.

3.

Jag kommer af ett stormigt haf
Till efterfökta stranden,
Min aska gömmes i en graf,
Men Gud upptager anden;
Från mörker kommer jag till ljus,
Till skatter från ett vanskligt grus,
Till palmer ifrån strider.

4.

Min sorg i fröjd förvandlad är:
 Att öknens vandring låtta,
 Ett paradis Gud mig beskär,
 Ett evigt lif för detta.
 Mitt öga, öppna dig, blif klart!
 Gråt blott af glädje: du skall snart
 Se andra stranden skymta.

5.

Ty detta lif blef dödens del;
 Och bör ej lif få nämnas:
 Blott ett bedrägligt forgespel;
 Hvars prakt i grafven lemnas;
 Ju längre du här lefva får,
 Dets flera saknader och får —
 Men döden ger det sista.

6.

O usla lif! o vansklighet!
 Den som dig rätt betraktar,
 Ditt gull, ditt stoj, din hårlighet
 Med bortvånd syn föraktar:
 Blott lycklig af hvad godt han gjort,
 Han står vid evighetens port
 Och klappar på, och hoppas.

7.

O död! du är de fromma god;
De onda du förskräcker;
Du ger åt blygsamheten mod,
Men höga anspråk fåcker;
Du ger den tryckta! fattigdom
En oförgånglig rikedom,
Men plundrar girigheten.

8.

Kom, Jesu! Du min Frälserman!
Kom, för mig till det lifvet,
Som Du med dina segrar vann
Och som åt mig blef gifvet!
Låt mig fullborda vål mitt lopp!
När hjertat brister, fyll defs hopp
Och led mig till min Fader!

N:o 396.

1.

Min jåmmer snart en ånda tar,
Från verlden jag mig vänder:
Min fjål, o Fader! nådig var
Och tag i dina hån timer!
Du har ju henne gifvit mig,
Tag henne åter upp till Dig,
Dit hon med fuckar lånder!

2.

Förlåt min fynd, och gif mig till
Allt hvad mot Dig jag brutit!
Du ingen dödligs ofård vill,
Du ingen fuck förskjutit;
Hvem helst af hjertat ånkrat sig
Och flytt med bön och tro till Dig,
Har alltid tillgift njutit.

3.

Till Dig, o Fader! stålls mitt hopp;
Du skall min fjål bevara;
Min bön Du, Jesu! tager opp.

Och skall mig vål försvara;
I plågans anfall, dödens strid;
Du ger mitt hjerta lugn och frid:
Jag råds då ingen fara.

4.

På korset Du min skuld betalt;
Att mig med Gud förfona;
Du mig till arfvinge ock valt
Af hårlighetens krona;
Mig, åfven mig, Du inneslöt
Uti den sista bön Du göt:
"O Fader! dem förfona!"

5.

Med detta hopp jag väntar tryggt
Den obekanta dagen;
Den som på Gud sitt hopp har byggt
Var aldrig än bedragen;
Den ljufva tron, att, i mitt fall,
Min fjål till Gud sig lyfta skall,
Blir aldrig mig betagen.

6.

Nej! det år amen, fant och vifst,
 Och kan omöjligt fela,
 Att i ditt fällskap, Jesu Chrifst!
 Jag Himlens fröjd skall dela, —
 Att jag skall fe, med klarnad blick,
 Hvad här min tanka öfvergick:
 Mitt väfen i fitt Hela!

FRAGMENTER.

RECEIVED

STYCKEN AF ETT TAL,
hållt för Kongl. Akademien i Åbo
den 29 November 1799.

Du har försonat oss: vi hate dig ej mer.
Sjunk fridsamt, Tidehvarf i evigheten ner!
Mörkt, som ett midnattsmoln, du syntes nalkas jorden:
Blod flöt kring föderns fält, blod strömmade i norden.
Från fallna ståders mull, från brända tempels grus
Steg röken opp mot skyn, och skymde solens ljus;
Steg mången vålnad opp af slagna barn och makar
Dit! till Hans ljusa Thron, som öfver verlden vakar,
Att der med hämmad gråt, att der med famladt mod
Anklaga den barbar, som gjutit deras blod.
Anklaga denna konst, som född af grymma nycker
Föraktar fredens Gud, och menniskor förtrycker,
Den blodbestänkta konst som far från land till land
Med sveket i sitt bröst och rosvet i sin hand,
Som kanske länge ån skall jordens folkslag härja,
Och skördens glada fält med blod och tårar fårja.
Så stormigt, tidehvarf! din första morgon var;
Din middag stod i moln — Ach, år din afton klar?
Se, hvilket rysligt moln der blixtrar uti föder!
Hör dessa dystra dån! — O mine usle bröder!
O enkor, makar, barn! hvem skall försvara er?
Med hvarje ögnablick se döden ljungar ner!

Hvad hyddor falla der! — Ej krigets åska vördar
Den Högstes helgedom, ej fattigdomens skördar.
Hvad grymma skådespel! — Dock är väl denna dag
För forgens tårar gjord, för lutans dystra slag?

— — — — —
— — — — —

Vid ljudet af den röst, att långt från andra länder
Ett länge väntadt skepp fyns nalkas bygdens stränder,
Och vid den första skymt ifrån dess glada topp,
Hur klifver ynglingen i tornets fönster upp!
Och der med ögat, stårkt i en förtrollad spegel,
Han märker skeppets gång, han råknar alla segel,
Han ser en saknad vän, på däckets lyckligt röjd,
Och ropar: det är han! med kånslans unga fröjd.
Men då med tyfsta steg en trogen älskarinna
I hoppet tjuft, att der sin älskling återfinna,
Sig smyger oförvårkt på någon enslig vind
Med glädjen i sitt bröst, och lågan på sin kind,
Och fänder blick på blick mot havets vilda bölja,
Att i bevingad fart det snabba skeppet följa.
"O stiger han i dag på Fosterbygdens strand
"Med lika ädel själ, med lika redlig hand?
"O mins han, hvad han svar: "ja, havets grymma vågor
De kunna dränka mig; men dessa ädla lågor,"
Som flyta från min själ i hvarje droppa blod,"
Var vis, de släcktes ej i sjelfva dödens flod:"
"O mins han denna ed? — o kommer han att rycka
"Det hjertat ur mitt bröst, som andas för hans lycka,

”Hvars första ömma suck för honom dragen var;
 ”Hvars fista ömma suck än är för honom kvar?
 ”Dock jo — han minnes vifst, han är ej född att glömma;
 ”O du som hör min suck — må du hans hjerta dömma.
 Af lika känslor rörd, och lika ådelt svag,
 Min dyra fosterbygd, du firar denna dag!
 Med kinden, lutad ömt mot tårbestänkta handen,
 Du sitter tankfull der på stenbevuxna stranden,
 Med ögat, ömsom vändt mot denna framtids rymd,
 Ännu af tusen moln för våra blickar skymd,
 Och ömsom lyftadt dit, der dagens stjärna skrider,
 Att se en lycklig glimt af obekanta tider.

De vise fåga ofs: han stundar denna dag,
 Då menskan följa skall förnuftets strånga lag,
 Då alla jordens folk, i endragt med hvarandra,
 Till dygdens stora mål med tjusning skola vandra;
 Och mellan dem uppstå blott denna ädla strid:
 Hvem vifast nyttja vet den fälla fredens tid.
 Från himlens höga rymd, der! öfver molnens byar,
 Skall Freden sänkas ner på tunna silfverskyar:
 Dets blick är stjernans glans, dets hy är dagens rand;
 En blomstrande oliv hon vifstar i sin hand.
 Vid hennes glada blick, ur jorden sig förbyter!
 Ej mer ur klippans barm den usle slafven bryter
 Ett skarpt och mörkgrått jern till bojar eller svård,
 Att fjättra eller slå en länge härjad värld.
 Det gamla svårdets jern, som man till lia smider,
 Erfåtter allt det ondt, han gjort i forna tider.
 Det fält, af slagnas rop så högt förbannadt är,

Se blommor rinna opp, se skôrdar glänfa der:
Ej mer på hafvens rymd de stolta flottor gunga,
Som dôdens grymma bud ur mörka skyar ljunga;
Af ingen splittrad kôl en blodig bôlja plôjs,
Men fridens hvita flagg från alla toppar hôjs.
Så lungt, som detta fund, der hvita fvanen feglar,
Der himmelen förtjuft sitt skôna azur fpeglar,
Så lugn är verlden då, och ingen statskonft kan
Lik ôrnen flyga kring och plundra såsom han;
Men lycklig af sin lott hon liknar denna dufva,
Som fitter nôjd och glad uppå sin egen tufva,
Och blånger ej omkring åt andra foglars bo
Att plundra deras gods, att stôra deras ro.
Förundransvårda tid! då dagens Herrskarinna
På hela jordens rymd ej skall ett blodbad finna,
Ej andra vapens glans, ej andra nederlag,
Ån skôrdar ftupande för hvâfsta liors slag:
Ack att du komme fnart! Men om du ockfå drôjer
Ett tidehvarf ånnu, ditt hopp dock ofs förnôjer.

Ja trôftom ofs ändå, om ockfå detta hopp,
Som bådär evig frid, ej skulle fyllas opp,
Om denne vifes blick vid åfyn af ett flâgte,
Hvars hand mot eget bröst en blodig vårja ftrâckte,
Bedragen af sitt nit, och tjuft uti sin fats
I blotta ritningen fåg fârdigt ett palats:
Om förr vi lâre ofs att åskans viggår leda,
Ån att vårt lugna bo för krigets blixter freda,

Om han, som nu i dag vår hela glädje gör,
 Ej fredens glada skånk åt fosterlandet för:
 Ja tröstom oss ändå — en annan skånk han räcker;
 Som lifvar hoppets fröjd, som glädjens tjusning väcker
 Lik på ett stormigt haf i höstens mörka natt
 En skymt från tornets spets af ljusets ädla skatt.
 Ach ljusets ädla skatt! Gudomeliga Sanning
 Der öfver molnens rymd du lyser utan blandning.
 Af falska fårgors prakt, af matta strålars ljus,
 Som ofta villa oss i vanflighetens grus!
 Att tjusa våra bröst och att vårt mod bemanna,
 Du fänder dock hit ner en stråle af det fanna,
 Och ler med välbehag, då stoftets svaga son
 Djerfs hämta med sitt glas sin gnista derifrån.
 O! fänd en gång hit ner till dödlighetens stränder
 En engel från din thron, som våra facklor tänder,
 Som värmer våra bröst, som lyser våra fjät,
 Och lär oss dyrka rätt ditt höga Majeståt!

Han nalkas redan der! förvillas ej mitt öga?
 Ach då man är förtjust man undersöker föga.
 Hvem är den Gudamagt i himlens azur klådd,
 Som synes nalkas der till Målarns blomsterbrådd;
 Som full af majeståt lik dagens Konung skrider,
 Och i hvart enda fjät en ny förtjusning sprider?
 Hvad vill den facklans prakt, hon bår uti sin hand?
 Är den till Sverges glans, är den till Sverges brand?
 Hvem är du Gudamagt! som vårdes helja jorden,
 Och ej förgåter oss bland klyftorna i norden?

Man trott att denna vrå, till evigt mörker dömd;
 På jorden vore skydd, af himlen vore glömd.
 Man trott att här hos ofs blott granar skulle trivas,
 Och om af snillet frö en planta kunde lifvas,
 Så blef det hennes lott att tryckt af vintren dö,
 Och att begrafvas djupt i våra fjällars snö.
 Man trott, och tror ännu, att verlden är en öcken,
 Som evigt håljas skall af villors tjocka töcken,
 Och att den mörka natt, som innesluter ofs,
 Blott skingras då och då af vilda norrskens blofs.
 Ach hvilken är då du, förtjusande Gudinna,
 Som låter åfven här din sköna fackla brinna,
 Som låter åfven här beundras ditt behag,
 Och visar åfven ofs en skymt af himlens dag?
 Uplysning! — det är hon som ifrån föderns länder
 Har lyckligt råddat sig till Båltens glömda stränder.

Jag henne nalkas ser den dystra Helgedom
 Så stor af Kungars stoft, och konstens ålderdom;
 Men störst utaf det bud, bland grafchor höres skalla:
 En Gud, en rättvis Gud skall dömma eder alla.
 Förgåfves Templets dörr är vid des ankomst stängd
 Af falska nitets hop, af tanklöshetens mångd;
 Förgåfves ropar man: hon störtat jordens Throner,
 Hon Templen störta skall och alla Religioner.
 Af Tredje GUSTAFS hand se dörren öppnad är,
 Och hon till altaret sin sköna fackla bär.
 Men nu vid denna glans, och denna spridda dager
 Af villor hvilken här från templet flykten tager!

De hade lågrat sig i fkygd af desla hvalf,
 Der natten dubbelt mörk och dagen blott år half,
 Och der i glättig ro de mörkrets Förste apat
 Och sig med skicklighet till ljusens ånglar skapat,
 Och så i seklers mångd med denna sköna dragt
 En därad menighet till helig undran väckt:
 Men nu vid första skymt af fanningens Gudiuna
 De skimra ån en gång, och evigt sen försvinna
 Förskracks ej, dygdens vän — om du behöfver tröst,
 "Så gack till altaret och hör dess ömma röst.
 "Må en gång menniskor mitt fanna värde känna!
 "Nej, icke kommer jag att edra Tempel bränna,
 "Att sköfla någon Stat, att störta någon Thron,
 "Att röfva ifrån Er en ålskad Religion.
 "Jag är ej en Barbar som roar mig att rycka
 "Från uslingen hans staf, från krymplingen hans krycka,
 "Från millioner bröst det glada hoppets grund,
 "Som glåder lifvets dag, som tröstar dödens stund.
 "Den Gud, som skyddar er, som vårdar edra fåder,
 "Som med *ett* ögnakast millioner verldar glåder,
 "Som hvifkar i hvar blad: jag ålskar menniskan;
 "Han leder mina fjät, min fackla tände han.
 "Jag ålskar eder tro, jag detta Tempel vördar:
 "Det är ett helgadt rum af dygdens glada skördar,
 "Af svurna eders helgd, af gifna löftens tro,
 "Af vilsefördas ljus, af forgsnas samvetsro.
 "Och icke kommer jag att kullstå denna boning,
 Som ljuder dygdens lön, och syndernas försoning,

"Jag vördar detta kors! Han som dets bördar bar,
 "Han höll min fackla fram i världens mörka dar:
 "Men för ett svagsynt folk, som fanningen förföljde,
 "Han villigt hennes sken med molnets flöja höljde;
 "Och han, hvars hjerta var, som solens stråle rent,
 "Ett kors hans åra blef, han som en thron förtjent.
 "I frid, i oförord frid, de ådla rökverk brinne!
 "Som tändas på hans grift, som helgas åt hans minne.
 "Olyckelig är den, som till hans grafvård går,
 "Och gjuter ingen suck och faller ingen tår:
 "Förbannad vare du! som fräck och grym försmåder
 "Den tro, den ömma tro som tröstat dina fäder,
 "Som trösta skall ännu få mången dygdens vän,
 "Och när hans öga fluts, upplåta himmelen.
 "Ve! dig olycklige, i livets sista timma,
 "Om hoppets stjärna dör uti förtviflans dimma,
 "Och endast hämdens blixtnad med fasa lyser opp
 "En dyfter framtids rymd, en lastfull lefnads lopp!
 "Församlens Christne här, att åt hans minne gärda
 "De offer och det lof, hans dygder voro värda!
 "Att låta hämdens moln, i tårar smälta bort,
 "Att trösta livets dag få vanfklig och få kort
 "Med denna höga tro: att molnens båddar gömma
 "En mild och rättvis Gud, som ingen dygd skall glömma,
 "En stor och vis Monark, som världens spira för,
 "En vän som aldrig svek, en far som aldrig dör:
 "Men glömmen icke bort, att han som dog för eder
 "Han dog för eder dygd, han dog för edra seder;

"Hans lefnad är ett mål, och minnet af hans död,
 "Det är ert hjertas tröst, det är er svaghets stöd;
 "Men ej en veklig bådd, der glömfk af himlens lagar
 "Och glömfk af jordens vål, man njuter fina dagar,
 "Man slumrar bort sin tid i maklighet och ro,
 "Och glömmar dygdens bud, förtjust uti sin tro.
 "Odödelige man, som lifvar detta Tempel,
 "Var ej ditt stora mål, att genom ditt exempel
 "Vägleda menniskan till denna högre pligt:
 "Att trygg vid himlens fall, och trygg vid jordens svigt
 "Mot evighetens mål ett renadt hjerta höja
 "Och blott för världens Gud sitt knå till dyrkan böja!

Så ädel är des röst, så heligt är des kall:
 Blott fanningens triumph, och gamla villors fall,
 Blott denna Helgedom, som tröstar lifvets stunder
 Från sanden flyttad opp på klippans fasta grunder,
 Blott menklighetens rätt i lagarnas försvar
 Och folket, ömma barn, Regenten — lycklig far:
 Se der, hvad hon har gjort, se der, hvad hon skall göra,
 Se der, på hvilket fätt hon världen skall förstå!

Det var ej hennes kall att tända detta folk,
 Som upprest bål på bål, som slipat dolk på dolk,
 Som djerfts mot sin Regent en blodig bila hvåsa,
 Ryckt spiran ur hans hand, ryckt kronan från hans hjesa,
 Släckt hämdens grymma blofs uti hans makas blod,
 Och störtat Ludvigs Thron och Henriks ärestod.

Nej icke var det hon, det var en afgrunds anda;
 Som visste granna namn med låga illgrep blanda;
 Som for från stad till stad med blosfet i sin hand,
 Och tände innan kort en allmän hårjnings brand.
 Lik denna grymma eld, som i en skogspark rasar,
 För hvilken djuren fly, och menkligheten fasar:
 Nyss skymtade en blixt, och genast den försvann,
 Men ekens stolta topp af honom tändes an:
 Ån några ögnablick! och tusen flammor brinna,
 Och tusen skatter der i rök och dam försvinna.
 Ån några ögnablick och parken antänd är;
 Och der en himmel log, en afgrund brinner der.
 Och nu med raseri den grymma eldens lågor
 Sig storta på hvaran likt Oceanens vågor,
 Och nu af granars brak, och nu af ekars fall
 Ge höga bergen der! ett ödsligt återskall:
 Och nu med blixstens fart på nordanstormens vingar
 En hår af tända blos långt öfver elfven fvingar,
 Och det, som icke trött af fartens mödor dör,
 Åt andra trakters folk en gruslig varning för.

Så brinner icke hon, som ner från himlen fändes:
 Af solens rena ljus des sköna fackla tändes:
 Som detta ljusa klot, hon gläder våra dar;
 Men ockfå likfom det, hon sina skisten har.
 Hon har sitt Zenith der, till hvilket hon skall stiga
 Och sina tjocka moln, mot dem hon måste kriga;
 Hon har ockfå en stund, då hennes fackla släcks,
 En stund, då dubbelt skön hon opp ur böljan våcks.

Ja, äfven Sverige skall likt andra folkslag gå
 I odling fteg för fteg och ändtlig fpetfen nå.
 Så höres ödets dom kring jordens rymder skalla:
 Känn menniska din lott att ftiga eller falla.
 Den våg, fom till ditt mål igenom öknen bår,
 Med tiftlar år beftrodd, af branter farlig år:
 Du hinner till en höjd och under bördan ftupar,
 Och ftixt med vådlig fart i dålden dig fördjupar,
 Du fer med tårfull blick din öfvergifna högd,
 Och ftixt en annan brant tått vid din fot år röjd.
 Det fins ett annat land, der glädjens källa flyter,
 Och flåta blomfterfålt i ftillhet genombryter:
 Der vandra de i ro och le åt lifvets gråt,
 Åt fordna plågons tyngd, åt nöjets toma ftåt.

Hvart förde mig min fång? år någon fom förlåter,
 En annan tår i dag ån den, fom glädjen gråter?
 Jag ville fly en röst fom länge mig förföljt;
 Men fåfångt tanken fig från verldens buller döljt;
 Förgåfves! — äfven ån hon ljuder i mitt öra,
 Och hotar att mitt lugn, och dagens fröjd förftöra:
 Hvad båtar, ljuder hon, ofs fnillet gudamakt,
 Som flåpar i sitt fjåt blott yppighet och prakt?
 Hvad båtar, ljuder hon, att ljufets fackla glöder,
 Och lyfer opp den verld, hon härjar och föröder?
 Hvad! — håll förmåtna röst! du redan länge nog
 Den vifes nit försmådt, den svages fjål bedrog.

Af en och annan ört, hvars knopp förgiftet gömmer
 Du hård och orättvis till Solens värde dömmar:
 Och mins ej lundens prakt, ej tufen åkerfält
 Som pryda jordens krets, och göra lifvet fält.
 Hur får den fanning år att yppigheten föder
 Så mången farlig last, få mången dygd föröder!
 Ja, huru mången ros fördrar blott dåldens skygd,
 Och dör, i dagen ställd? — få växer mången dygd.
 Men tål ej cedern ljus? mon ekarne ej trifvas
 På kullens höga spets och opp mot stjernan drifvas?
 Hur mången vacker dygd som förr ej varit känd,
 Har verlden icke sett af ljusets stråle tänd?
 Skall ej ett upplyst folk sin fedolåra rena,
 Och dygdernas behag med fanningens förena?
 Hvad! skall det för sin fot se denna djupa graf,
 Som yppigheten prydt, och icke vika af,
 Och ej med glädje gå den vise Kung i fjåtet,
 Som blott med redbar dygd vet pryda Majeståtet.

Ja, denna tid har flytt, då hela menkligheten
 Med håpnad öga såg den skridande kometen,
 Och trodde att den prakt, som i hans fotspår brann,
 Af himlen var bestånd att tända jorden an.
 Den vise från sitt torn med tjusning honom skådar,
 Och vet, att denna glans ej någon storm bebådar,
 Och vet, att äfven den, som hvarje stjerna där!
 Ett mattadt återiken från himla thronen är.

O! frukten icke då, att denna glans, som följer
 Med ljufets majeståt, de grymma viggas döljer,
 Som krossa denna värld, der dygden spiran för,
 Och tolkar från sin thron, hur menskjan handla bör:
 Hon är, som fanningen, af samme Gud en gnista,
 Som förr befalla skall, att himlens fåsten brista,
 Att stjernan störtar sig och krossas i sitt fall,
 Ån fanning ifrån dygd hans finger skilja skall.
 O! skuggor af de mån, som hedrat Svenska jorden,
 Om någon gång er dygd af oss är bortglömd vorden,
 Om någon gång J sett från eder fålla värld
 Vår granna fattigdom, vår vanskeliga flård,
 Sett edra barnabarn, förgåtne utaf eder
 Mot yppighet och prakt bortbyta enkla feder,
 Bortbyta redbar dygd mot tusen prydda fel,
 Och stora gerningar mot sköna skådespel:
 Förlåten oss ändå, och tröttnen ej att ömma
 För desfa bygders vål, som eder afska gömma,
 Som se med tårfull blick i dag mot himmelen,
 Och minnas eder dygd och återkalla den:
 O! tröttnen, tröttnen ej, att för vår fållhet vaka,
 Och bedjen världens Gud, att fånda oss tillbaka
 Med ljufets ådla skatt ockfå den fanna dygd,
 Som fordome bosaft var i Manhems trogna bygd!

MENNISKANS BESTÄMMELSE.

"Jag ser en varelse för högre öden buren,
 "Till finlighetens frö beslägtad med naturen;
 "Till hoppets föremål, till tankens rena ljus
 "Odödlighetens fäd i dödlighens grus.

LEOPOLD.

Fins då ett högre mål mitt slägte förefatt,
 Än lifvets korrta dag och grafvens långa natt?
 Den fjukling, som ej mer i dödens skymning känner
 Ett enda anletsdrag af lifvets forna vänner;
 Af denna ömma hållt, som vid hans dödsbådd står
 Och torkar pannans svett och lindrar hjertats får;
 Ach! hinner han ännu den högd, der stjernan blinkar,
 Der, med odödlig glans, fullkomligheten vinkar? —
 Hvad är jag? — Hvertill född? Är det blott slumpens
 hand,
 Som bildat mig af stoft på vansklighetens strand?
 Att några ögonblick bland lifvets skuggor famla
 Och lyckans glitterguld och årans blåddror famla,
 Och tård af sorgens gift i mina halfva dar
 Åt stoftet återge hvad stoftets gåfva var?
 — Den gnista utaf Gud, som evigt skulle nära
 I djupet af mitt bröst odödlighetens åra,
 I dödens timma släcks, som stjernan störtar ner
 Och flocknar i sitt fall och — tändes aldrig mer?
 Hvad har min tunga sagt? Hvad har min penna skrifvit.
 Nej, skyddom dygdens hopp, som jordens vållust blifvit.

Förbannom denna tro, i lastens kulor nård;
 Mer hårfjande och grym, än Alexanders svärd;
 Ty segrar hon en dag, då båfven, J Nationer!
 Då darren, Konungar, på edra hoga Throner!
 Och svepen deras glans i sorgens mörka drägt!
 De hvila på ett strå, de falla för en flågt. —
 Ja, år du endast född för lifvets korta lycka,
 Hvi dröjer du, Tyran! att hårja och förtrycka?
 Du, som i maktens slott bland tusen nöjens val
 Ej fann ett skönare, än dina bröders qval.
 Låt bilan sprida sken, låt hämndens bålverk brinna,
 Och räkna hvarje tår, från ögat vågar rinna.
 Bränn fattigdomens skörd, bränn torftighetens tjell,
 Och känn att du år stor, och känn att du år säll!
 Hvi dröjer du, Barbar! att plundra dina likar?
 Qvåf domarn i ditt bröst, som skonsamhet predikar:
 Ryck från en fattig mor det spåda barnets bröd;
 Ryck från en sjuklig far dess ålders enda stöd;
 Och le åt dessa rop, som öfver jorden skalla,
 Och ifrån stjernans rymd förgåfves viggen kalla!
 Och när du icke mer förtjuses utaf brott,
 Då afhör detta bud: o, menniska! gör godt! —
 — Ja, ådle brottslingar! hvi dröjen J att skörda
 Det ax, som vinkar er, som dignar för sin börd?
 Den ros, som ler ånnu med tjusande behag,
 Hvi bryten J den ej? — Hon lefver blott i dag.
 Hvem prisar edra namn, hvad gläder er i grafven,
 För det på dygdens våg J burit tiggarsstafven?
 Och hören J de rop i hennes fångsel mer,
 Som stanna på dess mull för att förbanna er?

— Af ödets fala hand råcks forgen eller lyckan;
Råcks spiran åt en Kung och åt en ufling kryckan.
Så står en präktig ek, gömd i en ödemark,
Då granen ofta yfs i en högtidlig park.

Men brottlig vare den, som kan, och icke njuter,
Och som för dygdens dröm ett verkligt godt förskjuter.
Den största styrkan fick, har ock den första rätt,
Och den, som njuter bäst, de bästa tänkesätt. —

— Se där ett sammandrag af jordens Sedolåra!
Om man beröfvar den odödlighetens åra,
Hon blir en hårad stad, hvars fallna murars grus
En dyfter skönhet får af midnattsmånens ljus.

— Hvert skall mitt hjerta fly ur denna djupa öken,
Så märk af sorgens natt, så hemsk af tviflets spöken?
Jag vet att den är vård en afgrund i ditt bröst,
Att lefva utan hopp och dö förutan tröst,
Förbannad på sin mull af Gud och sina likar,
Som för en flyktig verld en evig natt predikar;
Jag vet att denna tro på en odödlig själ

Är pelarn för vår dygd och för vårt fanna väl.
Men hvilken tröstar mig i dessa mörka stunder,
Då tanken fråga djerfs: Hvar äro pelarns grunder?

O! restes dessa opp af Statskloketens hand
På skålens hälleberg och ej på lättrons sand?
Är lasten ej en dröm, är dygden ej förgåfves?

Hvem svarar mig derpå förrän min suck förqvåfves?
Jag ser kring jordens rymd så långt ett öga når,
Af modans spänning trött och skumt af sorgens tår,
Hur plågan trakt från trakt, lik ljungeldsmolnet ilar,
Och döden i dess spår med evigt nya pilar; —

Jag låser öfverallt den fvara fanningen:
 Af jord du kommen är, till jord du blir igen.
 Jag fer den ädles mod, jag fer den vifes styrka,
 Så fallan af ofs ägd, få lätt och ljuf att yrka,
 Vid ljudet af den röst: din lefnadsdag har flytt,
 Ifrån en rotad ek uti en fåf förbytt. —
 Hvar finnes något skål, som tvislets öfverröstar?
 Hvar finnes någon vän, hvars ädelmod mig tröstar,
 Då bördan är för tung, då skuldran är för svag,
 Då jag begråter ömt min egen födslodag? —
 Han finnes, denna vän, få ofta öfvergifven,
 Så ofta af ofs hådd, och likväl trogen blifven:
 Han fins i detta rum, der ifrån grafvens chor,
 Ett evigt genljud hörs: den dygdige är flor.
 Der öppnar han sin famn och sträcker sina händer,
 Och tager mot den gård, den fena ångren fånder;
 Der med en engels blick och med en engels röst
 Han ger åt villan ljus och ger åt forgen tröst.
 Ja, ädla Religion, om ingen du förskjuter,
 Som hvålfver forgens blick och ångrens fuckar gjuter,
 Om ingen tröstlös bror ifrån ditt altar går
 Med oastorkad gråt, med oförbundna får;
 Om i en ynglings bröst du kånflans nyck förlåter:
 O! lifva vänligt der den ädla anda åter,
 Af hvilken han var rörd, då uti fordna dar,
 Han till ditt altare de första offer bar!
 Han himlen öppnad såg och dets förtjusning kände,
 Han såg vid dagens sken, som dina strålar tände,

Att jorden har en Far, att verlden har en Gud;
 Att menniskan är fter igenom dygdens bud. —
 — På hafvets dystra rymd, der vreda böljor brusa,
 Der viggarne i skyn i röda vågor rusa,
 Den trötte feglaren med fasa länge fåg
 Sin död i hvarje blix, sin graf i hvarje våg,
 Och bidar blott den stund, då hafvets vreda bölja
 Uti en evig natt hans varelse skall dölja,
 När molnet hastigt flyr och solen dubbelt glad
 Förgyller tornets spets uti hans födloftad.
 Hans tunga har ej ord att tolka hvad han känner
 Då han på stranden möts af maka, barn och vänner,
 Och då han kysfer ömt sin dyra fosterjord.
 Dock — ögat tårar har, då tungan ej har ord. —
 — Som han, ur faran frälst, som han, ur grafven vaknad,
 Jag njuter dubbelt glad hvad jag har mist med saknad;
 Jag finner dubbelt tjust vid altaret igen
 Ett länge saknad stöd, en länge saknad vän.
 Med hoppets unga fröjd, med glädjens mogna tjusning
 Jag natten flykta ser för morgonrodnans ljusning;
 Jag ser en yngre verld sig öppna för min syn,
 Som mellan flydda moln den azurklådda skyn.
 Jag ser en famling der af tusende millioner
 Från jordens lägsta tjell, från jordens högsta throner,
 Förbidande sin dom för lifvets korta tid —
 En evighet af qual, en evighet af frid.
 Hur brinner ögat ej, hur ömt mitt hjerta röres,
 När menskovännens dom ifrån Förfonar'n höres:

"För nödens tryckte fon du öppnade din hand,
 "Du gaf hans hunger bröd, och släckte törstens brand,
 "Du fökte dig en våg till fångelser och kojor,
 "Och helade hans får och krosfode hans bojor,
 "Du lånte honom hus i vintrens mörka natt,
 "Vid midnattslampans fken, du vid hans döddsbådd fatt;
 "Och när han lade ner den tårbestänkta stafven
 "Beredde du hans ben en stilla ro i grafven;
 "Allt hvad du honom gjort, det gjorde du ock mig:
 "Min Fader känner det och skall belöna dig."

Ja, ädla Religion! din ande kan allena
 Från lifvets svarta moln vår tränga synkrets rena,
 Förbyta säsans natt i glädjens sommarlag
 Och chaos till en verld af tusende behag.
 Utaf din anda stärkt och af din stråle våpnad,
 Jag väntar forgens stund och dödens utan håpnad;
 Och ser i hoppets glas, som räcket af din hand,
 En vink af Skaparen från evighetens strand.
 Du torkar af min tår, du lugnar forgens stunder;
 Du bygger hjertats tro på hällebergets grunder,
 Du visar mig en verld långt öfver molnets rymd,
 Af känslans öga sedd, för tankans öga skymd.
 Du visar oss en Gud, hvars skapelser vi äre,
 Hvars egen höga bild vi i vårt hjerta bäre,
 Hvars rena helighet är målet för vår dygd,
 Hvars Allmakt är vår kraft, hvars godhet är vårt skygd.
 Du ger den svaga kraft och den betryckte tröstar,
 Du stillar tviflets rop och hämndens öfverröstar,

Du ger åt döden fjelf ett leende behag;
Förgångelsen blir vinst, och grafvens natt blir dag.
Fördragen talar du, de plågor eder trycka!
De föda edert lugn, de alstra eder lycka.
De skänka er en Gud, hvars öga aldrig sluts,
Som räknar hvarje tår, i lifvets forger gjuts.
Vålsignen detta qual, för hvilket hjertat blödde:
Det var ett fruktsamt regn, som edra dygder födde.
Den boja dygden bår, gör henne dubbelt skön;
Han lefver, Håmnarn der, som sparar hennes lön.
Han lefver denne Gud, som den förtryckte håmnar,
Som ingen enda dygd i evig glömska lemnar,
Som i en annan värld uti vålsignadt mått
Skall gälda hvad hon led, för det hon gjorde godt:
Skall dygdens ädla lag med fällheten försöna
Och byta törnets krans i palmens sköna krona,
Skall draga lasten fram i allmänt skådadtt ljus
Ur mörkrets svarta natt, ur glömskans tjocka grus.
Han stundar, denna dag, som blottar Skaparns under
Och visar styrelsen af lifvets korta stunder,
Hvars ändamål är doldt för eder svaga syn,
Och gömmer bort sin spets bland molnen öfver skyn.
Dock — vanfkligt är det skäl, som endast känslan tjuftar,
Likt denna lätta vind, som hafvets yta krusar,
Då stormen gömmer sig förfåtligt i dess grund,
Och bryter våldsamt fram i nattens dystra stund.
Gudomeliga Tro! förtjust mitt hjerta känner
Det lugn, den tröst du ger åt dina fanna vänner.

Men ack! de äro få, som älska detta namn,
 Som glädjas vid ditt ljus, som hvila i din famn!
 Och i en stormig verld hur skulle du vål trivas?
 Hur skulle i det bröst din höga anda lifvas,
 Hvars oskuld är förstörd, hvars styrka är förspild,
 Som brottsligt dyrka lårt det falska nöjets bild?
 Den starke dig försmår, den svage dig förklåder,
 Och brottsslingen dig skyr och dären dig försmåder.
 Ack! har förnuftet ej ett gällande bevis,
 Som styrker dygdens hopp på evighetens pris?
 Jo, lysnom till den röst, som ej hör opp att yrka
 Odödlighetens hopp och hoppets fasta styrka.
 Ryck klippan, bjuder hon, ur havvets djupa grund,
 Ryck stjernan från sin höjd en molnfri aftenstund,
 Och lyft en trottsig hand och hvålf ett skamlöst öga
 Och fåg: Naturens makt för mig betyder föga,
 Men såfångt rycker du ur menisklighetens bröst
 Fullkomlighetens lag, odödlighetens tröst.
 Der på en evig thron den stränge domar'n sitter,
 Och skiljer pligtens guld från böjellernas glitter,
 Som kallar intet skönt, som dömer intet stort
 Hvad lyckans alster var, hvad egennyttan gjort.
 Är ej din affigt god, är ej ditt hjerta renadt,
 Är ej ditt eget vål med andras vål förenadt;
 Din dygd, som gör din glans, är blott ett pråktigt bloss,
 Som ej bedrager Gud, fast det bedrager oss.
 Det måste fly en gång, som nattens sken för dagen,
 Och du förtviflad se att du är fjelf bedragen.
 — Förådla din natur, stig opp från högd till högd
 Af ådla tänkefått, och smaka deras fröjd;

Men fins ej än en högd, som du bestiga borde?
Kan du ej göra mer än hvad du redan gjorde?
Hur långt från Neros dy till Titi ådla spets!
Men Titus gråter dock! Hvi är han ej tillfreds?
Hans kärlek för sitt folk bör renas och förstoras,
Och ingen enda dag begråtas och förloras.
Så gömmer tornet bort för vandrarns spånda syn
Sin guldbepryddas spets, och synes råcka skyn!
Men spetsens högsta rymd, när flämtande han hinner,
Han himlen lika långt ifrån sitt öga finner.
— Naturen gåckas ej, dels Herre är för stor,
Att dikta hvad mitt bröst på hans befallning tror.
Han gaf ej människan oändeliga lagar
Att ägga hennes fjål för några korta dagar;
Det fins en högre värld, der dygden utan sken,
Som solens stråle skön, som himlens azur ren,
Af ingen affigt skymd, af ingen utgång motad,
Af ingen oro tryckt, af ingen fara hotad
Och aldrig blödande uti begårens krig
Till helighetens thron skall evigt närma sig. —
Du ser hur vist och skönt han ordnade naturen,
Gaf sin beståmda grad af njutningar åt djuren;
Men gaf åt människan ett ädlare begär,
Som aldrig hvila kan; och aldrig uppfyllt år.
När parken genljöd ger af foglens muntra fånger,
Då suckar dygdens vän af ledsnad eller ånger;
Och då med tunga steg ett önskad mål han nått,
Utbrister han förslagd: Det var en skugga blott! —
Det fins en högre värld, der skuggornas försvinner,
Der dygden söker frid, och hvad hon söker, finner,

Der dygden steg för steg går till en evig högd
Och skådar vid hvart fjåt en mogen skörd af fröjd,
Af ingen åska bränd, af intet hagel bruten,
Förvårsvad utan svett och utan ledsnad njuten.

— Om jordens halfva del, i brott och villor fånkt,
Ej desfa lagar kânt, ej denna höghet tånkt;
År stjernan icke till, fast molnet henne döljer,
År hvalfvet icke skönt, fast nattens flor det håljer?
Res till en annan verld, gå till en annan trakt,
Och se, det lyser der uti sin fulla prakt.

Om ej din tankekraft den sköna låra fattar,
Åt hvilken hvarje vis en helig vördnad skattar;
Vålan! var tillfridsställd! Det är en ådel tro,
Nödvändig för din dygd och för din samvetsrö
Och säg ej oråttvis, att solen dig bedrager,
För det du ej förstår hvar hon sin värma tager.
Nog af, att hennes blick bestrålade ditt tjäll,
Förskönade din dag och tröftade din qväll.

— Säg ej att denna lag, som tolkar dina pligter,
År blott ett måsterverk af nyttigare dikter!
Begå ett enda brott — Naturen ombytt är,
Du finner icke mer den gode Skaparn der,
Hvars hand i stjernans glans och uti solens strålar
En teckning af sin nåd för dina finnen målar,
Som manar i hvar ros, som hviskar i hvart blad:
Njut lifvet, menniska! Var ådel och var glad!
De vackra åkerfält, den hulda lundens parker
Förmörkas för din syn och blifva ödemarker,
Der skrämd och irrande du möts af detta ljud:
Känn, brottling! Hvad du gjort! Det fins en rättvis Gud.

— Men öfva någon dygd, blif hjelte i de strider,
 Der något åt din fjål en nellig boja smider;
 Låt lasten falla fjelf förtviflad till din fot
 Och tag defs mordgevår, som segrare emot.
 Gråt redligt på dens graf, som dig ej lefva unnat,
 Gif denna oskuld skygd, som du förföra kunnat,
 Och smyg dig ofta bort från glädjens sköna fest
 Att blifva sorgens vän, att blifva nödens gåst;
 Från dina tegars mull, dem molnens hårar mördat
 Vålsigna desfa fält, som dina bröder skördat
 Och under sorgens tyngd den rena vållust känn
 Att vara lyckan vård och icke åga den.
 Ljus för en tröttad slaf är skuggan utaf rankan,
 Är källans friska dryck; men ljusvare den tankan
 För hvarje dygdens vän i sorgens mörka dar:
 Jag har min fulla lön vid modans afton kvar!
 Men hon är mer än ljus, men hon gör mer än gläder;
 I himmelskt majeståt din varelse hon kläder.
 Du är ej mer det stoft, hvars lefnadstund är korrt,
 Som blåses, likt ett löf, för dödens anda bort;
 Du är en hög Monark, som grafven måste skona,
 Som en gång ärfva skall odödlighetens krona,
 Af Skaparns egen hand åt dina dygder räckt,
 När ögats sista blick af dödens hand är slåckt.
 — Jag är då icke född för lifvets korrtta skiften,
 Att tråna i ett tjell, förintas uti griften.
 Det följer än en dag på sorgens mörka natt;
 Det fins ett högre mål, än vansklighetens skatt.

Det finnes, detta lif, ej blott i Skaldens fånger;
 Af dygder utan flård, af fällhet utan ånger,
 Af tankar utan svek, af kånflor utan qual,
 Af rymder utan gråns, af tider utan tal.
 Det fins en rättvis Gud, som våra öden skiftar,
 Som stakat folens gång, och dygdens lagar stiftar.
 Sjunk, ådlaste Sokrat! med frid i grafvens famn!
 Oändlig år din fjål, odödligt år ditt namn! —
 Gå, Cato! utan skräck att sluta dina öden
 Och råds ej Cæfars svård, ej svårdet utaf döden.
 Sök ej i Platos bok det qualda hjertats tröst;
 Den Gud, du söker der, bor i ditt eget bröst. —
 Dö'n uti oförd frid, J dygdens ådle hjeltar!
 Och frukten ej den sten, man på er grafdörr våltar.
 Göm, kånslolösa graf! för evigt i dit sköt
 Den arm, som svårdet bar, och throner nederbröt.
 Göm girighetens guld och årelyftnans anor,
 Och nöjets blomsterkrans och tapperhetens fanor,
 Göm vansklighetens stoft för evigt i ditt skygd;
 Men desfa höga vårfs, men denna rena dygd,
 Men desfa stora mån, som spridt en nyttig låra;
 Och lefde för desfs flor och dogo för desfs åra,
 Du skall ej gömma dem! Det fins en högre makt;
 Som uppå döden fjelf en evig boja lagt!
 Du skall ej gömma dem, då jordens grunder losfas,
 Och himlar falla ned och mot hvarandra krosfas! —

S Å N G

Ö F V E R

KONUNG G U S T A F I I I.

Från högden af er stolta borg,
Regenter! skåden trygt den stora dag, som randas;
Då filosofhen hörs och menskligheten andas
På välbefästa samfunds torg.
Hon följer icke mer blott vapenlyckans föner
Till äfventyr och fvek, till sarsansfulla krig:
Nej åran, åntlig trött att låta gåcka sig,
Blott visheten och dygden kröner;
Och den Regent blir stor, hvars borgerliga krans
Af Folkets kärlek gafs, och för dess fallhet vans.

Ja, alla titlar, dem du bar,
Beundrade Monark! som blånkte fram vid polen;
Försvinna i en blink, likt stjernorna för solen,
För den af Fosterlandets Far.

Som Konung, gick du främst bland gudarna på jorden,
Som statsman, djup i råd, som hjelte stor i mod,
Som snille, hög och ljuf, som menska, var du god,
Och äfven hjertats Konung vorden:

Du älskade ditt folk; des ödning skapte du,
Sträck ner din arm ur skyn och stöd ditt verk ännu;

Men är ej blott af straffarns hand

Upplysningen till oss i vrede kastad vorden,

En glödgad kula lik, att öfverfara jorden

Och breda ut en allmän brand:

Att ingen bortgömd vår för sina lågor skona;

Med sasa tända an hvad hon blott värma bort;

Att våldsam bryta opp hvar slutet tempelport,

Och rycka ner hvar tempelkrona,

Och splittra Thronerna, och lemna spillror kvar

Till varnande bevis, till skräck för andra dar?

Du ropar Däre! utan gagn.

Ditt skri få gällt det år, till ljufets rymd ej höres;

Men bort med stormens il till glömskans öknar föres,

Och hejdar icke solens vagn.

En gång skall hvar nation med egna ögon skåda,

Hur Samfundet är byggt, från spetsen till des grund,

Och Throner! när det sker, då nalkas eder stund

Af dubbel styrka, ej af våda.

Ja, tanken en gång väckt sitt synmål hinna skall:

Regenter! hören det och fyllen opp ert kall.

Ack! hon var skyddad af din hand
O GUSTAF! denna tro, som hvarje redlig vördar,
Att ljuset värma ger, att vårman skapar skördar,
Och skördarne ett lyckligt land.
Upplýsningen af dig blef kallad fram till Thronen;
Du ledde henne fjelf i trofts af svärmarns hot
Till Helgedomens dörr, och der hon togs emot
Med öppnad famn af Religionen;
Hon brände ej det kors, der himlens Herde led
Men blott en renad glans omkring hans hjesfa spred.

Det var ej Vitterheten blott,
Som tackfamt flåtade sin krans kring GUSTAFS panna;
Det skónas dyrkare, försköt han vål det fanna?
Och har han lärdomen försmått?
Nej, vidsträckt var hans blick, och fund och vis hans låra,
Hvar gnifta, fäde han, som bryter villans natt
Bör vårdas vid en Thron, ty den är folkets skatt,
Och tanken är sin egen åra:
Ja strålen af hans nåd blef lika lodrätt förd
Mot parkens blomsterhåck, mot fältets rika skörd.

Beföken Lofö kyrkogård!
Och rodnen för ert split, J Vittre och J Lårde!
Ach! måne hon var njugg den handen, som beskårde
Åt trenne snillen samma vård?

Den ena ljuset klöf, den andra fjöng des åra;
 Förliks ej deras stoft i samma moders famn?
 Har minnet icke rum för begges stora namn,
 Och måktar marmorn dem ej bära?
 LOVISA begge såg, fann begges åra stor:
 Och GUSTAF hade ärfitt öga af sin mor.

Såg forskarn ifrån tornets höjd
 En stjerna ny och skår uppklarna öfver Norden,
 Hvars glans bebådade en okänd vinst åt jorden,
 I dag af hela jorden röjd:
 Hvem lyfte mer förtjust mot fåstet sina händer,
 Hvem följde mera glad med ögat hennes lopp,
 Och hvem befråmjade med mera nit, det hopp,
 Hon spredde öfver glömda länder;
 Hvem GUSTAF såsom du, sin dyrkan ville ge
 Åt Sverges, Jordens, nej! åt Himmelens Linné!

Steg någon fram på Målarns strand,
 Som mellan dödens rof och döden fjelf sig ställde,
 Bedrog hans lyftna blick, och skakade hans vålde,
 Och ryckte kogret ur hans hand;
 Som lik en engel flög till hyddans dörr, och tände
 I mången moders barm det hopp som tynat af,
 Och ett förloradt barn åt staten återgaf:
 Männ GUSTAF ej hans värde kände?
 Från Grafven, Rosenstein! hvars vålde du bestred,
 Ditt namn till thronen flög, och ljus kring Sverge spred.

Men om han företrädet gaf
 Åt Smakens odlare, åt Sångens ädla söner;
 Så kännen eder pligt, J hvilka lagren kröner;
 Gån, famlen flera vid hans graf!
 I lycklig fåkerhet för oförvågna ilar,
 Upphöjer sig åt skyn från Målarns glada strand,
 Den sköna Helgedom, som byggd af GUSTAFS hand
 På aderton kolonner hvilar.
 Dit kom du, sen din qväll åt nyttan offrad var
 Och smaken böd dig fjelf, den krans som snillet bar

O Ljufets Gud! det kallas flård
 Att uti öknens djup, der jag är dömd att vandra
 Ett källsprång leta opp, som svalkar mig och andra
 Och som förljufvar allas färd.
 Hvad är då hennes brott, den konstens som du småder?
 Ett öga, för att se naturens majeståt,
 Ett tungomål, hon gaf att vårdigt prisa det,
 Åt dina vildjursklädda fäder:
 Nej dåre! aldrig du den visa hand, förstått
 Som uppå samma teg, har ax och blommor fått.

Så GUSTAF tänkte icke du,
 Allt hvad som hette skönt, drogs fram af dig i dagen,
 Du bars uppå din Thron, af Sångmör och Behagen —
 Ack! vid din graf de gråta nu —

Det

Det var den gyldne tid, som unnades åt Norden,
Då hörd förutan guld, och sedd förutan rang
Medborgarn ägde nog med kunskap och talang,
Då GUSTAFS blick hans lön var vorden,
Då tåfling och beskydd åt snillet gånvo lif,
Och smaken styrde fjelf vid alla tidsfördrif.

Jag helfar dig, o Melpomen!

Du som från grafvens dörr, den tunga stenen vältar,
Och ropar derutur försvunna feklers hjeltar,
Och lifvar deras multna ben:

Se Oden, hvar han går bland sina stolta Schyter:
Gudomlig än i dag, han Sveriges dyrkan får;
Pompé är Romare, men Thilda är dock vår.
Hvad språk från deras låppar flyter!

Behagligt som en ros, uppfödd på Seinens strand,
Och driftigt, som ett svärd uti en göthisk hand.

Hvart förs jag? är min känsla fann?

Hvad mörker och hvad glans! hvad glädje och hvad fasa!
Tyrann! hvad vill du här? Hvem ser jag? GUSTAF

VASA.

Triumf! triumf! ja det är han!

O Fosterlandets far! och du, sublima qvinna,
Som ställde skuldran fram, när Pelarn Sture föll,
Och Sveriges hela tyngd allena uppehöll,
Beredd att i defs grus försvinna:

J kommen då igen till eder fosterbygd!

O flyn J än en gång, få lemnen kvar er dygd.

Vårdera rätt mitt Fosterland!
Vårdera högt den fest, som du få ofta njutit!
Ach! bland de tårars mängd, dem din förtjusning gjutit
Föll ingen uppå GUSTAFS hand!
Ve dig! om orättvis du vid hans graf ej gråter;
Men ve dig! ännu mer om du förgåtit har
Att GUSTAF fins i dag i fina verk blott qvar,
Om desfa du förfalla låter,
Och Gôthen blifver fälld af efterverldens dom,
Att med barbarisk hand, ha hårvat tvenne Rom,

ANDAKTS-POEM.

Du, som lefde blott för andras vål,
Inga faror för mitt slägte skydde;
Ty du visste hvad en frelsad fjål,
Och hvad en förlorad fjål betydde;

Du, som teg vid grymhet och förtryck,
Bar med lugn föraktets törnekrona;
Du som tømde dödens galladryck,
Att en brottslig verld med Gud försona.

Tag emot mitt hjertas tackfämhhet,
Du i dag vid korsfets fot mig finner.
Du vet allt, min Frälsare! du vet,
Huru ömt min kärlek för dig brinner.

Icke blott min lärare du är,
Som har visat mig den rätta vägen,
Hvilken, ofta mödosam, dock bär
Dit, der Fridens boning är belågen.

Icke blott en Hårold ifrån Gud,
Sändes du till jorden att bestyrka
Helgden af de fordom gifna bud,
Och att nya bud och lagar yrka.

Nej Förfonare det är ditt namn —
 Detta namn är ljuft för mig och alla;
 Vid defs ljud jag fer en faders famn,
 Hör en faders röst mig återkalla.

"Återkom, förvillade, till mig:
 "Svag är människan, men Gud förlåter
 "Den som redligt vill förbättra sig,
 Och ej går kring korset blott och gråter."

"All din skulld är godtgjord af en vän,
 "Som för dig fitt ådla blod låt rinna,
 "Och som fordrar blott af dig igen,
 "Att din kärlek och din lydnad vinna:

'Fordrar, att till hans åminnelse
 "Du må brottets usla frögd förfaka,!
 "Fordrar, att dig god och lycklig se;
 "Och för hjertats rena oskuld vaka.

"Älska honom, och du älskar mig;
 "Mindre främmande för dina finnen,
 "Må han äfven dubbelt röra dig
 "I välgerningarnes ljufva minnen!"

Ljufva röst till verlden af en Gud!
 Som är domare och far tillika,
 Som vill strängheten af sina bud
 Med vår svaghet faderligt förlika.

Tröstefulla låra för en jord,
Som behöfver tillgift och förskoning,
Som behöfver stundligt trösteord,
Och ett ord i döden om förfoning:

Är du misskänd, hatad och försmådd,
Du! som fändes, Fridens bårdarinna,
Som smög trösten till den qvaldas bädd,
Och båd molnet från hans blick förfvinna!

Är det du, som gifvit vantron luft?
Hindrat viljans fjelfbestämda lyftning?
Stått i vågen för ett fritt förnuft,
Då det stråfvat mot en högre lyftning?

Gode Englar, nej! från samma thron,
Sända ner att svagheten beskärma,
Sprid ditt ljus, Förnuft! Du Religion!
Sprid kring hjertat äfven fruktsam värma.

Ingen strid och föntring mellan er!
Samma helga lösen J ju fören:
"Dödlige! Gud främst till hjertat fer,
"Men han skådar äfven hvad J gören."

Gode Frålfare! hvem älskar dig,
Som ej älskar dygden och sitt slägte;
Som ej åger mod att offra sig
För det goda, som hans kärlek väckte?

Vid hvar ådel känsla i ert bröst;
Vid hvar seger öfver stormbegåren —
Hören dödlige hans milda röst
”Desa offer J mitt minne bären!

O! hur glåder detta vittnesbörd!
Hvilken kraft jag till det goda känner;
Då af tacksamhetens anda rörd,
Jag vid korset mötes af hans vänner!

O! hur stärks odödlighetens hopp!
Och hvad jordens forger röra föga!
När mot skyn jag lyfter ögat opp,
Och ser himlen öppnad för mitt öga.

Mild jag fedan granskar andras fel,
Lugn jag möter lifvets dolda faror,
Ömt jag tar i likars öden del,
Varfamt flyr jag undan lastens snaror.

Skön och klar fyns tankens vida rymd;
Smådarns inkast, splitet, tvifvelsmålen
Hafva flyktat; ingen vrå är skymd,
Ljusa framstå alla föremålen.

Allt är ordning, sammanhang och plan,
Öfverallt den samma hand jag finner,
Ifrån Solens stolta himlaban
Till den skugga, der min dag försvinner.

Yngling plundra ej den frommas tro;
Fruktar du ej samvetet, ej lagen,
Plundra heldre då hans lugna bo,
Drag din dolk, och slåck hans blick för dagen.

Nej, den vise vördar himlens bud,
Ty han druckit djupt ur vishetskållan,
Men du själfklok skiljer dig från Gud!
Ty du drack blott droppvis, och det fållan.

Ach! en dag, sen andras lugn du stört,
Och du själf är plötsligt krossad vorden,
Tör du minnas att du fordom hört,
Att det gafs en Frälsare för jorden!

Das ist die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...

Die erste...
die ich...
die ich...
die ich...